

Bokslutskommuniké

Januari-december

2023

Handelsbankens bokslutskommuniké

Januari – december 2023

JANUARI – DECEMBER 2023 (JANUARI – DECEMBER 2022)

- Rörelseresultatet ökade med 35% till 36 322 mkr (26 829)
- Räntabiliteten på eget kapital steg till 15,9% (12,8)
- K/I-talet förbättrades till 37,2% (42,1)
- Kreditförlustnivån uppgick till 0,01% (0,00)
- Kärnprimärkapitalrelationen efter föreslagen utdelning uppgick till 18,8% (19,6)
- Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning på 6,50 kronor per aktie (5,50) och en extra utdelning på 6,50 kronor per aktie (2,50).

FJÄRDE KVARTALET 2023 (TREDJE KVARTALET 2023)

- Rörelseresultatet uppgick till 9 057 mkr (9 908)
- Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 15,2% (17,3)
- K/I-talet uppgick till 38,4% (35,0)
- Kreditförlustnivån uppgick till 0,00% (0,00)

Stabilt resultat bygger stabil bank. Kraftigt höjda marknadsräntor bidrog till en högre förräntning av bankens eget kapital vilket kompenserade för krympande bolånemarginaler under året. K/I-talet förbättrades, kreditkvaliteten var fortsatt stark och räntabiliteten ökade. Banken rankas som en av världens mest stabila banker enligt de ledande ratinginstituten och den robusta finansiella ställningen stärktes ytterligare av den extraordinära resultatförbättringen. Finansiell stabilitet är en förutsättning för att, oavsett omvärldsläge, kunna ta ett betydande ansvar för kreditförsörjning. Handelsbanken är sammantaget den största kreditgivaren till hushåll och företag i den svenska marknaden.

Hög beredskap i osäkert omvärldsläge. Banken har historiskt klarat tider av finanskris och kraftig makroekonomisk nedgång väl och har varken haft behov av stöd eller garanti från staten och inte heller från aktieägarna i form av utspädande nyemissioner. Nyckeln har varit och är långsiktighet och låg risktolerans. Givet aktuellt omvärldsläge är bankens bedömning att det är motiverat att ha en extra kärnprimärkapitalbuffert på 1 procentenhet över bankens ordinarie måltalsintervall på 1-3 procentenheter över myndighetskravet från Finansinspektionen. Nivån särskiljer banken som en förstklassig motpart i osäkra tider och bidrar till att tydliggöra bankens finansiella särställning som en av världens tryggaste banker. Det är bankens avsikt att under 2024 antecipera en utdelning på en nivå som innebär en kärnprimärkapitalrelation 4 procentenheter över kravet från Finansinspektionen. Ny bedömning kommer årligen ske.

Nöjdare kunder. Handelsbanken har, ända sedan de oberoende kundmätningarna startade, haft nöjdare kunder än jämförbara banker, på alla hemmamarknader. Kundnöjdheten stärktes ytterligare under året från en redan hög nivå.

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Summa intäkter	15 854	16 244	-2%	62 249	50 375	24%
Summa kostnader	-6 086	-5 686	7%	-23 182	-21 212	9%
Kreditförluster	-52	-1		-141	-47	200%
Riskskatt och resolutionsavgift	-664	-653	2%	-2 624	-2 311	14%
Rörelseresultat	9 057	9 908	-9%	36 322	26 829	35%
Jämförelsestörande poster*	-201			192	452	
Rörelseresultat justerat för jämförelsestörande poster	9 258	9 908	-7%	36 130	26 377	37%
Nyckeltal						
Resultat per aktie, kr	3,66	4,02		14,70	10,95	
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet	15,2%	17,3%		15,9%	12,8%	
K/I-tal, kvarvarande verksamhet	38,4%	35,0%		37,2%	42,1%	
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	18,8%	19,4%		18,8%	19,6%	
Kreditförlustnivå, %	0,00	0,00		0,01	0,00	

* Valutakurseffekter samt övriga jämförelsestörande poster framgår av tabeller på sidorna 5 och 7.

Innehållsförteckning

Koncernen – Översikt	3
Koncernen – Segment i kvarvarande verksamhet	10
Handelsbanken Sverige	11
Handelsbanken Storbritannien	13
Handelsbanken Norge	15
Handelsbanken Nederländerna	17
Handelsbanken Capital Markets	19
Övriga enheter som inte redovisas i segmenten	20
Nyckeltal – koncernen	21
Finansiella rapporter i sammandrag – Koncernen	22
Resultaträkning – koncernen	22
Resultat per aktie – koncernen	22
Totalresultat – koncernen	23
Utveckling per kvartal – koncernen	24
Balansräkning – koncernen	25
Förändring eget kapital – koncernen	26
Kassaflödesanalys i sammandrag – koncernen	27
Noter	28
Not 1 Redovisningsprinciper	28
Not 2 Räntenetto	30
Not 3 Provisionsnetto	31
Not 4 Nettoresultat av finansiella transaktioner	32
Not 5 Försäkringsnetto	32
Not 6 Övriga kostnader	32
Not 7 Kreditförluster	33
Not 8 Utlåning	36
Not 9 Kreditriskexponering	41
Not 10 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet	42
Not 11 Derivat	46
Not 12 Kvittning av finansiella instrument	47
Not 13 Goodwill och andra immateriella tillgångar	48
Not 14 Skulder till kreditinstitut, in- och upplåning från allmänheten	48
Not 15 Emitterade värdepapper	48
Not 16 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	48
Not 17 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	49
Not 18 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde	51
Not 19 Tillgångar och skulder i valuta	53
Not 20 Kapitalbas och kapitalkrav i den konsoliderade situationen	54
Not 21 Risk och likviditet	56
Not 22 Transaktioner med närstående	60
Not 23 Segmentinformation	60
Not 24 Händelser efter balansdagen	60
Finansiella rapporter i sammandrag – Moderbolaget	61
Information om press- och telefonkonferens	67
Aktiekursutveckling och övrig information	68

För definitioner och beräkning av alternativa nyckeltal, samt specifikationer av särskilda poster och engångsposter, hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/ir. I tabellerna i denna bokslutskommuniké är siffror ej avrundade, vilket kan innebära att summan av delposter i vissa förekommande fall ej summerar till angiven summering.

Koncernen – Översikt

Justerade jämförelsetal

Från och med 2023 tillämpas IFRS 17 Försäkringsavtal i koncernen. Relevanta jämförelsetal (resultaträkning, balansräkning och nyckeltal) har räknats om som om regelverket hade gällt även under 2022.

Ytterligare upplysningar se Not 1 Redovisningsprinciper, Not 5 Försäkringsnetto samt tabellerna "Omräkning med anledning av övergång till IFRS 17".

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Resultaträkning i sammandrag								
Räntenetto	12 222	12 184	0%	10 631	15%	47 578	36 614	30%
Provisionsnetto	2 800	2 812	0%	2 694	4%	11 139	10 981	1%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	579	1 087	-47%	570	2%	2 661	1 540	73%
Försäkringsnetto	207	79	162%	60	245%	493	-11	
Övriga utdelningsintäkter	1			15	-93%	3	17	-82%
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	-17	49		-2		51	-13	
Övriga intäkter	64	32	100%	85	-25%	325	1 246	-74%
Summa intäkter	15 854	16 244	-2%	14 053	13%	62 249	50 375	24%
Personalkostnader	-3 531	-3 382	4%	-3 468	2%	-13 642	-13 040	5%
Övriga kostnader	-2 152	-1 839	17%	-1 949	10%	-7 796	-6 526	19%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-402	-466	-14%	-423	-5%	-1 743	-1 646	6%
Summa kostnader	-6 086	-5 686	7%	-5 839	4%	-23 182	-21 212	9%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	9 768	10 558	-7%	8 214	19%	39 067	29 163	34%
Kreditförluster, netto	-52	-1		-54	-4%	-141	-47	200%
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	6	3	100%	0		20	24	-17%
Riskskatt och resolutionsavgift	-664	-653	2%	-582	14%	-2 624	-2 311	14%
Rörelseresultat	9 057	9 908	-9%	7 578	20%	36 322	26 829	35%
Skatter	-2 093	-2 324	-10%	-1 325	58%	-8 417	-5 431	55%
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	6 965	7 583	-8%	6 252	11%	27 905	21 398	30%
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	280	368	-24%	-265		1 209	280	332%
Periodens resultat	7 244	7 952	-9%	5 988	21%	29 114	21 678	34%
Balansräkning i sammandrag* vid periodens utgång								
Utlåning till allmänheten	2 291 808	2 330 086	-2%	2 315 818	-1%	2 291 808	2 315 818	-1%
- varav hushåll	1 223 770	1 237 275	-1%	1 241 282	-1%	1 223 770	1 241 282	-1%
- varav företag	1 061 289	1 090 811	-3%	1 072 970	-1%	1 061 289	1 072 970	-1%
In- och upplåning från allmänheten	1 298 480	1 369 077	-5%	1 318 925	-2%	1 298 480	1 318 925	-2%
- varav hushåll	596 671	610 067	-2%	605 634	-1%	596 671	605 634	-1%
- varav företag	701 809	759 010	-8%	713 291	-2%	701 809	713 291	-2%
Summa eget kapital	205 085	203 747	1%	194 024	6%	205 085	194 024	6%
Summa tillgångar	3 537 792	3 679 330	-4%	3 453 718	2%	3 537 792	3 453 718	2%
Nyckeltal i sammandrag								
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet	15,2%	17,3%		13,6%		15,9%	12,8%	
K/I-tal, kvarvarande verksamhet	38,4%	35,0%		41,5%		37,2%	42,1%	
Resultat per aktie (före och efter utspädning), kr	3,66	4,02		3,02		14,70	10,95	
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	18,8%	19,4%		19,6%		18,8%	19,6%	
Total kapitalrelation, CRR	23,9%	24,5%		23,8%		23,9%	23,8%	

* En specifikation av tillgångar och skulder som innehas för försäljning i avyttringsgrupperna i Finland finns i not 10.

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet ökade med 35% till 36 322 mkr (26 829). Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatförbättringen till 37%.

Intäkterna steg med 24%, eller 11 874 mkr, till 62 249 mkr (50 375). Även justerat för jämförelsestörande poster ökade intäkterna med 24%. Ökningen förklaras framför allt av återhämtade räntemarginaler under året.

Kostnaderna ökade med 9%, eller 1 970 mkr till -23 182 mkr (-21 212). Justerat för jämförelsestörande poster var kostnadsökningen 8%. Kostnadsökningen förklaras av de ökade investeringarna för att stärka bankens erbjudande och av generell inflation i bankens hemmamarknader.

K/I-talet förbättrades till 37,2% (42,1).

Kreditförlustnivån uppgick till 0,01% (0,00).

Årets resultat steg med 34% till 29 114 mkr (21 678).

Resultat per aktie ökade med 34% till 14,70 kr (10,95).

Räntabiliteten på eget kapital steg till 15,9% (12,8).

Kärnprimärkapitalrelationen efter föreslagen utdelning uppgick till 18,8% (19,6).

Intäkter

mkr	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	47 578	36 614	30%
varav finansieringskostnad relaterad till avvecklad verksamhet i Finland		-206	
Provisionsnetto	11 139	10 981	1%
Nettoresultat av finansiella trans.	2 661	1 540	73%
Övrigt	871	1 240	-30%
Summa intäkter	62 249	50 375	24%

Under hösten 2021 beslutades om avyttring av den finska verksamheten. Från och med 2023 redovisas i avvecklad verksamhet, utöver det kunddrivna räntenettet, även kostnaden för den del som är marknadsfinansierad via Centrala Treasuryavdelningen för avvecklingsgruppen i Finland. Den senare kostnaden redovisades under jämförelseperioden i räntenettet i kvarvarande verksamhet, och inkluderas i tabellen för jämförelsestörande poster.

Räntenettet steg med 30% till 47 578 mkr (36 614), en ökning med 10 964 mkr. Justerat för ovan nämnda effekt relaterad till avyttringsgruppen i Finland som belastade jämförelseåret med -206 mkr, samt valutakurseffekter om 409 mkr, ökade räntenettet med 28%. Ökningen förklaras framför allt av återhämtade räntemarginaler och högre förräntning av bankens eget kapital till följd av högre marknadsräntor. Sammantaget bidrog nettoeffekten av marginaler och finansieringskostnader med 10 592 mkr. Ökade affärsvolymer bidrog med 392 mkr. Likviditetsportföljen påverkade med -721 mkr. Lägre kostnader för insättningsgarantier påverkade med 86 mkr.

Provisionsnettot steg med 1%, eller 158 mkr, till 11 139 mkr (10 981). Fond-, depå- och övriga kapitalförvaltningsprovisioner ökade med 2% till 6 531 mkr (6 380), varav fondprovisionsintäkterna steg med 1% till 5 534 mkr (5 469). Courtageintäkterna minskade med 8% till 420 mkr (455). Nettot från betalningar ökade med 3% till 1 758 mkr (1 711), där nettot av kortprovisionerna uppgick till 1 053 mkr (1 022). Ut- och inlåningsprovisionerna ökade med 1% till 1 156 mkr (1 146). Försäkringsprovisionerna var i stort oförändrade och uppgick till 673 mkr (672). Rådgivningsprovisionerna ökade till 236 mkr (196). Övrigt provisionsnetto uppgick till 365 mkr (421).

Nettoresultatet av finansiella transaktioner ökade med 73%, eller 1 121 mkr, och uppgick till 2 661 mkr (1 540). Bidraget från bankens likviditetsportfölj hade en positiv effekt mellan jämförelseperioderna på 767 mkr och uppgick till 195 mkr (-572). Bidraget från den kunddrivna affären i Capital Markets minskade med 87 mkr till 1 044 mkr (1 131). Övriga effekter ökade med 441 mkr till 1 422 mkr (981), där nettoförändringen främst förklaras av positiva effekter hänförliga till återköp av egna obligationer och ineffektivitet i bankens sättningsrelationer, samt negativa resultateffekter från motpartsrisker (CVA).

Försäkringsnettot förbättrades med 504 mkr till 493 mkr (-11). Avkastning på tillgångar som innehas för försäkrings-tagarnas räkning förbättrades med 627 mkr och uppgick till 336 mkr (-291). Försäkringsresultatet minskade med 44% till 157 mkr (280), där resultatet från försäkringstjänster sjönk med 24% till 211 mkr (279).

Resterande intäktsposter uppgick till 379 mkr (1 250). Under andra kvartalet redovisades återföring av inbetald moms i samband med försäljning av kortlösenverksamhet om 158 mkr, där 141 mkr redovisades som Övriga intäkter och resterande 17 mkr som betalningsprovisioner. Under jämförelseperioden redovisades en engångsintäkt på 1 059 mkr till följd av försäljning av dotterbolag ägandes fastigheter.

Kostnader

Personalkostnaderna ökade med 5%, eller 602 mkr, till -13 642 mkr (-13 040). Under fjärde kvartalet gjordes en avsättning till vinstandelssystemet Oktogonen avseende resultatåret 2023 som påverkade personalkostnaderna med -83 mkr, och under årets första kvartal gjordes en avsättning avseende resultatåret 2022 som påverkade med -202 mkr. Justerat för Oktogonen, valutakurseffekter samt jämförelsestörande poster under jämförelseperioden, ökade personalkostnaderna med 4%, eller 534 mkr. Medelantal anställda ökade med 7% till 11 683 medarbetare (10 954), vilket främst förklaras av fler anställda inom bankens IT-avdelning samt förebyggande arbete mot finansiell kriminalitet och cyberrisker.

Övriga kostnader ökade med 19%, eller 1 270 mkr, till -7 796 mkr (-6 526). Justerat för valutakurseffekter var ökningen 18%, eller 1 147 mkr. Ökningen förklaras av ökade investeringar i teknik, data och innovation samt generell inflation i bankens hemmamarknader.

Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar ökade med 6% till -1 743 mkr (-1 646).

Kreditförluster

mkr	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Kreditförluster, netto	-141	-47	-94
Kreditförlustnivå i % av utlåning till allmänheten	0,01	0,00	

Kreditförlusterna uppgick till -141 mkr (-47) och kreditförlustnivån uppgick till 0,01% (0,00).

Periodens konstaterade kreditförluster uppgick till -260 mkr (-738) vilka möttes av tidigare gjorda reserveringar om 185 mkr (636). Återvinningar av tidigare konstaterade förluster uppgick till 149 mkr (245). Förväntade kreditförluster i Steg 3 uppgick till -111 mkr (52). Reserveringar i Steg 1 och 2 uppgick till -104 mkr (-242), varav ratingmigrationer påverkade med -483 mkr (-1), uppdaterade makroekonomiska antaganden med 206 mkr (-104) och övriga effekter med 173 mkr (-137).

Riskskatt och resolutionsavgift

Riskskatten och resolutionsavgiften uppgick till -2 624 mkr (-2 311). Riskskatten uppgick till -1 644 mkr (-1 316). För beskattningsåret 2023 uppgick riskskatten till 0,06% av beskattningsunderlaget (0,05). Resolutionsavgiften uppgick till -980 mkr (-995).

Skatter

Den effektiva skattesatsen i kvarvarande verksamhet uppgick till 23,2% (20,2). Avvikelsen mot bolagsskattesatsen i Sverige om 20,6% förklaras främst av högre skattesats i den brittiska verksamheten samt ej avdragsgilla kostnader på efterställda skulder.

Den effektiva skattesatsen i total verksamhet (inklusive avvecklad verksamhet) uppgick till 22,8% (23,3).

Avvecklad verksamhet

Resultatet för avvecklad verksamhet består av de externa intäkterna och kostnaderna i verksamheten i Finland som är under avyttring samt tillkommande kostnader i Sverige som är hänförliga till avvecklad verksamhet. Under jämförelseperioden ingick även den nu avyttrade verksamheten i Danmark.

Resultatet hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt uppgick till 1 209 mkr (280).

Intäkterna uppgick till 2 829 mkr (4 600), varav 2 829 mkr (2 186) avsåg avvecklad verksamhet i Finland. Räntenettot i Finland uppgick till 2 368 mkr (1 722), en ökning med 38%, vilket förklaras av återhämtade räntemarginaler.

Kostnaderna minskade till -1 379 mkr (-3 253), varav -1 306 mkr (-1 423) avsåg lokala kostnader i avvecklad verksamhet i Finland.

Kreditförlusterna bestod av nettoåterföringar och uppgick till 41 mkr (29).

Engångsposter och särskilda poster i rörelseresultatet

mkr	Helår 2023	Helår 2022
Finansieringskostnad relaterad till avvecklad verksamhet i Finland		-206
Realisationsvinst från försäljning av fastigheter (övriga intäkter)		1 059
Oktogonen: justering avsättning föregående år (personalkostnader)	-202	-53
Oktogonen: reservering för innevarande år (personalkostnader)	-83	-196
Löneskatt på pension pga ej utnyttjad möjlighet till gottgörelse från bankens pensionsstiftelse (personalkostnader)		-152
Återföring av inbetald moms i samband med försäljning av kortinlösenverksamhet (intäkter)	158	
Summa	-127	452

Valutakurseffekter

Valutaeffekter jämfört mot föregående år, mkr	Helår 2023
Räntenetto	409
Provisionsnetto	57
Nettoresultat av finansiella transaktioner	11
Övriga intäkter	156
Summa intäkter	632
Personalkostnader	-184
Övriga kostnader	-123
Avskrivningar	-17
Summa kostnader	-324
Kreditförluster, netto	7
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0
Riskskatt och resolutionsavgift	4
Rörelseresultat	319

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet minskade med -9% till 9 057 mkr (9 908).

Intäkterna sjönk med -2%, eller -390 mkr, till 15 854 mkr (16 244). Valutakursförändringar påverkade intäkterna med -203 mkr, och justerat för detta uppgick förändringen av intäkterna till -1%.

Kostnaderna ökade med 7% till -6 086 mkr (-5 686). Även justerat för jämförelsestörande poster var ökningen 7%.

K/I-talet uppgick till 38,4% (35,0).

Kreditförlustnivån var 0,00% (0,00).

Periodens resultat minskade med 9% till 7 244 mkr (7 952).

Resultatet per aktie sjönk med 8% till 3,66 kr (4,02).

Räntabiliteten på eget kapital sjönk till 15,2% (17,3).

Kärnprimärkapitalrelationen efter föreslagen utdelning uppgick till 18,8% (19,4).

Intäkter

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.
Räntenetto	12 222	12 184	0%
Provisionsnetto	2 800	2 812	0%
Nettoresultat av finansiella trans.	579	1 087	-47%
Övrigt	253	161	57%
Summa intäkter	15 854	16 244	-2%

Räntenettot steg med 38 mkr, till 12 222 mkr (12 184). Justerat för valutakurseffekter om -183 mkr, ökade räntenettot med 2%. Under fjärde kvartalet kom den årliga fakturan för den statliga insättningsgarantiavgiften. Den slutliga avgiften för helåret 2023 var lägre än den preliminära avgift som bokats under tidigare kvartal, vilket hade en positiv effekt på räntenettot mellan kvartalen på 97 mkr. Justerat även för detta steg räntenettot med 1%. Ökningen förklaras främst av fortsatt återhämtade räntemarginaler och högre förräntning av bankens eget kapital. Sammantaget bidrog nettoeffekten av marginaler och finansieringskostnader positivt med 245 mkr. Förändrade affärsvolymerna hade en effekt om -44 mkr. Likviditetsportföljen hade en effekt mellan kvartalen om -12 mkr. Övriga effekter påverkade räntenettot med -65 mkr.

Provisionsnettot var i stort oförändrat och uppgick till 2 800 mkr (2 812). Fond-, depå- och övriga kapitalförvaltningsprovisioner var i stort oförändrade och uppgick till 1 650 mkr (1 658), där fondprovisionerna minskade med -1% till 1 393 mkr (1 403). Betalningsprovisionsnettot ökade med 2% till 467 mkr (460), där kortprovisionsnettot uppgick till 281 mkr (283). Courtageintäkterna ökade med 21% till 102 mkr (84). Intäkterna från rådgivning minskade till 36 mkr (63). Ut- och inlåningsprovisionerna minskade med -5% och uppgick till 281 mkr (296). Försäkringsprovisionerna minskade 1% till 169 mkr (170). Övriga poster i provisionsnettot uppgick till 95 mkr (81).

Nettoresultatet av finansiella transaktioner minskade med -47%, eller -508 mkr, till 579 mkr (1 087). Bidraget från bankens likviditetsportfölj hade en effekt på -24 mkr mellan kvartalen och uppgick till 80 mkr (104). Bidraget från den kunddrivna affären i Capital Markets minskade med 50 mkr till 236 mkr (286). Övriga effekter, vilka förklaras av marknadsvärdeförändringar på derivat för hantering av ränte- och valutarisk i bankens finansiering, minskade med 434 mkr till 263 mkr (697). Minskningen förklaras av att jämförelsekvartalet var högre än normalt.

Försäkringsnettot ökade med 128 mkr till 207 mkr (79). Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning var 152 mkr högre och uppgick till 183 mkr (31). Försäkringsresultatet minskade med 24 mkr till 24 mkr (48).

Resterande intäktsposter uppgick till 48 mkr (81).

Kostnader

Personalkostnader ökade med 4% till -3 531 mkr (-3 382).

Under fjärde kvartalet gjordes en avsättning till Oktogonen med -83 mkr. Justerat för detta samt valutakurseffekter ökade personalkostnaderna med 3%, eller 115 mkr, vilket bland annat förklaras av att medelantal anställda ökade med 1% till 11 974 medarbetare (11 889). Ökningen i antal medarbetare förklaras av fler anställda inom bankens IT-avdelning samt förebyggande arbete mot finansiell kriminalitet och cyberrisker.

Övriga kostnader steg med 17%, eller 313 mkr, till -2 152 mkr (-1 839). Justerat för valutakurseffekter var ökningen 19% vilket förklaras av högre utvecklingsaktivitet.

Av- och nedskrivningar minskade med 14% till -402 mkr (-466).

Kreditförluster

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.
Kreditförluster, netto	-52	-1	-51
Kreditförlustnivå i % av utlåning till allmänheten	0,00	0,00	

Kreditförlusterna uppgick till -52 mkr (-1), och kreditförlustnivån till 0,00% (0,00). De konstaterade kreditförlusterna netto var i princip obefintliga då konstaterade kreditförluster på -67 mkr (-77) möttes av tidigare gjorda reserveringar på 43 mkr (38) och återvinningar av tidigare konstaterade förluster på 23 mkr (25). Förväntade kreditförluster i Steg 3 uppgick till -73 mkr (-4). Reserveringar i Steg 1 och 2 påverkade positivt med 22 mkr (17), varav ratingmigrationer påverkade med -137 mkr (-77), uppdaterade makroekonomiska antaganden med 37 mkr (-2) och övriga effekter med 122 mkr (96).

Riskskatt och resolutionsavgift

Riskskatt och resolutionsavgift uppgick totalt till -664 mkr (-653). Resolutionsavgiften uppgick till -253 mkr (-242). Riskskatten uppgick till -411 mkr (-411). För beskattningsåret 2023 uppgick riskskatten till 0,06% av beskattningsunderlaget (0,05).

Skatter

Den *effektiva skattesatsen i kvarvarande verksamhet* uppgick till 23,1% (23,5). Avvikelsen mot bolagsskattesatsen i Sverige om 20,6% förklaras främst av ej avdragsgilla kostnader på efterställda skulder.

Den *effektiva skattesatsen i total verksamhet (inklusive avvecklad verksamhet)* uppgick till 22,7% (23,1).

Avvecklad verksamhet

Resultatet för avvecklad verksamhet består av de externa intäkterna och kostnaderna i verksamheten i Finland som är under avyttring samt tillkommande kostnader i Sverige som är hänförliga till avvecklad verksamhet.

Resultatet hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt minskade med 24% och uppgick till 280 mkr (368).

Intäkterna minskade med 1% mellan kvartalen till 738 mkr (743). Räntenettot uppgick till 619 mkr (631), en minskning med 2%.

Kostnaderna ökade med 31% till -402 mkr (-307), bland annat till följd av att personalkostnaderna under fjärde kvartalet var 75 mkr högre än under jämförelsekvartalet.

Kreditförlusterna bestod av nettoåterföringar och uppgick till 9 mkr (17).

Engångsposter och särskilda poster i rörelseresultatet

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023
Resultatandelssystemet Oktogonen (personalkostnader)	-83	
Summa	-83	0

Valutakurseffekter

	Kv 4 2023
Valutaeffekter jämfört mot föregående kvartal, mkr	
Räntenetto	-183
Provisionsnetto	-16
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-4
Övriga intäkter	0
Summa intäkter	-203
Personalkostnader	49
Övriga kostnader	34
Avskrivningar	2
Summa kostnader	85
Kreditförluster, netto	0
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0
Riskskatt och resolutionsavgift	0
Rörelseresultat	-118

AFFÄRSUTVECKLING

Januari - december 2023 jämfört med januari - december 2022

Medelvolymen *utlåning till allmänheten* i hemmamarknaderna ökade med 3% och uppgick till 2 277 mdkr (2 218), en ökning med 59 mdkr. Per ultimo uppgick utlåning i hemmamarknaderna till 2 242 mdkr (2 275), en minskning med 1%.

Medelvolymen *in- och upplåning från allmänheten* i hemmamarknaderna uppgick till 1 257 mdkr (1 267), en förändring med -10 mdkr, till följd av lägre volymer av inlåning från företag.

Totalt förvaltat kapital i koncernen ökade under året med 12% och uppgick vid årets utgång till 1 023 mdkr (915). Av det förvaltade kapitalet var 949 mdkr (845) placerat i fonder. Nysparandet i fonder i hemmamarknaderna under perioden uppgick netto till 17,3 mdkr (5,2). Av nysparandet på den svenska fondmarknaden under året placerades 18% av nettosparandet i Handelsbankens fonder. Bankens marknadsandel av den totala fondvolymen i Sverige uppgick vid årets utgång till 12,1%.

Kvartal 4 2023 jämfört med kvartal 3 2023

Medelvolymen *utlåning till allmänheten* i hemmamarknaderna sjönk med 1,5% och uppgick till 2 262 mdkr (2 297).

Medelvolymen *in- och upplåning från allmänheten* i hemmamarknaderna sjönk under kvartalet med 2,0% till 1 243 mdkr (1 268).

Totalt förvaltat kapital i koncernen ökade med 4% till 1 023 mdkr (984) vid utgången av perioden, varav 949 mdkr (904) var placerat i bankens fonder. Under kvartalet uppgick nettoflödet i bankens fonder till 0,0 mdkr (1,4), varav -0,1 mdkr (2,6) på den svenska marknaden.

RATING

	Långfristig	Kortfristig	Counterparty risk rating
Standard & Poor's	AA-	A-1+	AA-
Fitch	AA	F1+	
Moody's	Aa2	P-1	Aa1

Bankens starka kreditbetyg innebär att ingen annan privatägd bank i världen har en högre sammantagen rating från de tre ledande ratinginstituten. Under året bekräftade samtliga ratinginstitut sina lång- och kortfristiga ratingar på banken. Moody's sänkte utsikterna till negativ (stabil) med anledning av bankens koncentration i utlåningen mot svensk fastighetsmarknad och därtill bedömd påverkan vid ett hypotetiskt stressat scenario. Utsikterna från Fitch och Standard and Poor's var fortsatt stabila.

FINANSIERING OCH LIKVIDITET

Handelsbanken har över decennier verkat konservativt med en låg riskprofil i finansieringen. Finansieringsstrategin vilar på ett diversifierat och balanserat nyttjande av flera stabila finansieringskällor bestående av inlåning från hushåll och små och medelstora företag, inlåning från icke finansiella företag och marknadsfinansiering diversifierad i olika typer av skuldinstrument i flertalet valutor.

Långfristiga tillgångar finansieras med långfristiga stabila skulder i form av stabil marknadsfinansiering och långfristig stabil inlåning från allmänheten. Kortfristiga skulder, i form av övrig inlåning från allmänheten och kortfristig marknadsfinansiering, matchas av kortfristiga tillgångar samt en likviditetsreserv om 763 mdkr (676 vid utgången av 2022). Av reserven placeras 91% hos centralbanker och innehav av statsobligationer. Resterande delar placeras till allra största del i innehav i mycket likvida säkerställda obligationer. Ränterisken i obligationsinnehaven säkras med derivat och innehaven marknadsvärderas fortlöpande i sin helhet.

Bankens låga pantsättningsgrad av tillgångarna verkar som ytterligare skydd mot likviditetsrisk då det innebär ett outnyttjat emissionsutrymme om knappt 700 mdkr, främst i form av säkerställda obligationer. Den låga pantsättningsgraden innebär dessutom ett skydd för innehavare av bankens seniora obligationer. Volymen icke pantsatta tillgångar uppgick vid slutet av perioden till 2 408 mdkr (2 459 vid utgången av 2022). Ovan nämnda ökning av likviditetsreserven finansierades av icke säkerställd upplåning, däribland emissioner av långfristiga seniora obligationer. Den icke säkerställda upplåningen ökade med 2% till 923 mdkr (903 vid utgången av 2022). Således, med anledning av förstärkt likviditetsportfölj och minskad likviditetsrisk, minskade kvoten mellan icke pantsatta tillgångar och icke säkerställd marknadsfinansiering till 261% (272 vid utgången av 2022).

Koncernens Liquidity Coverage Ratio (LCR), beräknad enligt EU-kommissionens delegerade akt, uppgick vid utgången av året till 210% (181% vid utgången av föregående kvartal). Net Stable Funding Ratio (NSFR) uppgick vid utgången av året till 120% enligt CRR2 (117 vid utgången av föregående kvartal).

Banken hade under året tillgång till bankens samtliga finansieringsmarknader och emitterade obligationer trots det periodvis mycket turbulenta marknadsläget. En bidragande förklaring till bankens goda tillgång till marknadsfinansiering är att kreditratingen hos de ledande ratinginstituten sammantaget är högst i världen tillsammans med endast ett fåtal andra privatägda banker.

Under året emitterade banken sina första gröna säkerställda obligationer, i såväl euro som i svenska kronor, om 1 md euro respektive 9 mdkr.

Totalt under året uppgick emissionsvolymen av obligationer till 239 mdkr (199), varav 163 mdkr (131) i säkerställda obligationer och 67 mdkr (57) i seniora obligationer, varav 11 mdkr i nedskrivningsbar skuld (13). Under året emitterades ett tidsbestämt förlagslån om 9 mdkr (11).

KAPITAL

Kärnprimärkapitalrelationen efter föreslagen utdelning uppgick vid utgången av året till 18,8%. Banken bedömer att kärnprimärkapitalkravet, inklusive Pelare 2-vägledning, vid samma tidpunkt uppgick till 14,8% eller 124 mdkr.

Kärnprimärkapitalkravet i pelare 2 utgör 1,8 procentenheter (0,5 procentenheter Pelare 2-vägledning och 1,3 procentenheter Pelare 2-krav), motsvarande 15 mdkr. Den kontryckiska kapitalbufferten uppgick till 1,9%.

Den totala kapitalrelationen uppgick vid utgången av kvartalet till 23,9%. Banken uppskattar att totalt kapitalkrav, inklusive Pelare 2-vägledning, vid samma tidpunkt uppgick till 19,0% motsvarande 159 mdkr. Totalkapitalkrav i pelare 2 utgör 2,5 procentenheter, motsvarande 21 mdkr.

Bankens kapitalmål innebär att kärnprimärkapitalrelationen, under normala förhållanden, ska överstiga kärnprimärkapitalkravet, inklusive Pelare 2-vägledning, med 1-3 procentenheter. Bankens kapitalisering låg därmed över målintervall.

Kapitalsituationen konsoliderad situation 31 december 2023 jämfört med 31 december 2022

mkr	31 dec 2023	31 dec 2022	För- ändr.
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	18,8%	19,6%	-0,8
Total kapitalrelation, CRR	23,9%	23,8%	0,1
Riskexponeringsbelopp, CRR	836 790	810 144	3%
Kärnprimärkapital	157 576	158 551	-1%
Total kapitalbas	200 081	193 186	4%
Summa eget kapital	205 085	194 024	6%

Den totala kapitalbasen uppgick till 200 mdkr (193) och den totala kapitalrelation uppgick till 23,9% (23,8).

Kärnprimärkapitalet uppgick till 158 mdkr (159) och kärnprimärkapitalrelationen till 18,8% (19,6).

Periodens resultat ökade kärnprimärkapitalrelationen med 3,4 procentenheter. Föreslagen utdelning påverkade med -3,2 procentenheter. Volymförändringar bidrog med 0,3 procentenheter, ratingmigrationer påverkade med -0,9 procentenheter och nettoeffekten av olika kreditkvalitet på in- respektive utflöden bidrog med 0,2 procentenheter. Valutakursförändringar hade neutral effekt. Flytt av riskviktsgolv för utlåning säkerställd med kommersiella fastigheter i Sverige från Pelare 2 till Pelare 1 påverkade med -0,4 procentenheter. Under året godkände Finansinspektionen bankens uppdaterade modell för beräkning av riskvägt exponeringsbelopp för strukturella valutapositioner vilket bidrog med 0,3 procentenheter. Revideringen av PD-modellen för hushållsexponeringar i årets första kvartal minskade kärnprimärkapitalrelationen med 0,1 procentenheter efter beaktande av riskviktsgolv. Övriga effekter påverkade med -0,4 procentenheter.

Kapitalsituationen konsoliderad situation 31 december 2023 jämfört med 30 september 2023

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	För- ändr.
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	18,8%	19,4%	-0,6
Total kapitalrelation, CRR	23,9%	24,5%	-0,6
Riskexponeringsbelopp, CRR	836 790	868 888	-4%
Kärnprimärkapital	157 576	168 147	-6%
Total kapitalbas	200 081	212 975	-6%
Summa eget kapital	205 085	203 747	1%

Den totala kapitalbasen uppgick till 200 mdkr (213) och den totala kapitalrelationen var 23,9% (24,5). Kärnprimärkapitalet uppgick till 158 mdkr (168) och kärnprimärkapitalrelationen till 18,8% (19,4).

Periodens resultat ökade kärnprimärkapitalrelationen med 0,8 procentenheter. Föreslagen utdelning påverkade med -1,7 procentenheter. Volymförändringar bidrog med 0,2 procentenheter. Kreditriskmigrationer påverkade med -0,1 procentenheter men motverkades av riskviktsgolv som bidrog med 0,1 procentenheter. Valutakurseffekter hade neutral effekt. Övriga effekter bidrog med 0,1 procentenheter.

Ekonomiskt kapital och tillgängliga finansiella resurser

Bankens interna bedömning av kapitalbehovet utgår från bankens kapitalkrav, stresstester samt bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC). Detta ställs i relation till bankens tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR). Den av styrelsen fastställda målsättningen är att kvoten mellan AFR och EC för koncernen ska överstiga 120%. Vid utgången av kvartalet uppgick EC för koncernen till 65,5 mdkr (66,7) och AFR till 239,6 mdkr (257,7). Kvoten mellan AFR och EC var därmed 366% (387). För konsoliderad situation uppgick EC till 38,4 mdkr (38,6) och AFR till 232,6 mdkr (251,1).

HÅLLBARHET

Under fjärde kvartalet publicerades *Handelsbankens omställningsplan – mot nettonoll 2040*, som beskriver bankens klimatarbete. Affärsvolymerna kopplade till bankens hållbarhetsarbete fortsatte att växa. Jämfört med motsvarande period föregående år ökade volymen gröna lån med 36% till 87,2 mdkr (63,7), varav gröna bolån ökade med 10% till 35,0 mdkr (31,8). Därutöver uppgick de hållbarhetslänkade utlåningsfaciliteterna till 105,4 mdkr (59,0).

EU:s Sustainable Finance Disclosures Regulation (SFDR) innebär att kapitalförvaltare måste vara transparenta med hur deras fonder klassificeras utifrån SFDR. Vid utgången av perioden redovisades 14 av koncernens fonder, motsvarande 19% av förvaltad kapital, i den högsta kategorin (artikel 9), det vill säga i fonder som har hållbara investeringar som mål. 100 fonder, motsvarande 76% av förvaltat fondvolym, redovisades i den näst högsta kategorin (artikel 8), det vill säga i fonder som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper.

HANDELSBANKENS ÅRSSTÄMMA 2024

Handelsbankens årsstämma äger rum den 20 mars 2024. Styrelsen föreslår årsstämman en ordinarie utdelning på 6,50 kronor per aktie (5,50) och en extra utdelning på 6,50 kronor per aktie (2,50). Som avstämningsdag för utdelning föreslår styrelsen den 22 mars 2024, vilket betyder att aktien handlas utan rätt till utdelning den 21 mars 2024, och att utdelningen då beräknas skickas ut av Euroclear den 27 mars 2024.

Styrelsen föreslår vidare till årsstämman att nuvarande återköpsprogram om maximalt 120 miljoner aktier förlängs ytterligare ett år samt att årsstämman bemyndigar styrelsen att kunna emittera konvertibla skuldebrev, i form av AT1-obligationer, i syfte att anpassa bankens kapitalstruktur till vid var tid rådande kapitalbehov.

Koncernen – Segment i kvarvarande verksamhet

Januari - december 2023		Hemmamarknader					Just. & elim.	Totalt Helår 2023
mkr	Sverige	Stor-britannien	Norge	Neder-länderna	Capital Markets	Övrigt		
Räntenetto	30 420	11 010	4 624	1 941	384	-801		47 578
Provisionsnetto	8 420	845	659	198	740	276		11 139
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 180	253	79	17	1 044	88		2 661
Försäkringsnetto	494		0					493
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat						51		51
Övriga intäkter	197	13	5	1	7	105		328
Summa intäkter	40 711	12 121	5 366	2 157	2 175	-280		62 249
Personalkostnader	-4 157	-3 149	-1 103	-537	-1 200	-3 900	403	-13 642
Övriga kostnader	-1 525	-907	-493	-136	-409	-4 325		-7 796
Internt köpta och sålda tjänster	-5 535	-1 414	-708	-277	-247	8 180		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-427	-310	-97	-59	-144	-682	-24	-1 743
Summa kostnader	-11 644	-5 780	-2 401	-1 009	-2 000	-727	379	-23 182
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	29 067	6 340	2 965	1 148	175	-1 007	379	39 067
Kreditförluster, netto	-142	-51	37	13	11	-8		-141
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	14	-1	6		0	0		20
Riskskatt och resolutionsavgift	-1 919		-393	-113	-43	-157		-2 624
Rörelseresultat	27 020	6 289	2 615	1 048	144	-1 172	379	36 322
Resultatutdelning	405	52	47	0	-527	23		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	27 425	6 340	2 662	1 048	-383	-1 149	379	36 322
Interna intäkter	5 867	2 999	-8 567	-98	1 891	-2 092		

Januari - december 2022		Hemmamarknader					Just. & elim.	Totalt Helår 2022
mkr	Sverige	Stor-britannien	Norge	Neder-länderna	Capital Markets	Övrigt		
Räntenetto	23 082	7 580	4 264	1 354	301	32		36 614
Provisionsnetto	8 356	807	688	147	771	213		10 981
Nettoresultat av finansiella transaktioner	508	248	90	21	1 131	-457		1 540
Försäkringsnetto	-41		30					-11
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat						-13		-13
Övriga intäkter	103	14	25	1	9	1 111		1 263
Summa intäkter	32 008	8 649	5 097	1 523	2 212	885		50 375
Personalkostnader	-3 978	-2 693	-1 028	-442	-1 143	-3 778	22	-13 040
Övriga kostnader	-1 497	-789	-295	-94	-326	-3 525		-6 526
Internt köpta och sålda tjänster	-4 630	-1 076	-667	-241	-344	6 959		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-417	-313	-92	-54	-147	-601	-23	-1 646
Summa kostnader	-10 522	-4 872	-2 082	-832	-1 959	-944	-1	-21 212
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	21 486	3 778	3 016	691	253	-60	-1	29 163
Kreditförluster, netto	135	-55	-152	0	-13	38		-47
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	10	10	6		0	-2		24
Riskskatt och resolutionsavgift	-1 659		-359	-81	-33	-180		-2 311
Rörelseresultat	19 972	3 733	2 510	610	206	-203	-1	26 829
Resultatutdelning	374	49	69	0	-531	39		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	20 346	3 781	2 579	610	-324	-164	-1	26 829
Interna intäkter	1 727	52	-3 838	-453	615	1 897		

Interna intäkter som ingår i Summa intäkter består av intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment och Övrigt. Eftersom ränteintäkter och räntekostnader redovisas netto som en intäkt innebär det att interna intäkter bland annat innehåller nettot av intern finansieringskostnad mellan segmenten och Övrigt.

Segmenten utgörs av Handelsbanken Sverige, Handelsbanken Storbritannien, Handelsbanken Norge, Handelsbanken Nederländerna samt Handelsbanken Capital Markets. I segmentens resultaträkningar ingår interna poster såsom interna räntor, provisioner och ersättningar för interna tjänster huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen. Den del av Handelsbanken Capital Markets rörelseresultat som inte innehåller risktagande resultatutdelas till kundansvarigt kontor.

Handelsbanken Sverige

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	7 964	7 713	3%	6 862	16%	30 420	23 082	32%
Provisionsnetto	2 142	2 116	1%	2 073	3%	8 420	8 356	1%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	283	542	-48%	133	113%	1 180	508	132%
Försäkringsnetto	209	80	161%	60	248%	494	-41	
Övriga intäkter	27	5	440%	43	-37%	197	103	91%
Summa intäkter	10 626	10 455	2%	9 170	16%	40 711	32 008	27%
Personalkostnader	-1 058	-1 033	2%	-1 005	5%	-4 157	-3 978	4%
Övriga kostnader	-385	-334	15%	-468	-18%	-1 525	-1 497	2%
Internt köpta och sålda tjänster	-1 524	-1 287	18%	-1 197	27%	-5 535	-4 630	20%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-113	-104	9%	-105	8%	-427	-417	2%
Summa kostnader	-3 080	-2 758	12%	-2 775	11%	-11 644	-10 522	11%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	7 546	7 696	-2%	6 395	18%	29 067	21 486	35%
Kreditförluster, netto	-57	31		-2		-142	135	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	4	2	100%	4	0%	14	10	40%
Riskskatt och resolutionsavgift	-482	-481	0%	-417	16%	-1 919	-1 659	16%
Rörelseresultat	7 012	7 248	-3%	5 980	17%	27 020	19 972	35%
Resultatutdelning	76	93	-18%	98	-22%	405	374	8%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	7 088	7 340	-3%	6 078	17%	27 425	20 346	35%
Interna intäkter	1 967	1 581	24%	999	97%	5 867	1 727	240%
K/I-tal, %	28,8	26,1		29,9		28,3	32,5	
Kreditförlustnivå, %	0,00	0,00		0,00		0,01	-0,01	
Allokerat kapital	123 951	119 560	4%	106 101	17%	123 951	106 101	17%
Räntabilitet på allokerat kapital, %	18,2	19,5		18,2		18,2	15,9	
Medelantal anställda	4 108	4 196	-2%	3 996	3%	4 099	3 907	5%

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, mdkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Utlåning till allmänheten*								
Hushåll	976	980	0%	984	-1%	981	976	1%
varav Hypotekslån	946	948	0%	946	0%	948	936	1%
Företag	639	645	-1%	630	1%	644	602	7%
varav Hypotekslån	444	442	0%	418	6%	439	399	10%
Totalt	1 615	1 625	-1%	1 614	0%	1 625	1 577	3%
In- och upplåning från allmänheten								
Hushåll	482	484	0%	487	-1%	483	478	1%
Företag	358	364	-2%	384	-7%	367	393	-7%
Totalt	840	848	-1%	870	-3%	850	871	-2%

* Exklusive utlåning till Riksgälden.

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet ökade med 35% till 27 020 mkr (19 972). *Räntabiliteten* steg till 18,2% (15,9). *K/I-talet* förbättrades till 28,3% (32,5).

Intäkterna växte med 27% till 40 711 mkr (32 008).

Kostnaderna ökade med 11% till -11 644 mkr (-10 522).

Räntenettot förbättrades med 32%, eller 7 338 mkr, till 30 420 mkr (23 082). Högre affärsvolymerna ökade räntenettot med 319 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader bidrog med 6 696 mkr. Kostnaden för den svenska insättningsgarantin minskade med 79 mkr till -219 mkr (-298). Övriga effekter i räntenettot bidrog med 244 mkr.

Provisionsnettot ökade med 1% till 8 420 mkr (8 356). Fondprovisionsintäkterna ökade med 32 mkr till 4 747 mkr (4 715). Provisionsintäkterna från depå- och övrig kapitalförvaltning ökade 11% till 725 mkr (654). Courtage och övriga värdepappersprovisioner minskade med 14%. Provisionsintäkterna från ut- och inlåning samt garantier minskade med 5%. Nettot från betalningsprovisioner ökade med 3% till 1 300 mkr (1 257), där nettot från kortprovisionerna ökade med 4% till 916 mkr (884).

Nettoresultat av finansiella transaktioner förbättrades till 1 180 mkr (508).

Försäkringsnettot uppgick till 494 mkr (-41), där förändringen förklaras av att avkastningen på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning förbättrades jämfört med fjolåret.

Övriga intäkter uppgick till 197 mkr (103).

Personalkostnaderna ökade med 4% till -4 157 mkr (-3 978), vilket förklaras av årlig lönerevision och ökat antal anställda. Medelantalet anställda ökade med 5% till 4 099 medarbetare (3 907).

Övriga kostnadsposter ökade med 14% till -7 487 mkr (-6 544), vilket främst förklaras av ökad IT- och verksamhetsutveckling.

Kreditförlusterna uppgick till -142 mkr (135) och kreditförlustnivån uppgick till 0,01% (-0,01).

Riskskatten uppgick till -1 199 mkr (-918) och *resolutionsavgiften* uppgick till -719 mkr (-740).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet minskade med 3% till 7 012 mkr (7 248). *Räntabiliteten* uppgick till 18,2% (19,5). *K/I-talet* uppgick till 28,8% (26,1).

Intäkterna ökade med 2% till 10 626 mkr (10 455).

Kostnaderna ökade med 12% till -3 080 mkr (-2 758).

Räntenettot ökade med 3%, eller 251 mkr, till 7 964 mkr (7 713). Förändrade affärsvolymerna påverkade med -41 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettot med 179 mkr. Kostnaden för den svenska insättningsgarantin minskade med 89 mkr till 12 mkr (-77) och förklaras av lägre slutgiltig avgift än vad som anteciperats under årets inledande kvartal. Övriga effekter uppgick till 24 mkr.

Provisionsnettot ökade med 1% och uppgick till 2 142 mkr (2 116). En positiv utveckling av courtage och intäkter från depå och övrig kapitalförvaltning motverkades av en negativ utveckling av fondintäkterna. Provisionsintäkterna för betalningar ökade med 7 mkr. Kortprovisionsnettot ökade med 17 mkr. Minskade ut- och inlåningsprovisioner samt ökade

garantiprovisioner minskade provisionsintäkterna sammantaget med 3 mkr. Provisionsintäkterna från rådgivning var oförändrade mellan kvartalen.

Nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick till 283 mkr (542).

Försäkringsnettot uppgick till 209 mkr (80) och förklaras främst av högre avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning.

Övriga intäkter uppgick till 27 mkr (5).

Personalkostnaderna ökade med 2% och uppgick till -1 058 mkr (-1 033). Medelantalet anställda minskade med 2% och uppgick till 4 108 medarbetare (4 196), vilket främst förklaras av semestervikarier under jämförelsekvartalet.

Övriga kostnadsposter ökade med 17% till -2 022 mkr (-1 725) vilket förklaras av högre utvecklingsaktivitet.

Kreditförlusterna uppgick till -57 mkr (31) och kreditförlustnivån var 0,00% (0,00).

Riskskatten uppgick till -300 mkr (-299). *Resolutionsavgiften* uppgick till -181 mkr (-181).

AFFÄRSUTVECKLING

Handelsbanken befäste positionen som företagarnas bästa bank, enligt den oberoende undersökningen Finansbarometern, som åter igen utsåg Handelsbanken till "Årets affärsbank och – för 12:e året i rad – till "Sveriges småföretagarbank".

Svenskt Kvalitetsindex (SKI) konstaterade i sin stora undersökning av kundnöjdheten inom bankbranschen att "av de stora aktörerna får Handelsbanken högst betyg". Av privatkunderna fick banken indexvärdet 67,7 vilket kan jämföras med övriga stora banker i Sverige som låg mellan 62,8 – 64,5 samt med branschsnittet på 65,6. Företagskunderna gav Handelsbanken indexvärdet 70,1 att jämföras med de övriga stora bankerna i Sverige som låg mellan 66,1 – 67,5 samt med branschsnittet på 67,9.

Januari – december 2023 jämfört med januari – december 2022

Den totala medelvolymen utlåning ökade med 3% till 1 625 mdkr (1 577). Utlåning till hushåll ökade med 1% till 981 mdkr (976) och utlåning till företag ökade med 7% till 644 mdkr (602).

Den totala medelvolymen inlåning minskade med 2% och uppgick till 850 mdkr (871). Inlåning från hushåll ökade med 1% till 483 mdkr (478) medan inlåning från företag minskade med 7% till 367 mdkr (393).

Total förvaltat fondvolym uppgick till 837 mdkr (741). Nettosparandet i bankens fonder uppgick till 17,4 mdkr (10,0), vilket motsvarade en marknadsandel på 18%.

Kvartal 4 2023 jämfört med kvartal 3 2023

Den totala medelvolymen utlåning minskade med 1% till 1 615 mdkr (1 625). Utlåning till hushåll uppgick till 976 mdkr (980) och företagsutlåningen uppgick till 639 mdkr (645).

Den totala medelvolymen inlåning minskade med 1% till 840 mdkr (848). Inlåning från hushåll var i praktiken oförändrad och uppgick till 482 mdkr (484) och inlåning från företag minskade med 2% och uppgick till 358 mdkr (364).

Nysparandet i bankens fonder i Sverige uppgick netto till -0,1 mdkr (2,6) och totalt förvaltat fondvolym uppgick vid utgången av kvartalet till 837 mdkr (796).

Handelsbanken Storbritannien

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	2 802	2 934	-4%	2 358	19%	11 010	7 580	45%
Provisionsnetto	210	218	-4%	196	7%	845	807	5%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	66	74	-11%	70	-6%	253	248	2%
Övriga intäkter	11	1		14	-21%	13	14	-7%
Summa intäkter	3 089	3 227	-4%	2 637	17%	12 121	8 649	40%
Personalkostnader	-825	-828	0%	-675	22%	-3 149	-2 693	17%
Övriga kostnader	-248	-237	5%	-230	8%	-907	-789	15%
Internt köpta och sålda tjänster	-370	-352	5%	-280	32%	-1 414	-1 076	31%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-75	-87	-14%	-74	1%	-310	-313	-1%
Summa kostnader	-1 518	-1 504	1%	-1 259	21%	-5 780	-4 872	19%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	1 570	1 722	-9%	1 379	14%	6 340	3 778	68%
Kreditförluster, netto	21	-65		-51		-51	-55	-7%
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-1	0		0		-1	10	
Rörelseresultat	1 590	1 659	-4%	1 328	20%	6 289	3 733	68%
Resultatutdelning	11	13	-15%	15	-27%	52	49	6%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	1 600	1 672	-4%	1 342	19%	6 340	3 781	68%
Interna intäkter	985	841	17%	332	197%	2 999	52	
K/I-tal, %	49,0	46,4		47,5		47,5	56,0	
Kreditförlustnivå, %	-0,02	0,10		0,08		0,03	0,01	
Allokerat kapital	25 846	24 859	4%	20 436	26%	25 846	20 436	26%
Räntabilitet på allokerat kapital, %	19,7	21,4		20,9		21,3	15,1	
Medelantal anställda	2 816	2 758	2%	2 536	11%	2 707	2 481	9%

RESULTATRÄKNING I LOKAL VALUTA

m GBP	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	211,6	214,4	-1%	187,9	13%	834,0	608,1	37%
Provisionsnetto	15,8	15,9	-1%	15,5	2%	64,0	64,7	-1%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	5,0	5,5	-9%	5,6	-11%	19,2	19,9	-4%
Övriga intäkter	0,8	0,1		1,1	-27%	1,0	1,1	-9%
Summa intäkter	233,3	235,8	-1%	210,1	11%	918,2	693,8	32%
Personalkostnader	-62,3	-60,5	3%	-53,7	16%	-238,6	-216,1	10%
Övriga kostnader	-18,7	-17,4	7%	-18,3	2%	-68,7	-63,3	9%
Internt köpta och sålda tjänster	-28,0	-25,6	9%	-22,2	26%	-107,1	-86,3	24%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-5,7	-6,3	-10%	-5,8	-2%	-23,5	-25,1	-6%
Summa kostnader	-114,7	-109,8	4%	-100,1	15%	-437,9	-390,8	12%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	118,6	125,9	-6%	110,0	8%	480,3	303,0	59%
Kreditförluster, netto	1,7	-4,9		-4,1		-3,8	-4,4	-14%
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-0,1	0,0		0,0		-0,1	0,8	
Rörelseresultat	120,1	121,1	-1%	105,9	13%	476,4	299,4	59%
Resultatutdelning	0,8	0,9	-11%	1,2	-33%	3,9	3,9	0%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	120,9	122,0	-1%	107,1	13%	480,3	303,3	58%

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, m GBP	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Utlåning till allmänheten								
Hushåll	5 319	5 436	-2%	5 861	-9%	5 520	6 076	-9%
Företag	12 944	13 126	-1%	13 409	-3%	13 101	13 820	-5%
Totalt	18 262	18 563	-2%	19 270	-5%	18 621	19 896	-6%
In- och upplåning från allmänheten								
Hushåll	5 295	5 387	-2%	5 890	-10%	5 441	5 770	-6%
Företag	15 263	14 858	3%	15 020	2%	14 924	14 310	4%
Totalt	20 558	20 245	2%	20 910	-2%	20 365	20 080	1%

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet ökade med 68%, eller 2 556 mkr, till 6 289 mkr (3 733). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var 210 mkr. I lokal valuta ökade rörelseresultatet med 59%.

Räntabiliteten förbättrades till 21,3% (15,1). *K/I-talet* förbättrades till 47,5% (56,0).

Intäkterna ökade med 40% och uppgick till 12 121 mkr (8 649). Valutakurseffekten på intäkterna uppgick till 492 mkr och i lokal valuta ökade intäkterna med 32%.

Kostnaderna ökade med 19% och uppgick till -5 780 mkr (-4 872). Justerat för valutakurseffekten, som uppgick till -279 mkr, ökade kostnaderna i lokal valuta med 12%.

Räntenettot ökade med 45% eller 3 430 mkr, till 11 010 mkr (7 580). Valutakurseffekten påverkade räntenettot med 429 mkr. I lokal valuta ökade räntenettot med 37%. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettot med 3 230 mkr. Lägre affärsvolymmer påverkade med -85 mkr. Övriga effekter påverkade med -144 mkr.

Provisionsnettot ökade med 5% till 845 mkr (807). Valutakurseffekten uppgick till 48 mkr och i lokal valuta minskade provisionsnettot med 1%. Provisionsintäkterna från fond-, depå- och kapitalförvaltningsaffären inklusive courtage och rådgivning ökade med 3% till 433 mkr (420). Provisionsnettot från betalningar ökade med 6% och uppgick till 281 mkr (266).

Personalkostnaderna ökade med 17% och uppgick till -3 149 mkr (-2 693). Valutakurseffekten på personal-kostnaderna var -162 mkr och i lokal valuta ökade personalkostnaderna med 10%. Ökningen förklaras i årlig lönerrevision och ökat antal anställda. Medelantalet anställda ökade med 9% till 2 707 medarbetare (2 481). Ökningen av antal anställda förklaras främst av fler anställda inom IT- och verksamhetsutveckling samt förebyggande arbete mot finansiell kriminalitet.

Övriga kostnadsposter ökade med 21% till -2 631 mkr (-2 178). I lokal valuta ökade övriga kostnadsposter med 14%. Ökningen förklaras främst av IT- och verksamhetsutveckling.

Kreditförlusterna uppgick till -51 mkr (-55). Kreditförlustnivån var 0,03 (0,01).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet minskade med 4% och uppgick till 1 590 mkr (1 659). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var -50 mkr och i lokal valuta minskade rörelseresultatet med 1%. *Räntabiliteten* uppgick till 19,7% (21,4) och *K/I-talet* uppgick till 49,0% (46,4).

Intäkterna minskade med 4% och uppgick till 3 089 mkr (3 227). Valutakurseffekten på intäkterna var -100 mkr och i lokal valuta minskade intäkterna med 1%.

Kostnaderna ökade med 1% och uppgick till -1 518 mkr (-1 504). Valutakurseffekten var 47 mkr och i lokal valuta ökade kostnaderna med 4%.

Räntenettot minskade med 4% och uppgick till 2 802 mkr (2 934). Valutakurseffektens påverkan på räntenettot var -90 mkr. I lokal valuta minskade räntenettot med 1%. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettot med 66 mkr. Förändrade affärsvolymmer påverkade räntenettot med 13 mkr. Övriga effekter bidrog med 11 mkr.

Provisionsnettot minskade med 4% till 210 mkr (218). Valutakurseffekten uppgick till -7 mkr och i lokal valuta minskade provisionsnettot med 1%. Minskningen förklaras främst av en negativ utveckling av fondprovisions-, betalnings- och ut- och inlåningsintäkter.

Personalkostnaderna minskade marginellt och uppgick till -825 mkr (-828). I lokal valuta ökade personalkostnaderna med 3% vilket främst förklaras av att medelantal anställda ökade med 2% till 2 816 medarbetare (2 758). Ökningen av antal anställda förklaras av fler anställda inom bankens IT-avdelning och verksamhetsutveckling.

Övriga kostnadsposter ökade med 3% till -693 mkr (-676). I lokal valuta ökade dessa med 6%.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 21 mkr (-65) och kreditförlustnivån uppgick till -0,02% (0,10).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken – precis som föregående år – de nöjdaste kunderna av de redovisade bankerna i Storbritannien. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 82,0 att jämföras med branschsnittet på 74,5. Företagskunderna gav banken indexvärdet 79,4 att jämföras med branschsnittet på 65,2.

Januari – december 2023 jämfört med januari – december 2022

Den totala *medelvolymen utlåning* minskade med 6% till 18,6 md GBP (19,9). Utlåning till hushåll minskade med 9% till 5,5 md GBP (6,1) och utlåning till företag minskade med 5% till 13,1 md GBP (13,8).

Den totala *medelvolymen inlåning* ökade med 1% och uppgick till 20,4 md GBP (20,1). Inlåning från hushåll minskade med 6% till 5,4 md GBP (5,8) och inlåning från företag ökade med 4% till 14,9 md GBP (14,3).

Det förvaltade kapitalet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick vid utgången av perioden till 4,3 md GBP (4,1). Nysparandet uppgick under perioden netto till 60 m GBP (-23).

Kvartal 4 2023 jämfört med kvartal 3 2023

Den totala *medelvolymen utlåning* minskade med 2% och uppgick till 18,3 md GBP (18,6). Utlåning till hushåll minskade med 2% till 5,3 md GBP (5,4) och utlåning till företag minskade med 1% och uppgick till 12,9 md GBP (13,1).

Den totala *medelvolymen inlåning* ökade med 2% och uppgick till 20,6 md GBP (20,2). Inlåning från hushåll minskade med 2% och uppgick till 5,3 md GBP (5,4) och inlåning från företag ökade med 3% till 15,3 md GBP (14,9).

Det förvaltade kapitalet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick vid utgången av perioden till 4,3 md GBP (4,1). Nysparandet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick under kvartalet netto till -26 m GBP (16).

Handelsbanken Norge

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	1 217	1 192	2%	1 091	12%	4 624	4 264	8%
Provisionsnetto	156	180	-13%	167	-7%	659	688	-4%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	18	20	-10%	32	-44%	79	90	-12%
Försäkringsnetto	-2	1		0		0	30	-100%
Övriga intäkter	1	1	0%	16	-94%	5	25	-80%
Summa intäkter	1 390	1 392	0%	1 305	7%	5 366	5 097	5%
Personalkostnader	-291	-285	2%	-266	9%	-1 103	-1 028	7%
Övriga kostnader	-126	-113	12%	-100	26%	-493	-295	67%
Internt köpta och sålda tjänster	-183	-173	6%	-198	-8%	-708	-667	6%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-26	-25	4%	-24	8%	-97	-92	5%
Summa kostnader	-625	-597	5%	-588	6%	-2 401	-2 082	15%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	764	797	-4%	718	6%	2 965	3 016	-2%
Kreditförluster, netto	-33	45		-13	154%	37	-152	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	2	1	100%	2	0%	6	6	0%
Riskskatt och resolutionsavgift	-104	-95	9%	-90	16%	-393	-359	9%
Rörelseresultat	629	748	-16%	615	2%	2 615	2 510	4%
Resultatutdelning	10	15	-33%	18	-44%	47	69	-32%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	639	763	-16%	633	1%	2 662	2 579	3%
Interna intäkter	-2 537	-2 379	7%	-1 604	58%	-8 567	-3 838	123%
K/I-tal, %	44,6	42,4		44,4		44,4	40,3	
Kreditförlustnivå, %	0,03	-0,06		0,03		-0,01	0,04	
Allokerat kapital	23 292	22 204	5%	20 074	16%	23 292	20 074	16%
Räntabilitet på allokerat kapital, %	8,7	10,9		10,0		9,5	10,5	
Medelantal anställda	886	845	5%	764	16%	828	763	9%

RESULTATRÄKNING I LOKAL VALUTA

m nkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	1 234	1 155	7%	1 037	19%	4 599	4 052	13%
Provisionsnetto	159	174	-9%	159	0%	656	654	0%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	19	19	0%	30	-37%	79	85	-7%
Försäkringsnetto	-2	1		0		0	29	-100%
Övriga intäkter	1	1	0%	15	-93%	5	24	-79%
Summa intäkter	1 410	1 351	4%	1 241	14%	5 338	4 844	10%
Personalkostnader	-294	-277	6%	-252	17%	-1 097	-977	12%
Övriga kostnader	-129	-108	19%	-95	36%	-491	-280	75%
Internt köpta och sålda tjänster	-185	-168	10%	-189	-2%	-704	-634	11%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-26	-24	8%	-23	13%	-96	-87	10%
Summa kostnader	-634	-578	10%	-558	14%	-2 388	-1 978	21%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	776	773	0%	682	14%	2 950	2 866	3%
Kreditförluster, netto	-33	44		-12	175%	36	-144	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	2	1	100%	2	0%	6	6	0%
Riskskatt och resolutionsavgift	-105	-93	13%	-87	21%	-391	-342	14%
Rörelseresultat	639	727	-12%	585	9%	2 601	2 386	9%
Resultatutdelning	10	15	-33%	17	-41%	47	66	-29%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	650	741	-12%	602	8%	2 648	2 451	8%

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, md nkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Utlåning till allmänheten								
Hushåll	118,1	114,0	4%	112,6	5%	114,3	111,5	3%
Företag	193,4	192,5	0%	184,2	5%	192,0	178,9	7%
Totalt	311,5	306,5	2%	296,8	5%	306,3	290,4	5%
In- och upplåning från allmänheten								
Hushåll	33,4	33,1	1%	31,4	6%	32,4	31,0	5%
Företag	59,2	64,9	-9%	67,7	-13%	64,6	67,7	-5%
Totalt	92,6	98,0	-6%	99,1	-7%	97,0	98,6	-2%

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet ökade med 4% till 2 615 mkr (2 510). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var -102 mkr och i lokal valuta ökade rörelseresultatet med 9%. *Räntabiliteten* sjönk till 9,5% (10,5). *K/I-talet* uppgick till 44,4% (40,3).

Intäkterna ökade med 5% till 5 366 mkr (5 097). Valutakurseffekten uppgick till -204 mkr och i lokal valuta ökade intäkterna med 10%.

Kostnaderna ökade med 15% och uppgick till -2 401 mkr (-2 082). Valutakurseffekten på kostnaderna uppgick till 87 mkr. I lokal valuta ökade kostnaderna med 21%. Ökningen förklaras av investeringar i ett förstärkt och utbyggt privatmarknadserbjudande.

Räntenettet ökade med 8% till 4 624 mkr (4 264). Valutakurseffekten uppgick till -174 mkr och i lokal valuta ökade räntenettet med 13%. Högre affärsvolymen bidrog med 115 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettet med 369 mkr. Lägre avgifter för insättningsgarantin bidrog med 6 mkr. Övriga effekter på räntenettet påverkade räntenettet med 44 mkr.

Provisionsnettot minskade med 4% till 659 mkr (688). Valutakurseffekten uppgick till -23 mkr och i lokal valuta var provisionsnettot i stort sett oförändrat. Provisionsintäkterna från fond-, depå- och övrigt kapitalförvaltningsnetto inklusive courtage och rådgivning minskade med 6% till 353 mkr (377). Nettot av betalningar minskade med 6% och uppgick till 187 mkr (198).

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 79 mkr (90).

Försäkringsnettot uppgick till 0 mkr (30) och *Övriga intäkter* uppgick till 5 mkr (25).

Personalkostnaderna ökade med 7% till -1 103 mkr (-1 028). Valutakurseffekten på personalkostnaderna uppgick till 46 mkr och ökningen i lokal valuta uppgick till 12%. Ökningen förklaras av årlig lönerrevision samt ökat antal anställda inom främst inom IT- och verksamhetsutveckling. Medelantalet anställda ökade med 9% och uppgick till 828 (763).

Övriga kostnadsposter ökade med 23% och uppgick till -1 298 mkr (-1 054). Ökningen i lokal valuta uppgick till 29%. Ökningen förklaras av tidigare nämnda pågående investeringar i förstärkt digitalt erbjudande och tillgänglighet för befintliga och nya privatkunder.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 37 mkr (-152). Kreditförlustnivån uppgick till -0,01% (0,04).

Riskskatten uppgick till -230 mkr (-174) och *Resolutionsavgiften* uppgick till -163 mkr (-185).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet minskade med 16% till 629 mkr (748). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var -33 mkr och i lokal valuta minskade rörelseresultatet med 12%. *Räntabiliteten* minskade till 8,7% (10,9) och *K/I-talet* uppgick till 44,6% (42,4).

Intäkterna minskade marginellt och uppgick till 1 390 mkr (1 392). Valutakurseffekten på intäkterna var -56 mkr och i lokal valuta ökade intäkterna med 4%.

Kostnaderna ökade med 5% till -625 mkr (-597). Valutakurseffekten på kostnaderna var 26 mkr och i lokal valuta ökade kostnaderna med 10%.

Räntenettet ökade med 2% och uppgick till 1 217 mkr (1 192). Valutakurseffekten på räntenettet var -48 mkr och i lokal valuta ökade räntenettet med 7%. Förändrade affärsvolymen påverkade med -16 mkr. Nettot av förändrade

marginaler och finansieringskostnader bidrog med 65 mkr, vilket inkluderar negativ effekt av varselfrist om -69 mkr (-89) med anledning av åtta veckors fördröjning innan utlåningsräntor kan ändras mot hushållskunder. Lägre avgifter för insättningsgarantin bidrog med 8 mkr. Övriga effekter bidrog med 16 mkr.

Provisionsnettot minskade med 13% till 156 mkr (180). Valutakurseffekten uppgick till -6 mkr och i lokal valuta minskade provisionsnettot med 9%, vilket förklaras av en negativ utveckling av de sparrelaterade provisionsintäkterna samt betalningsintäkter.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgick till 18 mkr (20).

Försäkringsnettot uppgick till -2 mkr (1) och *Övriga intäkter* uppgick till 1 mkr (1).

Personalkostnaderna ökade med 2% och uppgick till -291 mkr (-285). Valutakurseffekten på personalkostnaderna var 13 mkr och i lokal valuta ökade personalkostnaderna med 6%. Ökningen förklaras främst av ökat antal anställda. Medelantalet anställda ökade med 5% till 886 medarbetare (845).

Övriga kostnadsposter ökade med 8% och uppgick till -335 mkr (-311). I lokal valuta ökade övriga kostnadsposter med 13%.

Kreditförlusterna uppgick till -33 mkr (45). Kreditförlustnivån uppgick till 0,03% (-0,06).

Riskskatten uppgick till -57 mkr (-58) och *Resolutionsavgiften* uppgick till -47 mkr (-38).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet på den norska bankmarknaden hade Handelsbanken de nöjdaste företagskunderna. Banken fick indexvärdet 72,8 att jämföra med branschsnittet på 66,0. Även av privatkunderna fick Handelsbanken mycket höga betyg med ett indexvärde på 76,2 att jämföra med branschsnittet på 67,7.

Januari – december 2023 jämfört med januari – december 2022

Den totala *medelvolymen utlåning* ökade med 5% till 306,3 md nkr (290,4). Utlåning till hushåll ökade med 3% till 114,3 md nkr (111,5) och utlåning till företag ökade med 7% till 192,0 md nkr (178,9).

Den totala *medelvolymen inlåning* minskade med 2% och uppgick till 97,0 md nkr (98,6). Inlåning från hushåll ökade med 5% till 32,4 md nkr (31,0) och inlåning från företag minskade med 5% och uppgick till 64,6 md nkr (67,7).

Nettoflödet i bankens fonder i Norge uppgick under perioden till 1,4 mdkr (-3,1). Totalt förvaltat fondvolym uppgick till 40 mdkr (35).

Kvartal 4 2023 jämfört med kvartal 3 2023

Den totala *medelvolymen utlåning* ökade med 2% och uppgick till 311,5 md nkr (306,5). Utlåning till hushåll ökade med 4% till 118,1 md nkr (114,0) och utlåning till företag ökade marginellt och uppgick till 193,4 md nkr (192,5).

Den totala *medelvolymen inlåning* minskade med 6% och uppgick till 92,6 md nkr (98,0). Inlåning från hushåll ökade med 1% till 33,4 md nkr (33,1) och inlåning från företag minskade med 9% till 59,2 md nkr (64,9).

Nysparandet i bankens fonder i Norge uppgick under kvartalet netto till 0,3 mdkr (0,1). Totalt förvaltat fondvolym uppgick till 40 mdkr (39).

Handelsbanken Nederländerna

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	500	501	0%	410	22%	1 941	1 354	43%
Provisionsnetto	75	41	83%	40	88%	198	147	35%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	5	5	0%	3	67%	17	21	-19%
Övriga intäkter	1	0		0		1	1	0%
Summa intäkter	580	548	6%	453	28%	2 157	1 523	42%
Personalkostnader	-136	-137	-1%	-117	16%	-537	-442	21%
Övriga kostnader	-34	-35	-3%	-27	26%	-136	-94	45%
Internt köpta och sålda tjänster	-85	-66	29%	-71	20%	-277	-241	15%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-14	-16	-13%	-17	-18%	-59	-54	9%
Summa kostnader	-270	-253	7%	-233	16%	-1 009	-832	21%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	310	294	5%	220	41%	1 148	691	66%
Kreditförluster, netto	10	2	400%	3	233%	13	0	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar		0						
Riskskatt och resolutionsavgift	-31	-28	11%	-19	63%	-113	-81	40%
Rörelseresultat	289	268	8%	204	42%	1 048	610	72%
Resultatutdelning	0	0	0%	0	0%	0	0	0%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	289	268	8%	205	41%	1 048	610	72%
Interna intäkter	-7	-20	65%	-79	91%	-98	-453	78%
K/I-tal, %	46,6	46,2		51,4		46,8	54,6	
Kreditförlustnivå, %	-0,04	-0,01		-0,02		-0,01	0,00	
Allokerat kapital	5 175	5 048	3%	3 582	44%	5 175	3 582	44%
Räntabilitet på allokerat kapital, %	17,7	16,8		18,2		16,9	14,7	
Medelantal anställda	400	391	2%	369	8%	388	357	9%

RESULTATRÄKNING I LOKAL VALUTA

m euro	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	43,6	42,5	3%	37,7	16%	169,1	127,4	33%
Provisionsnetto	6,5	3,5	86%	3,7	76%	17,2	13,8	25%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	0,5	0,4	25%	0,2	150%	1,5	2,0	-25%
Övriga intäkter	0,1	0,0		0,1	0%	0,1	0,1	0%
Summa intäkter	50,5	46,6	8%	41,7	21%	187,9	143,3	31%
Personalkostnader	-11,9	-11,6	3%	-10,8	10%	-46,8	-41,6	13%
Övriga kostnader	-3,0	-3,0	0%	-2,5	20%	-11,9	-8,9	34%
Internt köpta och sålda tjänster	-7,4	-5,5	35%	-6,5	14%	-24,1	-22,7	6%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-1,2	-1,4	-14%	-1,6	-25%	-5,1	-5,1	0%
Summa kostnader	-23,5	-21,5	9%	-21,3	10%	-87,9	-78,2	12%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	27,0	25,0	8%	20,3	33%	100,0	65,0	54%
Kreditförluster, netto	0,8	0,2	300%	0,3	166%	1,1	0,0	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar		0,0						
Riskskatt och resolutionsavgift	-2,6	-2,5	4%	-1,7	53%	-9,8	-7,6	29%
Rörelseresultat	25,2	22,8	11%	18,9	33%	91,3	57,4	59%
Resultatutdelning	0,0	0,0	0%	0,0		0,0		
Rörelseresultat efter resultatutdelning	25,2	22,7	11%	18,9	33%	91,3	57,4	59%

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, m eur	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Utlåning till allmänheten								
Hushåll	4 878	4 889	0%	4 918	-1%	4 891	4 723	4%
Företag	3 802	3 803	0%	3 657	4%	3 773	3 453	9%
Totalt	8 680	8 691	0%	8 575	1%	8 664	8 177	6%
In- och upplåning från allmänheten								
Hushåll	724	685	6%	665	9%	679	673	1%
Företag	2 775	2 827	-2%	2 996	-7%	2 858	3 308	-14%
Totalt	3 498	3 512	0%	3 662	-4%	3 537	3 982	-11%

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet förbättrades med 72% till 1 048 mkr (610). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var 50 mkr och i lokal valuta ökade rörelseresultatet med 59%. *Räntabiliteten* ökade till 16,9% (14,7) och *K/I-talet* förbättrades till 46,8% (54,6).

Intäkterna ökade med 42% till 2 157 mkr (1 523).

Valutakurseffekten på intäkterna var 120 mkr och i lokal valuta ökade intäkterna med 31%.

Kostnaderna ökade med 21% till -1 009 mkr (-832).

Valutakurseffekterna på kostnaderna var -65 mkr och i lokal valuta ökade kostnaderna med 12%, i huvudsak till följd av ökad IT-utveckling och affärstillväxt.

Räntenettot ökade med 43% till 1 941 mkr (1 354).

Valutakurseffekten uppgick till 106 mkr och i lokal valuta ökade räntenettot med 33%. Högre affärsvolymerna ökade räntenettot med 43 mkr. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettot med 432 mkr. Övriga effekter ökade räntenettot med 6 mkr.

Provisionsnettot ökade med 35% till 198 mkr (147).

Valutakurseffekten uppgick till 12 mkr och i lokal valuta ökade provisionsnettot med 25%. Provisionsintäkterna från fond-, depå- och övrigt kapitalförvaltningsnetto inklusive courtage ökade med 32% till 198 mkr (150), där performance fee i Optimix uppgick till 31 mkr (4).

Personalkostnaderna ökade med 21% och uppgick till -537 mkr (-442). Valutakurseffekten på personalkostnaderna var -36 mkr och i lokal valuta ökade personalkostnaderna med 13%. Ökningen förklaras främst av årlig lönerrevision samt ökat antal medarbetare. Medelantalet anställda ökade med 9% till 388 (357).

Övriga kostnadsposter ökade sammantaget med 21% till -472 mkr (-389). I lokal valuta var motsvarande ökning 12%. Ökningen förklaras av fortsatta investeringar i IT- och verksamhetsutveckling.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 13 mkr (0). Kreditförlustnivån uppgick till -0,01% (0,00).

Riskskatten uppgick till -70 mkr (-46) och *Resolutionsavgiften* uppgick till -43 mkr (-35).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet ökade med 8% till 289 mkr (268).

Valutakurseffekten på rörelseresultatet uppgick till -7 mkr.

I lokal valuta ökade rörelseresultatet med 11%. *Räntabiliteten* uppgick till 17,7% (16,8) och *K/I-talet* uppgick till 46,6% (46,2).

Intäkterna ökade med 6% och uppgick till 580 mkr (548).

Valutakurseffekten på intäkterna var -13 mkr och i lokal valuta ökade intäkterna med 8%.

Kostnaderna ökade med 7% till -270 mkr (-253).

Valutakurseffekten på kostnaderna var 6 mkr och i lokal valuta ökade kostnaderna med 9%.

Räntenettot minskade marginellt och uppgick till 500 mkr (501). Valutakurseffekten på räntenettot var -12 mkr och i lokal valuta ökade räntenettot med 3%. Förändrade affärsvolymerna hade en neutral effekt på räntenettot. Nettoeffekten av förändrade marginaler och finansieringskostnader ökade räntenettot med 10 mkr.

Provisionsnettot ökade med 83% till 75 mkr (41). Valuta effekten på provisionsnettot uppgick till -1 mkr och i lokal valuta ökade provisionsnettot med 86%. Ökningen förklaras av performance fee i Optimix om 31 mkr (-).

Personalkostnaderna minskade med 1% till -136 mkr (-137). Valutakurseffekten på personalkostnaderna var 3 mkr och i lokal valuta ökade personalkostnaderna med 3%.

Medelantalet anställda ökade med 2% och uppgick till 400 medarbetare (391).

Övriga kostnadsposter ökade med 14% och uppgick till -133 mkr (-117). I lokal valuta ökade övriga kostnadsposter med 17%, vilket främst förklaras av högre utvecklingsaktivitet.

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar och uppgick till 10 mkr (2). Kreditförlustnivån var -0,04% (-0,01).

Riskskatten uppgick till -18 mkr (-17) och *Resolutionsavgiften* uppgick till -13 mkr (-11).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken fortsatt de nöjdaste kunderna av de redovisade bankerna i Nederländerna. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 78,0 att jämföras med branschsnittet på 68,4. Av företagskunderna fick banken indexvärdet 77,4 att jämföras med branschsnittet på 65,8.

Januari – december 2023 jämfört med januari – december 2022

Den totala *medelvolymen utlåning* ökade med 6% till 8,7 md euro (8,2). Utlåning till hushåll ökade med 4% till 4,9 md euro (4,7) och utlåning till företag ökade med 9% till 3,8 md euro (3,5).

Den totala *medelvolymen inlåning* minskade med 11% och uppgick till 3,5 md euro (4,0). Inlåning från hushåll ökade med 1% till 0,7 md euro (0,7) och inlåning från företag minskade med 14% och uppgick till 2,9 md euro (3,3).

Det förvaltade kapitalet i Optimix, inklusive egna fonder uppgick vid utgången av perioden till 2,0 md euro (1,9).

Kvartal 4 2023 jämfört med kvartal 3 2023

Den totala *medelvolymen utlåning* var oförändrad på 8,7 md euro (8,7). Utlåning till hushåll var oförändrad och uppgick till 4,9 md euro (4,9) och utlåning till företag var oförändrad och uppgick till 3,8 md euro (3,8).

Den totala *medelvolymen inlåning* var oförändrad och uppgick till 3,5 md euro (3,5). Inlåning från hushåll ökade med 6% till 0,7 md euro (0,7) och inlåning från företag minskade med 2% och uppgick till 2,8 md euro (2,8).

Det förvaltade kapitalet i Optimix, inklusive egna fonder uppgick vid slutet av perioden till 2,0 md euro (2,0).

Handelsbanken Capital Markets

Affärsområdena Markets och Global Banking. Markets erbjuder produkter och tjänster kopplade till riskhantering, värdepapper, derivat, analys, debt capital markets, corporate finance och transaction banking. Global Banking består av den internationella verksamheten som bedrivs från New York och Luxemburg samt Financial Infrastructure.

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	87	90	-3%	105	-17%	384	301	28%
Provisionsnetto	146	189	-23%	191	-24%	740	771	-4%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	236	286	-17%	289	-18%	1 044	1 131	-8%
Övriga intäkter	1	2	-50%	1	0%	7	9	-22%
Summa intäkter	471	565	-17%	586	-20%	2 175	2 212	-2%
Personalkostnader	-307	-303	1%	-275	12%	-1 200	-1 143	5%
Övriga kostnader	-103	-121	-15%	-97	6%	-409	-326	25%
Internt köpta och sålda tjänster	-63	-62	2%	-78	-19%	-247	-344	-28%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-36	-36	0%	-36	0%	-144	-147	-2%
Summa kostnader	-509	-522	-2%	-485	5%	-2 000	-1 959	2%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	-39	44		101		175	253	-31%
Kreditförluster, netto	4	-2		-1		11	-13	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0		0	0%	0	0	0%
Riskskatt och resolutionsavgift	-11	-11	0%	-8	38%	-43	-33	30%
Rörelseresultat	-45	31		92		144	206	-30%
Resultatutdelning	-100	-128	-22%	-142	-30%	-527	-531	-1%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	-145	-97	49%	-49	196%	-383	-324	18%
Interna intäkter	597	325	84%	527	13%	1 891	615	207%
K/I-tal, %	137,2	119,5		109,2		121,4	116,5	
Kreditförlustnivå, %	-0,20	0,04		0,02		-0,09	0,06	
Allokerat kapital	2 539	2 428	5%	2 072	23%	2 539	2 072	23%
Räntabilitet på allokerat kapital, %	-18,2	-12,7		-7,5		-12,3	-11,5	
Medelantal anställda	607	617	-2%	586	4%	605	585	3%

Stora delar av provisionsintäkterna och nettoresultatet av finansiella transaktioner relaterade till Capital Markets produkter redovisas i respektive hemmamarknadssegment.

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet minskade med 30% och uppgick till 144 mkr (206).

Intäkterna minskade med 2% till 2 175 mkr (2 212).

Provisionsnettot minskade med 4% till 740 mkr (771).

Courtage samt ut- och inlåningsprovisioner ökade medan betalningar och garantiprovisioner var i stort oförändrade, medan övriga provisioner minskade.

Nettoresultat av finansiella transaktioner minskade med 8% till 1 044 mkr (1 131).

Kostnaderna ökade med 2% till -2 000 mkr (-1 959).

Personalkostnaderna ökade med 5% till -1 200 mkr (-1 143). Medelantalet anställda ökade med 3% och uppgick till 605 medarbetare (585).

Övriga kostnadsposter minskade med 2% och uppgick till -800 mkr (-817).

Riskskatten och Resolutionsavgiften uppgick till -43 mkr (-33).

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 11 mkr (-13) och kreditförlustnivån var -0,09% (0,06).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet uppgick till -45 mkr (31). Intäkterna minskade med 17% och kostnaderna minskade med 2%.

Provisionsnettot minskade med 23% till 146 mkr (189) vilket främst förklaras av högre rådgivningsprovisioner under jämförelsekvartalet.

Nettoresultat av finansiella transaktioner minskade med 17% till 236 mkr (286).

Personalkostnaderna ökade med 1% och uppgick till -307 mkr (-303). Medelantalet anställda minskade med 2% och uppgick till 607 medarbetare (617).

Övriga kostnadsposter uppgick till -202 mkr (-219). Jämförelsekvartalet innefattade kostnader av engångskaraktär kopplade till avveckling av kreditportfölj i Polen.

Riskskatten och Resolutionsavgiften uppgick till -11 mkr (-11).

Kreditförlusterna bestod av nettoåtervinningar om 4 mkr (-2) och kreditförlustnivån uppgick till -0,20% (0,04).

Övriga enheter som inte redovisas i segmenten

Nedan redovisas resultatposter hänförliga till enheter som inte redovisas i segmenten, inklusive koncernens IT-avdelning samt centrala staber.

RESULTATRÄKNING

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	-349	-244	43%	-195	79%	-801	32	
Provisionsnetto	70	70	0%	28	150%	276	213	30%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-30	160		45		88	-457	
Andelar i intresseföretag och joint ventures resultat	-17	49		-2		51	-13	
Övriga intäkter	23	24	-4%	25	-8%	105	1 111	-91%
Summa intäkter	-301	57		-100	201%	-280	885	
Personalkostnader	-1 022	-894	14%	-1 140	-10%	-3 900	-3 778	3%
Övriga kostnader	-1 255	-999	26%	-1 026	22%	-4 325	-3 525	23%
Internt köpta och sålda tjänster	2 224	1 941	15%	1 825	22%	8 180	6 959	18%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-131	-192	-32%	-168	-22%	-682	-601	13%
Summa kostnader	-184	-145	27%	-508	-64%	-727	-944	-23%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	-485	-88	451%	-608	-20%	-1 007	-60	
Kreditförluster, netto	3	-11		10	-70%	-8	38	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0%	-6		0	-2	
Riskskatt och resolutionsavgift	-38	-37	3%	-49	-22%	-157	-180	-13%
Rörelseresultat	-519	-137	279%	-652	-20%	-1 172	-203	477%
Resultatutdelning	4	7	-43%	10	-60%	23	39	-41%
Rörelseresultat efter resultatutdelning	-515	-130	296%	-642	-20%	-1 149	-164	
Interna intäkter	-1 005	-348	189%	-175	474%	-2 092	1 897	
Medelantal anställda	3 157	3 082	2%	2 923	8%	3 056	2 861	7%
Allokerat kapital Finland	6 903	6 636	4%	14 414	-52%	6 903	14 414	-52%

JANUARI – DECEMBER 2023 JÄMFÖRT MED JANUARI – DECEMBER 2022

Rörelseresultatet uppgick till -1 172 mkr (-203).

Intäkterna uppgick till -280 mkr (885). Jämförelseperioden inkluderar intäkter från fastighetsförsäljningar om 1 059 mkr samt finansieringskostnader relaterade till verksamheten i avyttringsgruppen i Finland om -206 mkr.

Kostnaderna minskade till -727 mkr (-944).

Personalkostnaderna ökade med 3% till -3 900 mkr (-3 778). Under fjärde kvartalet gjordes en avsättning med -83 mkr till Oktogonen avseende resultatåret 2023, och under årets första kvartal gjordes en avsättning med -202 mkr avseende resultatåret 2022. Justerat för Oktogonen ökade personalkostnaderna med 2% och inkluderar effekterna av årlig lönerrevision, lägre pensionskostnader och ökat antal anställda. Medelantalet anställda ökade med 7% till 3 056 (2 861), varav antalet medarbetare på bankens IT-avdelning uppgick till 2 042 medarbetare (1 877).

Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar uppgick till -682 mkr (-601).

KVARTAL 4 2023 JÄMFÖRT MED KVARTAL 3 2023

Rörelseresultatet uppgick till -519 mkr (-137).

Intäkterna uppgick till -301 mkr (57).

Kostnaderna uppgick till -184 mkr (-145).

Personalkostnaderna ökade till -1 022 mkr (-894). Under kvartalet gjordes en avsättning till Oktogonen med -83 mkr (-). Medelantalet anställda uppgick till 3 157 medarbetare (3 082), varav antalet medarbetare på bankens IT-avdelning uppgick till 2 139 medarbetare (2 063).

Nyckeltal – koncernen

	Kv 4 2023	Kv 3 2023	Kv 4 2022	Helår 2023	Helår 2022
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet	15,2%	17,3%	13,6%	15,9%	12,8%
K/I-tal, kvarvarande verksamhet	38,4%	35,0%	41,5%	37,2%	42,1%
Resultat per aktie, kr	3,66	4,02	3,02	14,70	10,95
<i>varav kvarvarande verksamhet</i>	<i>3,51</i>	<i>3,83</i>	<i>3,16</i>	<i>14,09</i>	<i>10,81</i>
<i>varav avvecklad verksamhet</i>	<i>0,14</i>	<i>0,19</i>	<i>-0,13</i>	<i>0,61</i>	<i>0,14</i>
Ordinarie utdelning per aktie, kr				6,50	5,50
Total utdelning per aktie, kr				13,00	8,00
Justerat eget kapital per aktie, kr	103,48	103,03	98,14	103,48	98,14
Käpprimärkapitalrelation, CRR	18,8%	19,4%	19,6%	18,8%	19,6%
Total kapitalrelation, CRR	23,9%	24,5%	23,8%	23,9%	23,8%
Medelantal anställda	11 974	11 889	11 174	11 683	10 954

HANDELSBANKENS AKTIE

	Kv 4 2023	Kv 3 2023	Kv 4 2022	Helår 2023	Helår 2022
Antal konverterade aktier					
Antal återköpta aktier					
Innehav av egna aktier i handelslager, ultimo					
Antal utestående aktier efter återköp och avdrag för handelslager, ultimo	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494
Antal utestående aktier efter utspädning, ultimo	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494
Genomsnittligt antal under perioden konverterade aktier					
Genomsnittligt innehav av egna aktier (återköpta och innehav i handelslager)					
Genomsnittligt antal utestående aktier	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494
- efter utspädning	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494	1 980 028 494
Börskurs SHB A per ultimo, kr	109,45	97,56	105,10	109,45	105,10
Börskurs SHB B per ultimo, kr	130,20	115,40	122,20	130,20	122,20
Börsvärde per ultimo, mdkr	217	193	208	217	208

Finansiella rapporter i sammandrag – Koncernen

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN

mkr		Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Ränteintäkter		45 665	42 885	6%	27 151	68%	159 805	67 407	137%
<i>varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning</i>		37 818	36 467	4%	23 395	62%	133 602	59 702	124%
Räntekostnader		-33 443	-30 701	9%	-16 520	102%	-112 227	-30 793	264%
Räntenetto	Not 2	12 222	12 184	0%	10 631	15%	47 578	36 614	30%
Provisionsintäkter		3 145	3 169	-1%	3 042	3%	12 559	12 277	2%
Provisionskostnader		-346	-357	-3%	-348	-1%	-1 421	-1 296	10%
Provisionsnetto	Not 3	2 800	2 812	0%	2 694	4%	11 139	10 981	1%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	Not 4	579	1 087	-47%	570	2%	2 661	1 540	73%
Försäkringsresultat		24	48	-50%	21	14%	157	280	-44%
Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning		183	31	490%	39	369%	336	-291	
Försäkringsnetto	Not 5	207	79	162%	60	245%	493	-11	
Övriga utdelningsintäkter		1			15	-93%	3	17	-82%
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat		-17	49		-2		51	-13	
Övriga intäkter		64	32	100%	85	-25%	325	1 246	-74%
Summa intäkter		15 854	16 244	-2%	14 053	13%	62 249	50 375	24%
Personalkostnader		-3 531	-3 382	4%	-3 468	2%	-13 642	-13 040	5%
Övriga kostnader	Not 6	-2 152	-1 839	17%	-1 949	10%	-7 796	-6 526	19%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		-402	-466	-14%	-423	-5%	-1 743	-1 646	6%
Summa kostnader		-6 086	-5 686	7%	-5 839	4%	-23 182	-21 212	9%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift		9 768	10 558	-7%	8 214	19%	39 067	29 163	34%
Kreditförluster, netto	Not 7	-52	-1		-54	-4%	-141	-47	200%
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar		6	3	100%			20	24	-17%
Riskskatt och resolutionsavgift		-664	-653	2%	-582	14%	-2 624	-2 311	14%
Rörelseresultat		9 057	9 908	-9%	7 578	20%	36 322	26 829	35%
Skatter		-2 093	-2 324	-10%	-1 325	58%	-8 417	-5 431	55%
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet		6 965	7 583	-8%	6 252	11%	27 905	21 398	30%
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	Not 10	280	368	-24%	-265		1 209	280	332%
Periodens resultat		7 244	7 952	-9%	5 988	21%	29 114	21 678	34%
Varav tillhör									
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		7 240	7 950	-9%	5 987	21%	29 107	21 676	34%
Innehav utan bestämmande inflytande		6	1	500%	0		8	1	

RESULTAT PER AKTIE – KONCERNEN

	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Periodens resultat, tillhörande aktieägarna i Svenska Handelsbanken AB	7 240	7 950	-9%	5 987	21%	29 107	21 676	34%
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 980,0		1 980,0		1 980,0	1 980,0	
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning, miljoner	1 980,0	1 980,0		1 980,0		1 980,0	1 980,0	
Resultat per aktie, kr	3,66	4,02	-9%	3,02	21%	14,70	10,95	34%
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	3,51	3,83	-8%	3,16	11%	14,09	10,81	30%
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,14	0,19	-26%	-0,13		0,61	0,14	336%

TOTALRESULTAT – KONCERNEN

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Periodens resultat	7 244	7 952	-9%	5 988	21%	29 114	21 678	34%
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen								
Förmånsbestämda pensionsplaner	-4 087	1 126		-1 087	276%	-2 226	3 049	
Instrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat - egetkapitalinstrument	6	-9		-49		63	41	54%
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	832	-229		220	278%	439	-642	
<i>varav förmånsbestämda pensionsplaner</i>	834	-230		224	272%	450	-622	
<i>varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	-2	1		-3	-33%	-11	-19	-42%
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-3 250	889		-917	254%	-1 724	2 448	
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen								
Kassaflödessäkringar	557	-675		-1 499		614	-2 640	
Instrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat - skuldinstrument	9	18	-50%	28	-68%	25	-60	
Försäkringsavtal	-500	120		-28		-396	793	
Periodens omräkningsdifferens	-2 801	-1 250	124%	766		-1 078	2 312	
<i>varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet</i>	182	220	-17%	-88		31	-297	
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	107	97	10%	-305		113	-15	
<i>varav kassaflödessäkringar</i>	-115	139		309		-127	544	
<i>varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	-2	-3	-33%	-6	-67%	-5	6	
<i>varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet</i>	-37	-45	-18%	18		-6	61	
<i>varav omräkningsdifferens</i>	261	7		-626		251	-626	
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-2 628	-1 689	56%	-1 038	153%	-722	390	
Summa övrigt totalresultat	-5 880	-801		-1 956	201%	-2 447	2 838	
Periodens totalresultat	1 365	7 151	-81%	4 032	-66%	26 667	24 516	9%
Varav tillhör								
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	1 359	7 151	-81%	4 032	-66%	26 662	24 516	9%
Innehav utan bestämmande inflytande	6	0		-1		5	1	400%

UTVECKLING PER KVARTAL – KONCERNEN

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	Kv 2 2023	Kv 1 2023	Kv 4 2022
Räntenetto	12 222	12 184	11 687	11 485	10 631
Provisionsnetto	2 800	2 812	2 761	2 766	2 694
Nettoresultat av finansiella transaktioner	579	1 087	393	602	570
Försäkringsnetto	207	79	116	91	60
Övriga utdelningsintäkter	1		1	1	15
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	-17	49	20	-1	-2
Övriga intäkter	64	32	187	42	85
Summa intäkter	15 854	16 244	15 166	14 985	14 053
Personalkostnader	-3 531	-3 382	-3 259	-3 470	-3 468
Övriga kostnader	-2 152	-1 839	-1 953	-1 852	-1 949
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-402	-466	-421	-454	-423
Summa kostnader	-6 086	-5 686	-5 634	-5 776	-5 839
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	9 768	10 558	9 531	9 210	8 214
Kreditförluster, netto	-52	-1	-58	-30	-54
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	6	3	4	7	
Riskskatt och resolutionsavgift	-664	-653	-636	-671	-582
Rörelseresultat	9 057	9 908	8 841	8 516	7 578
Skatter	-2 093	-2 324	-2 066	-1 934	-1 325
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	6 965	7 583	6 775	6 582	6 252
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	280	368	329	232	-265
Periodens resultat	7 244	7 952	7 104	6 814	5 988
Resultat per aktie, kr	3,66	4,02	3,59	3,44	3,02

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

mkr		31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		476 171	482 302	503 673	447 588	475 868
Övrig utlåning till centralbanker	Not 8	6 282	6 379	5 163	10 646	4 604
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		199 128	231 839	265 238	233 751	132 778
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not 8	19 294	28 796	38 247	24 440	9 411
Utlåning till allmänheten	Not 8	2 291 808	2 330 086	2 335 959	2 306 742	2 315 818
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		-9 657	-14 837	-16 046	-15 039	-16 616
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		50 087	61 484	57 611	41 231	32 697
Aktier och andelar		12 216	24 980	22 409	21 296	12 813
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures		657	642	606	591	561
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken		244 893	232 741	238 626	224 813	212 966
Derivatinstrument	Not 11,12	30 110	45 612	56 729	39 500	36 261
Immateriella tillgångar	Not 13	8 567	8 530	8 553	8 426	8 402
Fastigheter och inventarier		4 777	4 762	4 786	4 786	4 914
Aktuella skattefordringar		203	1 213	1 140	1 346	160
Uppskjutna skattefordringar		358	1 518	1 527	1 516	1 590
Pensionstillgångar, netto		11 699	16 080	14 469	13 005	12 875
Tillgångar som innehas för försäljning	Not 10	178 590	190 761	201 478	193 180	191 916
Övriga tillgångar		10 276	23 915	12 422	40 963	14 721
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 331	2 527	2 853	3 297	1 979
Summa tillgångar	Not 17	3 537 792	3 679 330	3 755 442	3 602 079	3 453 718
Skulder och eget kapital						
Skulder till kreditinstitut	Not 14	90 143	135 502	143 863	97 306	81 693
In- och upplåning från allmänheten	Not 14	1 298 480	1 369 077	1 433 843	1 435 563	1 318 925
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		245 100	232 916	238 627	224 814	212 966
Emitterade värdepapper	Not 15	1 523 481	1 556 596	1 563 875	1 478 669	1 474 801
Derivatinstrument	Not 11,12	34 238	20 533	22 307	24 140	29 040
Korta positioner		2 364	12 558	13 459	11 544	1 939
Försäkringsskulder		8 407	8 040	8 290	8 464	8 546
Aktuella skatteskulder		1 211	1 872	1 314	894	217
Uppskjutna skatteskulder		3 969	6 342	6 113	5 735	5 614
Avsättningar		601	541	577	520	591
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	Not 10	63 721	66 267	72 942	66 577	68 938
Övriga skulder		14 882	18 283	16 398	24 503	10 454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 990	3 459	2 462	4 705	3 565
Efterställda skulder		43 117	43 598	35 085	33 771	42 404
Summa skulder	Not 17	3 332 706	3 475 583	3 559 156	3 417 204	3 259 694
Innehav utan bestämmande inflytande		8	3	2	4	3
Aktiekapital		3 069	3 069	3 069	3 069	3 069
Överkursfond		8 758	8 758	8 758	8 758	8 758
Reserver		16 239	22 119	22 920	18 610	18 684
Balanserad vinst		147 905	147 931	147 621	147 621	141 834
Periodens resultat tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		29 107	21 867	13 917	6 814	21 676
Summa eget kapital		205 085	203 747	196 286	184 875	194 024
Summa skulder och eget kapital		3 537 792	3 679 330	3 755 442	3 602 079	3 453 718

FÖRÄNDRING EGET KAPITAL – KONCERNEN

Januari – december 2023 mkr	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Förmåns- bestämda pensions- planer	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Försäk- ringsavtal	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Totalt
Ingående eget kapital 2023	3 069	8 758	13 739	-307	126	793	4 332	163 510	3	194 024
Periodens resultat								29 107	8	29 114
Övrigt totalresultat			-1 776	488	71	-396	-831		-3	-2 447
<i>varav Omklassificering inom eget kapital</i>			49				-284			-235
Periodens totalresultat			-1 776	488	71	-396	-831	29 107	5	26 667
Omklassificerat till balanserat resultat								235		235
Utdelning								-15 840		-15 840
Aktierelaterade ersättningar till anställda i Handelsbanken plc*								79		79
Återköp egna aktier*								-79		-79
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande										
Utgående eget kapital	3 069	8 758	11 963	181	197	396	3 502	177 011	8	205 085

Januari – december 2022 mkr	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Förmåns- bestämda pensions- planer	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Försäk- ringsavtal	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Totalt
Utgående eget kapital 2021	3 069	8 758	11 313	1 789	158		2 585	154 034	25	181 731
Effekt av övergång till IFRS 17								-3 010		-3 010
Skatteeffekt vid övergång till IFRS 17								3		3
Ingående eget kapital 2022	3 069	8 758	11 313	1 789	158		2 585	151 027	25	178 724
Periodens resultat								21 676	1	21 678
Övrigt totalresultat			2 427	-2 096	-32	793	1 747		0	2 838
<i>varav Omklassificering inom eget kapital</i>					-91		-615			-706
Periodens totalresultat			2 427	-2 096	-32	793	1 747	21 676	1	24 516
Omklassificerat till balanserat resultat								706		706
Utdelning								-9 900		-9 900
Aktierelaterade ersättningar till anställda i Handelsbanken plc*								25		25
Återköp egna aktier*								-25		-25
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande									-23	-23
Utgående eget kapital	3 069	8 758	13 739	-307	126	793	4 332	163 510	3	194 024

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG – KONCERNEN

mkr	Helår 2023	Helår 2022
Rörelseresultat	36 322	26 829
Resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, före skatt	1 394	1 453
Justering från rörelseresultat till investeringsverksamhet		-333
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultat och resultat hänförligt till avvecklad verksamhet	907	2 341
Betalda inkomstskatter	-7 681	-6 419
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	-7 816	-62 169
Kassaflöde från löpande verksamhet	23 125	-38 298
Avyttring av verksamhet och dotterbolag		49 238
Förändring aktier	-53	-11
Förändring materiella anläggningstillgångar	-506	-304
Förändring immateriella anläggningstillgångar	-957	-711
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 517	48 212
Amortering av förlagslån	-8 351	-3 000
Emitterade förlagslån	8 635	11 845
Utbetald utdelning	-15 840	-9 900
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-15 556	-1 055
Likvida medel vid periodens början*	475 882	439 964
Periodens kassaflöde	6 052	8 859
Kursdifferens i likvida medel	-5 753	27 059
Likvida medel vid periodens slut*	476 181	475 882

* Likvida medel definieras som Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker.

Kassaflödesanalysen i tabellen ovan inkluderar avvecklad verksamhet i Finland, se not 10. I jämförelsesiffrorna ingår även tidigare avvecklad verksamhet i Danmark.

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Bokslutskommunikén är upprättad i enlighet med IAS 34 Delårsrapportering. Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med internationella redovisningsstandards (IFRS) och tolkningar av dessa standarder som antagits av EU. Därutöver tillämpas de tillägg som följer av lagen 1995:1559 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. I koncernredovisningen tillämpas även RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Moderbolaget har upprättat bokslutskommunikén i enlighet med ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Moderbolaget tillämpar också RFR 2 Redovisning för juridiska personer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Förändrade redovisningsprinciper

IFRS 17 Försäkringsavtal

Den 1 januari 2023 trädde IFRS 17 Försäkringsavtal, som ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal, ikraft för tillämpning i EU. Standarden tillämpas från och med räkenskapsåret 2023 i Handelsbankens koncernredovisning med övergångsdatum den 1 januari 2022. IFRS 17 medför en förändring av hur försäkringsavtal ska klassificeras, värderas och presenteras. Standarden medför även förändrade upplysningskrav.

De förändringar som IFRS 17 främst medfört för Handelsbanken är följande:

Klassificering

Reglerna för klassificering i IFRS 17 har medfört att traditionell livförsäkring klassificeras som försäkringsavtal i sin helhet. I enlighet med separationsreglerna i IFRS 4 redovisades sparförsäkringsmomentet i dessa avtal enligt IFRS 9. Effekten av denna ändrade redovisningsprincip från en tillämpning av IFRS 9 till IFRS 17 har i balansräkningen medfört en omklassificering av sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring från posten In-upplåning från allmänheten till posten Försäkringsskulder. I resultaträkningen har den medfört omklassificering från raderna Riskresultat försäkring, Räntenetto, Provisionsnetto och Nettoresultat av finansiella transaktioner till raden Försäkringsresultat.

Värdering

De nya värderingsmodellerna som införs med anledning av IFRS 17 innebär nya principer, uppskattningar och bedömningar vilket medfört att posten försäkringsskulder har ökat. På sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring tillämpades verkligt värde metoden vid övergången, vid vilken en avtalsenlig marginal uppstod. På dessa avtal används den generella modellen. På riskförsäkringar och riskförsäkringsmoment som separerats ut ur sammansatta traditionella livförsäkringsavtal tillämpades den fullständigt retroaktiva metoden vid övergången och på dessa avtal används premiefördelningsmetoden.

Presentation

IFRS 17 påverkar inte presentationen i balansräkningen, men de nya värderingsmodellerna påverkar värderingen av försäkringsskulder och får till följd att redovisningen och presentationen av intäkter och kostnader hänförliga till försäkringsavtal förändras. Banken presenterar nettoresultatet från försäkringsavtal samlat på den nya raden Försäkringsnetto. I Försäkringsnettot ingår posterna Försäkringsresultat och Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning. Raden Försäkringsresultat innehåller samtliga intäkter och kostnader hänförliga till försäkringsavtal, även rörelsekostnader. Raden Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning redovisas enligt IFRS 9, men ingår i försäkringsnettot eftersom den innehåller avkastning hänförlig till försäkringsavtal.

Effekter av ändrad diskonteringsränta vid värderingen av sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring redovisas i Övrigt totalresultat, vilken ackumuleras i posten Försäkringsavtal inom eget kapital.

Övergångseffekt

Den kvantitativa effekten av övergången till IFRS 17 uppgick till cirka -3 mdkr efter skatt vilken ökade balansposten Försäkringsskulder och minskade koncernens balanserade vinstmedel inom eget kapital vid ingången av jämförelseåret 2022. Effekten är främst hänförlig till ändrad redovisningsprincip för sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring.

Standarden har inte någon inverkan på Handelsbankens kapitaltäckning eller stora exponeringar eftersom bankens försäkringsverksamhet inte ingår i konsoliderad situation.

Handelsbanken har räknat om jämförelsetalen för 2022 och visar övergången till IFRS 17 i tabellerna "Omräkning med anledning av övergång till IFRS 17". Ytterligare information om bankens redovisningsprinciper enligt IFRS 17 framgår av Not K1 i Handelsbankens Års- och hållbarhetsredovisning 2022.

Koncernens och moderbolagets bokslutskommuniké är i övrigt upprättad i enlighet med samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpades i Års- och hållbarhetsredovisningen för 2022.

Övriga förändringar i redovisningsregelverken som började gälla den 1 januari 2023 har inte haft någon påverkan på koncernens och moderbolagets redovisning.

Kommande regelverksförändringar

Ingen av de kommande förändringarna i redovisningsregelverken som är utfärdade för tillämpning bedöms få någon väsentlig inverkan på Handelsbankens finansiella rapporter, kapitaltäckning, stora exponeringar eller andra förhållanden enligt tillämpliga rörelseregler.

OMRÄKNING MED ANLEDNING AV ÖVERGÅNG TILL IFRS 17

Koncernens resultaträkning	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat
mkr	Kv 1 2022	Justering IFRS 17	Kv 1 2022	Kv 2 2022	Justering IFRS 17	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Justering IFRS 17	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Justering IFRS 17	Kv 4 2022
Räntenetto ¹	8 013	1	8 014	8 389	1	8 390	9 578	1	9 579	10 630	1	10 631
Provisionsnetto ¹	2 911	-34	2 877	2 741	-31	2 710	2 730	-30	2 700	2 721	-27	2 694
Nettoreultat av finansiella transaktioner ¹	240	180	420	-147	162	15	471	64	535	547	23	570
Riskresultat försäkring ²	41	-41	0	41	-41	0	81	-81	0	13	-13	0
Försäkringsresultat ⁴		78	78		67	67		114	114		21	21
Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning ⁵		-168	-168		-142	-142		-20	-20		39	39
Försäkringsnetto ³		-90	-90		-74	-74		93	93		60	60
Övrigt	1 101		1 101	13		13	38		38	98		98
Summa intäkter	12 305	18	12 323	11 040	13	11 053	12 897	49	12 946	14 007	46	14 053
Personalkostnader ⁶	-3 173	15	-3 158	-3 164	16	-3 148	-3 283	17	-3 266	-3 483	15	-3 468
Övriga kostnader ⁶	-1 563	4	-1 559	-1 602	5	-1 597	-1 425	4	-1 421	-1 953	4	-1 949
Av- och nedskrivningar för materiella och immateriella tillgångar ⁶	-431	1	-430	-382	1	-381	-413	1	-412	-424	1	-423
Summa kostnader	-5 167	20	-5 147	-5 148	22	-5 126	-5 121	21	-5 100	-5 860	21	-5 839
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	7 138	38	7 176	5 892	35	5 927	7 776	70	7 846	8 147	67	8 214
Övrigt	-551		-551	-646		-646	-501		-501	-636		-636
Rörelseresultat	6 586	38	6 624	5 246	35	5 281	7 277	69	7 346	7 510	68	7 578
Skatter	-1 242	-1	-1 243	-1 144	0	-1 144	-1 718	-1	-1 719	-1 325	0	-1 325
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	5 344	37	5 381	4 102	36	4 138	5 558	69	5 627	6 185	67	6 252
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	307		307	73		73	165		165	-265		-265
Periodens resultat	5 650	37	5 687	4 176	36	4 212	5 723	68	5 791	5 921	67	5 988
varav tillhör												
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	5 650	37	5 687	4 175	36	4 211	5 723	68	5 791	5 920	67	5 987
Innehav utan bestämmande inflytande	1		1	0		0	0		0	0		0
Nyckeltal												
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet	13,4		13,6	9,9		10,2	13,2		13,6	13,2		13,6
K/I-tal, kvarvarande verksamhet	42,0		41,8	46,6		46,4	39,7		39,4	41,8		41,5
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	2,85		2,87	2,11		2,13	2,89		2,93	2,99		3,02
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	2,70		2,72	2,07		2,09	2,81		2,84	3,12		3,16
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,15		0,15	0,04		0,04	0,08		0,08	-0,13		-0,13
Koncernens totalresultat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat
mkr	Kv 1 2022	IFRS 17	Kv 1 2022	Kv 2 2022	IFRS 17	Kv 2 2022	Kv 3 2022	IFRS 17	Kv 3 2022	Kv 4 2022	IFRS 17	Kv 4 2022
Periodens resultat	5 650	37	5 687	4 176	36	4 212	5 723	68	5 791	5 921	67	5 988
Övrigt totalresultat												
Försäkringsavtal		419	419		370	370		32	32		-28	-28
Övrigt	1 173		1 173	2 358		2 358	442		442	-1 927		-1 927
Summa övrigt totalresultat	1 173	419	1 592	2 358	370	2 728	442	32	474	-1 927	-28	-1 956
Periodens totalresultat	6 823	456	7 279	6 534	406	6 940	6 165	100	6 265	3 994	38	4 032
varav tillhör												
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	6 821	456	7 277	6 534	406	6 940	6 165	100	6 265	3 995	38	4 033
Innehav utan bestämmande inflytande	2		2	0		0	0		0	-1		-1

Koncernens resultaträkning	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat	Publicerat		Omräknat
mkr	Jan-mar 2022	Justering IFRS 17	Jan-mar 2022	Jan-jun 2022	Justering IFRS 17	Jan-jun 2022	Jan-sep 2022	Justering IFRS 17	Jan-sep 2022	Jan-dec 2022	Justering IFRS 17	Jan-dec 2022
Räntenetto ¹	8 013	1	8 014	16 402	2	16 404	25 980	3	25 983	36 610	4	36 614
Provisionsnetto ¹	2 911	-34	2 877	5 652	-65	5 587	8 382	-95	8 287	11 103	-122	10 981
Nettoreultat av finansiella transaktioner ¹	240	180	420	93	342	435	564	406	970	1 111	429	1 540
Riskresultat försäkring ²	41	-41	0	82	-82	0	163	-163	0	176	-176	0
Försäkringsresultat ⁴		78	78		145	145		259	259		280	280
Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning ⁵		-168	-168		-310	-310		-330	-330		-291	-291
Försäkringsnetto ³		-90	-90		-164	-164		-71	-71		-11	-11
Övrigt	1 101		1 101	1 114		1 114	1 152		1 152	1 250		1 250
Summa intäkter	12 305	18	12 323	23 345	31	23 376	36 242	80	36 322	50 249	126	50 375
Personalkostnader ⁶	-3 173	15	-3 158	-6 337	31	-6 306	-9 620	48	-9 572	-13 103	63	-13 040
Övriga kostnader ⁶	-1 563	4	-1 559	-3 165	9	-3 156	-4 590	13	-4 577	-6 543	17	-6 526
Av- och nedskrivningar för materiella och immateriella tillgångar ⁶	-431	1	-430	-813	2	-811	-1 226	814	-412	-1 650	4	-1 646
Summa kostnader	-5 167	20	-5 147	-10 315	42	-10 273	-15 436	63	-15 373	-21 296	84	-21 212
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	7 138	38	7 176	13 030	73	13 103	20 806	143	20 949	28 953	210	29 163
Övrigt	-551		-551	-1 197		-1 197	-1 698		-1 698	-2 334		-2 334
Rörelseresultat	6 586	38	6 624	11 832	73	11 905	19 109	142	19 251	26 619	210	26 829
Skatter	-1 242	-1	-1 243	-2 386	-1	-2 387	-4 104	-2	-4 106	-5 429	-2	-5 431
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	5 344	37	5 381	9 446	73	9 519	15 004	142	15 146	21 189	209	21 398
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt	307		307	380		380	545		545	280		280
Periodens resultat	5 650	37	5 687	9 826	73	9 899	15 549	141	15 690	21 470	208	21 678
varav tillhör												
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	5 650	37	5 687	9 825	73	9 898	15 548	141	15 689	21 468	208	21 676
Innehav utan bestämmande inflytande	1		1	1		1	1		1	1		1
Nyckeltal												
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet	13,4		13,6	11,7		11,9	12,2		12,5	12,5		12,8
K/I-tal, kvarvarande verksamhet	42,0		41,8	44,2		43,9	42,6		42,3	42,4		42,1
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	2,85		2,87	4,96		5,00	7,85		7,92	10,84		10,95
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	2,70		2,72	4,77		4,81	7,58		7,65	10,70		10,81
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,15		0,15	0,19		0,19	0,28		0,28	0,14		0,14
Koncernens totalresultat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat	Publicerat	Justering	Omräknat
mkr	Jan-mar 2022	IFRS 17	Jan-mar 2022	Jan-jun 2022	IFRS 17	Jan-jun 2022	Jan-sep 2022	IFRS 17	Jan-sep 2022	Jan-dec 2022	IFRS 17	Jan-dec 2022
Periodens resultat	5 650	37	5 687	9 826	73	9 899	15 549	141	15 690	21 470	208	21 678
Övrigt totalresultat												
Försäkringsavtal		419	419		789	789		821	821		793	793
Övrigt	1 173		1 173	3 531		3 531	3 973		3 973	2 046		2 046
Summa övrigt totalresultat	1 173	419	1 592	3 531	789	4 320	3 973	821	4 794	2 046	792	2 838
Periodens totalresultat	6 823	456	7 279	13 357	862	14 219	19 522	962	20 484	23 516	1 000	24 516
varav tillhör												
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	6 821	456	7 277	13 355	862	14 217	19 520	962	20 482	23 515	1 000	24 515
Innehav utan bestämmande inflytande	2		2	2		2	2		2	1		1

¹ Omklassificering av intäkter och kostnader hänförliga till försäkringsavtal till raden Försäkringsresultat eftersom sparföräkringsmomentet i traditionell livförsäkring har bytt redovisningsprincip från IFRS 9 till IFRS 17.

² Raden Riskresultat försäkring har utgått och samtliga intäkter och kostnader hänförliga till försäkringsavtal redovisas på raden Försäkringsresultat.

³ I Försäkringsnettot ingår posterna Försäkringsresultat och Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning.

⁴ Raden Försäkringsresultat innehåller samtliga intäkter och kostnader hänförliga till försäkringsavtal, även rörelsekostnader.

⁵ Raden Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning redovisas enligt IFRS 9, men ingår i försäkringsnettot eftersom avkastningen är hänförlig till försäkringsavtal.

⁶ Omklassificering av rörelsekostnader hänförliga till försäkringsavtal till raden Försäkringsresultat.

Balansräkning koncernen															
Koncernen mkr	Publicerat 31 dec 2021	Justering IFRS 17	Omräknat 1 jan 2022	Publicerat 31 mar 2022	Justering IFRS 17	Omräknat 31 mar 2022	Publicerat 30 jun 2022	Justering IFRS 17	Omräknat 30 jun 2022	Publicerat 30 sep 2022	Justering IFRS 17	Omräknat 30 sep 2022	Publicerat 31 dec 2022	Justering IFRS 17	Omräknat 31 dec 2022
Uppskjutna skattefordringar ¹	845	3	848	986	3	989	1 133	2	1 135	1 323	2	1 325	1 589	1	1 590
Övriga tillgångar ²	5 785	1	5 786	17 645	1	17 646	25 252	1	25 253	5 743	1	5 744	14 720	1	14 721
Övrigt	3 340 134		3 340 134	3 527 280		3 527 280	3 662 673		3 662 673	3 721 572		3 721 572	3 437 407		3 437 407
Summa tillgångar	3 346 764	4	3 346 768	3 545 912	4	3 545 916	3 689 057	3	3 689 060	3 728 638	2	3 728 640	3 453 716	2	3 453 718
In- och upplåning från allmänheten ³	1 286 637	-6 490	1 280 147	1 377 477	-6 385	1 371 092	1 448 836	-6 288	1 442 548	1 465 457	-6 217	1 459 240	1 325 061	-6 136	1 318 925
Försäkringsskulder ⁴	532	9 457	9 989 ⁵	511	8 892	9 403	451	8 433	8 884	408	8 259	8 667	405	8 141	8 546
Övriga skulder ⁶	11 304	44	11 348	23 121	47	23 168	17 935	3	17 938	12 063	5	12 068	10 451	3	10 454
Övrigt	1 866 560		1 866 560	1 966 151		1 966 151	2 036 157		2 036 157	2 058 707		2 058 707	1 921 768		1 921 768
Summa skulder	3 165 033	3 011	3 168 044	3 367 258	2 554	3 369 812	3 503 378	2 149	3 505 527	3 536 636	2 047	3 538 683	3 257 686	2 008	3 259 694
Försäkringsavtal				419		419			789			821			793
Balanserad vinst ⁷	134 507	-3 007	131 500	144 134	-3 007	141 127	144 639	-3 007	141 632	144 797	-3 007	141 790	144 841	-3 007	141 834
Periodens resultat tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	19 527		19 527	5 650	37	5 687	9 825	73	9 898	15 548	141	15 689	21 468	208	21 676
Övrigt	27 697		27 697	28 871		28 871	31 214		31 214	31 657		31 657	29 721		29 721
Summa eget kapital	181 731	-3 007	178 724	178 655	-2 551	176 104	185 679	-2 146	183 533	192 002	-2 044	189 958	196 030	-2 006	194 024
Summa skulder och eget kapital	3 346 764	4	3 346 768	3 545 912	4	3 545 916	3 689 057	3	3 689 060	3 728 638	2	3 728 640	3 453 716	2	3 453 718

¹ Skatteeffekt vid övergång till IFRS 17.

² Omvärdering av posten återförsäkringstillgångar eftersom en riskjustering har tillkommit vid värdering av återförsäkrars andel av skulden för inträffade skador.

³ Omklassificering till posten Försäkringsskulder eftersom sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring har bytt redovisningsprincip från IFRS 9 till IFRS 17.

⁴ Omklassificering från posten In- och upplåning från allmänheten samt omvärdering av sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring till följd av byte av redovisningsprincip.

⁵ Försäkringsskulderna uppgår efter omklassificering till 9 989 mkr varav 9 657 mkr är hänförligt till avtal som tillämpade verkligt värde metoden vid övergången och använder den generella modellen. Vidare är 332 mkr hänförligt till avtal som tillämpade den fullständigt retroaktiva metoden vid övergången och använder premiefördelningsmetoden.

⁶ Omklassificering av oplacerade inbetalningar från posten Försäkringsskulder till övriga skulder eftersom dessa inte skulle komma att redovisas enligt IFRS 17.

⁷ Den kvantitativa effekten av övergången till IFRS 17 minskade balanserade vinstmedel och ökade posten Försäkringsskulder med 3 007 mkr varav 2 996 mkr är hänförligt till sparförsäkringsmomentet i traditionell livförsäkring. Vidare är 11 mkr hänförligt till att en riskjustering tillkom vid värdering av skulden för inträffade skador.

Not 2 Räntenetto

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För-ändr.	Kv 4 2022	För-ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För-ändr.
Ränteintäkter								
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	8 391	8 106	4%	5 069	66%	29 262	8 873	230%
Utlåning till allmänheten	25 782	24 682	4%	16 491	56%	91 518	48 567	88%
Belåningsbara statsskuldförbindelser	2 319	2 376	-2%	730	218%	8 110	1 289	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	621	596	4%	315	97%	2 076	876	137%
Derivatinstrument	9 593	7 972	20%	4 716	103%	32 227	7 452	332%
Övriga ränteintäkter	207	210	-1%	286	-28%	853	1 164	-27%
Summa	46 914	43 941	7%	27 607	70%	164 046	68 221	140%
Avgår ränteintäkter redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-1 249	-1 057	18%	-456	174%	-4 242	-814	421%
Summa ränteintäkter	45 665	42 885	6%	27 151	68%	159 805	67 407	137%
<i>varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i såringsredovisning</i>	<i>37 818</i>	<i>36 467</i>	<i>4%</i>	<i>23 395</i>	<i>62%</i>	<i>133 602</i>	<i>59 702</i>	<i>124%</i>
Räntekostnader								
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-871	-1 033	-16%	-917	-5%	-3 768	-1 567	140%
In- och upplåning från allmänheten	-10 417	-9 982	4%	-4 793	117%	-35 195	-8 032	338%
Emitterade värdepapper	-12 551	-12 741	-1%	-7 563	66%	-45 983	-16 595	177%
Derivatinstrument	-10 200	-7 301	40%	-3 080	231%	-28 562	-3 454	
Efterställda skulder	-409	-438	-7%	-369	11%	-1 615	-1 368	18%
Avgift insättningsgaranti	11	-86		-134		-246	-332	-26%
Övriga räntekostnader	-144	-137	5%	-101	43%	-513	-375	37%
Summa	-34 580	-31 717	9%	-16 957	104%	-115 881	-31 723	265%
Avgår räntekostnader redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	1 137	1 016	12%	436	161%	3 654	930	293%
Summa räntekostnader	-33 443	-30 701	9%	-16 520	102%	-112 227	-30 793	264%
<i>varav räntekostnader enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i såringsredovisning</i>	<i>-28 811</i>	<i>-28 113</i>	<i>2%</i>	<i>-15 090</i>	<i>91%</i>	<i>-100 238</i>	<i>-28 272</i>	<i>255%</i>
Räntenetto	12 222	12 184	0%	10 631	15%	47 578	36 614	30%

På raderna Derivatinstrument ingår räntenetto som är hänförliga till tillgångar och skulder som säkras. Dessa kan ha både positiv och negativ inverkan på ränteintäkter och räntekostnader.

Not 3 Provisionsnetto

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	102	84	21%	106	-4%	420	455	-8%
Fonder	1 393	1 403	-1%	1 322	5%	5 534	5 469	1%
Depå och övrig kapitalförvaltning	257	255	1%	232	11%	997	911	9%
Rådgivning	36	63	-43%	24	50%	236	196	20%
Försäkringar	169	170	-1%	163	4%	673	672	0%
Betalningar	715	718	0%	702	2%	2 811	2 680	5%
Ut- och inlåning	281	296	-5%	303	-7%	1 156	1 146	1%
Garantier	52	48	8%	48	8%	196	202	-3%
Övrigt	141	131	8%	142	-1%	536	546	-2%
Summa provisionsintäkter	3 145	3 169	-1%	3 042	3%	12 559	12 277	2%
Värdepapper	-66	-69	-4%	-50	32%	-243	-218	11%
Betalningar	-248	-258	-4%	-264	-6%	-1 053	-969	9%
Övrigt	-31	-30	3%	-33	-6%	-124	-108	15%
Summa provisionskostnader	-346	-357	-3%	-348	-1%	-1 421	-1 296	10%
Provisionsnetto	2 800	2 812	0%	2 694	4%	11 139	10 981	1%

Provisionsnetto per segment

Januari - december 2023								
mkr	Hemmamarknader						Just. & elim.	Totalt Helår 2023
	Sverige	Stor- britannien	Norge	Neder- länderna	Capital Markets	Övrigt		
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	154	5	11	11	250	8	-19	420
Fonder	4 747	336	231	92	7	187	-65	5 534
Depå och övrig kapitalförvaltning	725	42	110	95	31	1	-8	997
Rådgivning	0	50	1		186		-1	236
Försäkringar	670	0	3			2	-2	673
Betalningar	2 209	326	270	1	15	-10	0	2 811
Ut- och inlåning	719	143	114	9	42	130	-1	1 156
Garantier	100	13	40	1	41	0	-1	196
Övrigt	521	4	4	1	294	0	-287	536
Summa provisionsintäkter	9 845	919	784	209	866	318	-382	12 559
Summa provisionskostnader	-1 425	-74	-125	-12	-126	-41	382	-1 421
Provisionsnetto	8 420	845	659	198	740	276	0	11 139
<i>varav Kortprovisionsnetto</i>	<i>916</i>	<i>62</i>	<i>88</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>-14</i>		<i>1 053</i>

Januari - december 2022								
mkr	Hemmamarknader						Just. & elim.	Totalt Helår 2022
	Sverige	Stor- britannien	Norge	Neder- länderna	Capital Markets	Övrigt		
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	179	3	17	10	242	16	-12	455
Fonder	4 715	338	244	61	10	191	-90	5 469
Depå och övrig kapitalförvaltning	654	31	115	79	41	1	-11	911
Rådgivning	0	48	1		194	-38	-8	196
Försäkringar	662	0	10			1	-1	672
Betalningar	2 089	310	275	1	14	-10	0	2 680
Ut- och inlåning	764	123	96	10	34	119	-1	1 146
Garantier	102	15	46	1	40	1	-3	202
Övrigt	525	6	5	1	323	5	-319	546
Summa provisionsintäkter	9 691	874	808	163	898	287	-444	12 277
Summa provisionskostnader	-1 335	-68	-120	-16	-127	-74	444	-1 296
Provisionsnetto	8 356	807	688	147	771	213	0	10 981
<i>varav Kortprovisionsnetto</i>	<i>884</i>	<i>55</i>	<i>96</i>	<i>-2</i>	<i>1</i>	<i>-12</i>		<i>1 022</i>

Not 4 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Upplupet anskaffningsvärde	214	251	-15%	-97		668	65	
varav lån	63	47	34%	-145		95	35	171%
varav räntebärande värdepapper		0	-100%			0		
varav emitterade värdepapper	151	204	-26%	48	215%	573	30	
Verkligt värde via övrigt totalresultat	0	0	0%	0		-1	-1	0%
varav räntebärande värdepapper - förväntade kreditförluster	0	0	0%	0		0	-1	
varav räntebärande värdepapper - omklassificering från övrigt totalresultat	0	0	0%			-1		
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	1 255	-100		-254		670	-4 710	
varav räntebärande värdepapper	1 255	-100		-254		670	-4 710	
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt inkl valutakurseffekter	-713	595		1 079		1 494	5 975	-75%
varav tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning	183	31	490%	39	369%	336	-291	
Säkringsredovisning	6	372	-98%	-119		166	-80	
varav nettoresultat såkringar av verkligt värde	-13	202		-57	77%	82	-29	
varav ineffektivitet i kassaflödessåkringar	18	170	-89%	-61		83	-51	
Summa	761	1 118	-32%	609	25%	2 997	1 249	140%
Avgår avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning	-183	-31	-490%	-39	-369%	-336	291	
Nettoresultat av finansiella transaktioner	579	1 087	-47%	570	2%	2 661	1 540	73%

Not 5 Försäkringsnetto

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Försäkringsintäkter	286	290	-1%	298	-4%	1 169	1 208	-3%
Kostnader för försäkringstjänster	-230	-233	-1%	-258	-11%	-958	-929	3%
Resultat från försäkringstjänster	56	57	-2%	40	40%	211	279	-24%
Resultat från innehavda återförsäkringsavtal	-10			-18	-44%	-10	-18	-44%
Finansiella intäkter och kostnader från försäkringsavtal	-22	-9	144%	-1		-44	19	
Försäkringsresultat	24	48	-50%	21	14%	157	280	-44%
Avkastning på tillgångar som innehas för försäkringstagarnas räkning	183	31	490%	39	369%	336	-291	
Försäkringsnetto	207	79	162%	60	245%	493	-11	

Not 6 Övriga kostnader

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Fastigheter och lokaler	-182	-159	14%	-177	3%	-686	-599	15%
IT-relaterade kostnader	-972	-771	26%	-839	16%	-3 379	-2 963	14%
Kommunikation	-69	-70	-1%	-65	6%	-284	-255	11%
Resor och marknadsföring	-92	-63	46%	-85	8%	-299	-236	27%
Köpta tjänster	-600	-547	10%	-535	12%	-2 355	-1 836	28%
Materialanskaffning	-46	-44	5%	-56	-18%	-188	-170	11%
Andra kostnader	-191	-185	3%	-192	-1%	-605	-467	30%
Övriga kostnader	-2 152	-1 839	17%	-1 949	10%	-7 796	-6 526	19%

Not 7 Kreditförluster

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen								
Periodens reservering Steg 3	-89	-88	1%	-66	35%	-328	-182	80%
Steg 3 reservering tidigare år som återförts	18	81	-78%	50	-64%	209	223	-6%
Summa förväntade kreditförluster i Steg 3	-71	-7		-16	344%	-119	41	
Periodens nettoreservering Steg 2	42	17	147%	-51		-112	-99	13%
Periodens nettoreservering Steg 1	17	-14		-25		39	-109	
Summa förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	60	3		-75		-72	-207	-65%
Summa förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen	-12	-4	200%	-92	-87%	-192	-166	16%
Förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen								
Periodens nettoreservering Steg 3	-2	3		1		8	11	-27%
Periodens nettoreservering Steg 2	-25	8		-17	47%	-39	-31	26%
Periodens nettoreservering Steg 1	-13	6		0		8	-4	
Summa förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen	-39	16		-18	117%	-23	-25	-8%
Periodens konstaterade kreditförluster	-67	-77	-13%	-55	22%	-260	-738	-65%
Utnyttjad andel av tidigare reserverat i Steg 3	43	38	13%	34	26%	185	636	-71%
Summa bortskrivningar	-24	-39	-38%	-21	14%	-75	-102	-26%
Återvinningar	23	25	-8%	76	-70%	149	245	-39%
Kreditförluster, netto	-52	-1		-54	-4%	-141	-47	200%
<i>varav utlåning till allmänheten</i>	<i>-15</i>	<i>-17</i>	<i>-12%</i>	<i>-37</i>	<i>-59%</i>	<i>-120</i>	<i>-26</i>	<i>362%</i>

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	Kv 2 2023	Kv 1 2023	Kv 4 2022
1) Förväntade kreditförluster Steg 3 i och utanför balansräkningen	-73	-4	12	-46	-15
Förändring i modellbaserad reservering för Steg 1 och Steg 2:					
Uppdatering av makroekonomiska scenarier och riskfaktorer	37	-2	27	-2	-34
Flytt av exponeringar i utsatta branscher från Steg 1 till Steg 2*	5	0	1	-5	3
Förändring i fallissemangsrisk i ingående portfölj (netto ratingförändringar)	-137	-77	-176	-46	-27
Effekt av exponeringsförändring (befintliga, nya och avslutade exponeringar)	44	10	11	10	10
Övrigt i Steg 1 och Steg 2	84	69	17	17	0
<i>Avgår avvecklad verksamhet</i>	<i>-11</i>	<i>3</i>	<i>-1</i>	<i>2</i>	<i>-1</i>
Modellbaserade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	22	3	-121	-24	-49
Expertbaserad reservering					
Expertbaserad reservering	-617	-617	-632	-637	-646
<i>Avgår avvecklad verksamhet</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>14</i>	<i>13</i>	<i>25</i>
Expertbaserad reservering i kvarvarande verksamhet	-604	-604	-618	-624	-621
Förändrad reserv i kvartalet som påverkar kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	0	14	6	-3	-44
2) Förväntade kreditförluster Steg 1 och Steg 2 i och utanför balansräkningen	22	17	-115	-27	-93
3) Bortskrivningar	-24	-39	-8	-4	-21
4) Återvinningar	23	25	55	46	76
Kreditförluster, netto (1+2+3+4)	-52	-1	-58	-30	-54

* Expertbaserad bedömning av signifikant ökning av kreditrisk.

Totalt reserveringsbehov i Steg 1 och Steg 2 har minskat något under fjärde kvartalet. Reserveringen består av en modellbaserad reservering som påverkas av makroekonomiska riskfaktorer och kundmigration samt en expertbaserad reservering. Urvalet av makroekonomiska riskfaktorer som påverkar modellen är oförändrat sedan tredje kvartalet. Uppdaterade antaganden för makroekonomiska riskfaktorer har medfört mindre justeringar vilka sammantaget minskar reserveringsbehovet i kvartalet med 37 mkr. Negativ ratingmigration i kundstocken har ökat reserveringsbehovet med 137 mkr. Förändringar i exponeringarnas storlek minskar reserveringsbehovet med 44 mkr och även övriga faktorer har sammantaget minskat reserveringsbehovet. Bland dessa effekter, under rubriken Övrigt i Steg 1 och Steg 2 ovan, kan främst nämnas valutakurseffekter vilka minskar reserveringsbehovet med 33 mkr. Under kvartalet har bankens modeller avseende företagsexponeringar uppdaterats. Den realiserade effekten av denna förändring var lägre än vad som reserverats för i tredje kvartalet, vilket minskar reserveringsbehovet med 19 mkr, även denna under rubriken Övrigt i Steg 1 och Steg 2 ovan.

Banken har även under fjärde kvartalet tillämpat en expertbaserad reservering baserad på ökade kreditrisker kopplade till osäkerheter som ej bedöms fullt ut fångas av bankens riskmodeller. Dessa osäkerhetsfaktorer är främst kopplade till makroekonomiska förutsättningar och potentiell betydande förändring i efterfrågebilden. Med anledning av utmaningarna att vid utgången av kvartalet uppskatta hur ovan nämnda osäkerhetsfaktorer påverkar kreditrisken på individuell företagsnivå har banken applicerat en expertbaserad stress på branscher med risk för extra känslighet. Denna stress har gjorts i tillägg till de modellbaserade beräkningarna och har resulterat i ett tillkommande reserveringsbehov om 604 mkr (604 i föregående kvartal) i kvarvarande verksamhet och 617 mkr (617) inklusive avvecklad verksamhet.

Processen för nedskrivningsprövning för avtal i Steg 3 har inte ändrats utan följer sedvanlig rutin med individuell bedömning.

Nyckeltal utlåning till allmänheten

	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Kreditförlustnivå %, kvarvarande verksamhet ackumulerat	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
Total reserveringsgrad, %	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Reserveringsgrad Steg 1, %	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Reserveringsgrad Steg 2, %	0,60	0,62	0,74	0,90	0,79
Reserveringsgrad Steg 3, %	16,28	16,79	18,50	20,89	21,99
Andel utlåning i Steg 3, %	0,24	0,23	0,22	0,19	0,18

För definitioner hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/ir. Reserveringsgrader och andel utlåning ovan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehåller för försäljning, se not 10.

Känslighetsanalys och makroekonomisk prognos i ECL-beräkningarna

%	31 december 2023		31 december 2022	
	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario
Sverige	27,45	-15,70	10,95	-7,72
Storbritannien	21,13	-29,56	7,49	-7,19
Storbritannien, kraftigt negativt scenario	29,99		25,30	
Norge	33,68	-18,20	7,54	-6,10
Finland	8,52	-5,06	-0,13	0,20
Nederländerna	36,85	-22,53	3,52	-2,56
USA	57,50	-36,86	27,06	-20,37
Övriga länder	23,51	-12,04	3,64	-2,07
Totalt	23,58	-18,51	7,43	-5,60

Beräkningen av förväntade kreditförluster tillämpar framåtblickande information i form av makrosценарier. Den förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de beräknade prognoserna. För exponeringar utanför Storbritannien appliceras tre scenarier. Prognosen i det neutrala scenariot vägs med 70% (70), medan en uppgång i ekonomin vägs med 15% (15) och en nedgång i ekonomin med 15% (15). För exponeringar i Storbritannien har även ett fjärde, kraftigare negativt scenario applicerats från och med fjärde kvartalet 2022. Sannolikhetsviktningen för kraftigt negativt/negativt/neutralt/positivt scenario för Storbritannien är 15%/20%/60%/5% (15/20/60/5). Dessa scenarier och vikter har legat till grund för beräkningar av förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december 2023.

		Negativt scenario			Neutralt scenario			Positivt scenario		
Makroekonomisk riskfaktor		2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
BNP-tillväxt, %	Sverige	-3,73	0,90	2,95	-0,13	2,30	2,30	2,87	3,30	2,00
	Storbritannien	-2,20	0,44	2,95	0,80	1,84	2,30	3,80	2,84	2,00
	Storbritannien, kraftigt negativt scenario	-4,20	-2,16	3,30						
	Norge	-3,53	0,06	2,35	0,07	1,46	1,70	3,07	2,46	1,40
	Finland	-3,41	0,40	2,28	0,19	1,80	1,63	3,19	2,80	1,33
	Euroområdet	-3,12	0,11	1,95	0,48	1,51	1,30	3,48	2,51	1,00
	USA	-2,40	0,44	2,65	1,20	1,84	2,00	4,20	2,84	1,70
Arbetslöshet, %	Sverige	10,10	10,41	10,10	8,40	8,31	7,90	7,70	7,31	7,20
	Storbritannien	6,40	6,70	6,40	5,00	5,00	4,50	4,30	4,00	3,80
	Storbritannien, kraftigt negativt scenario	8,00	9,50	9,00						
	Norge	4,05	4,58	4,70	2,35	2,48	2,50	1,65	1,47	1,80
	Finland	9,30	9,20	8,70	7,60	7,10	6,50	6,90	6,10	5,80
	Euroområdet	8,58	8,83	8,90	6,88	6,73	6,70	6,18	5,73	6,00
	USA	5,96	6,57	6,50	4,26	4,47	4,30	3,56	3,47	3,60
Styrränta, %	Sverige	5,25	4,25	3,25	3,75	2,75	2,25	3,00	1,75	1,25
	Storbritannien	6,25	4,50	3,50	4,75	3,00	2,50	4,00	2,00	1,50
	Storbritannien, kraftigt negativt scenario	1,00	0,25	0,25						
	Norge	5,50	4,75	3,25	4,00	3,25	2,25	3,25	2,25	1,25
	Finland	4,75	4,00	2,75	3,25	2,50	1,75	2,50	1,50	0,75
	Euroområdet	4,75	4,00	2,75	3,25	2,50	1,75	2,50	1,50	0,75
	USA	5,88	4,63	3,63	4,38	3,13	2,63	3,63	2,13	1,63
Bostadsfastigheter, värdeutveckling %	Sverige	-5,04	-0,32	2,69	1,10	2,57	2,61	6,46	5,00	3,29
	Storbritannien	-7,77	-7,27	-2,44	-5,97	-0,89	3,27	-3,03	4,90	8,22
	Storbritannien, kraftigt negativt scenario	-13,44	-6,44	-0,03						
	Norge	-0,58	-1,34	4,19	0,94	2,77	3,10	2,54	3,48	2,75
	Finland	2,96	5,29	2,78	0,50	3,83	2,96	-0,37	3,75	3,17
	Euroområdet	2,35	2,00	2,11	2,00	2,00	2,00	1,70	2,03	2,07
Kommersiella fastigheter, värdeutveckling %	Sverige	-5,91	1,84	2,83	3,51	8,10	3,57	5,99	13,00	5,56
	Storbritannien	-8,35	-4,01	3,56	-0,15	1,63	2,01	3,43	7,49	4,23
	Storbritannien, kraftigt negativt scenario	-16,20	-10,78	2,88						
	Norge	-4,81	-4,47	-0,35	2,50	2,10	1,40	5,24	6,16	2,31
	Finland	-7,41	-0,16	3,56	1,46	5,86	6,18	3,35	9,03	7,00
	Euroområdet	-7,69	-3,44	1,80	0,83	4,44	4,85	3,61	8,49	6,05

Not 8 Utlåning

Raderna från balansräkningen i tabellerna nedan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not 10.

Utlåning och räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning, netto

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	476 162	482 291	503 660	447 577	475 853
Övrig utlåning till centralbanker	32 145	33 470	38 776	40 569	32 620
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.					200
Utlåning till övriga kreditinstitut	19 297	28 803	38 259	24 442	9 415
varav omvända repor	9 623	19 011	22 325	6 790	
Utlåning till allmänheten	2 434 217	2 483 022	2 492 465	2 459 286	2 469 324
varav omvända repor	17 404	18 555	14 233	14 350	12 917
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 709	13 222	12 531	8 588	9 882
Summa	2 974 529	3 040 809	3 085 691	2 980 463	2 997 294

Utlåning och räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning, stegfördelad

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Volym, brutto	2 976 927	3 043 294	3 088 268	2 982 969	2 999 751
varav Steg 1	2 833 004	2 895 613	2 959 699	2 888 415	2 902 686
varav Steg 2	136 859	140 830	121 957	88 569	91 350
varav Steg 3	7 064	6 851	6 612	5 985	5 716
Reserver	-2 400	-2 487	-2 579	-2 508	-2 459
varav Steg 1	-430	-463	-454	-463	-480
varav Steg 2	-820	-874	-902	-795	-723
varav Steg 3	-1 150	-1 150	-1 223	-1 250	-1 257

Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, stegfördelad

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Volym, brutto	2 436 611	2 485 501	2 495 036	2 461 789	2 471 778
varav Steg 1	2 292 700	2 337 820	2 366 466	2 367 255	2 374 713
varav Steg 2	136 848	140 830	121 957	88 549	91 349
varav Steg 3	7 064	6 851	6 612	5 985	5 716
Reserver	-2 395	-2 480	-2 571	-2 503	-2 454
varav Steg 1	-426	-459	-449	-459	-475
varav Steg 2	-819	-870	-898	-794	-722
varav Steg 3	-1 150	-1 150	-1 223	-1 250	-1 257

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – Utlåning och räntebärande värdepapper

31 december 2023 mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-480	-723	-1 257	-2 459
Bortbokningar	37	89	211	337
Bortskrivningar		1	213	214
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-219	140	-96	-175
Förändringar i modell/riskparametrar	-32	-16		-48
Valutaeffekt m m	2	2	1	5
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-34	-33	-8	-75
Förflyttning till Steg 1	-40	56	1	17
Förflyttning till Steg 2	169	-503	6	-328
Förflyttning till Steg 3	167	166	-221	111
Reserv vid periodens utgång	-430	-820	-1 150	-2 400

31 december 2022 mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-399	-693	-2 093	-3 185
Bortbokningar	71	165	301	537
Bortskrivningar	0	1	671	672
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-228	201	-21	-48
Förändringar i modell/riskparametrar				
Valutaeffekt m m	-11	-8	-24	-43
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-53	-52	-9	-114
Förflyttning till Steg 1	-38	44	8	14
Förflyttning till Steg 2	70	-470	16	-384
Förflyttning till Steg 3	108	89	-106	91
Reserv vid periodens utgång	-480	-723	-1 257	-2 459

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – Utlåning till allmänheten

31 december 2023 mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-475	-722	-1 257	-2 454
Bortbokningar	36	89	211	337
Bortskrivningar		1	213	214
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-219	140	-96	-176
Förändringar i modell/riskparametrar	-32	-16		-48
Valutaeffekt m m	2	2	1	5
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-34	-33	-8	-75
Förflyttning till Steg 1	-40	56	1	17
Förflyttning till Steg 2	169	-502	6	-326
Förflyttning till Steg 3	167	166	-221	111
Reserv vid periodens utgång	-426	-819	-1 150	-2 395

31 december 2022 mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-395	-690	-2 093	-3 178
Bortbokningar	70	165	301	536
Bortskrivningar	0	1	671	672
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-227	199	-21	-49
Förändringar i modell/riskparametrar				
Valutaeffekt m m	-11	-8	-24	-43
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-52	-52	-9	-113
Förflyttning till Steg 1	-38	44	8	14
Förflyttning till Steg 2	70	-470	16	-384
Förflyttning till Steg 3	108	89	-106	91
Reserv vid periodens utgång	-475	-722	-1 257	-2 454

Förändringsanalysen visar nettoeffekten på reserven i angivet steg per förklaringspost under perioden. Effekten av bortbokningar och bortskrivningar beräknas på ingående balans. Effekten av omvärdering till följd av förändringar i modell/riskparametrar samt valutakurseffekt med mera beräknas innan eventuell förflyttning av nettobeloppet mellan steg. Nyutgivna eller förvärvade tillgångar och förflyttade belopp mellan stegen redovisas efter att effekten av övriga förklaringsposter beaktats. Förflyttningsraderna anger effekten på reserven i angivet steg.

Utlåning till allmänheten, sektor och branschfördelad

31 december 2023	Brutto			Reserver			Netto
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	1 158 428	28 771	4 159	-143	-132	-589	1 190 494
varav hypotekslån	991 247	21 664	1 592	-38	-43	-44	1 014 378
varav övriga lån säkerställda i bostad	139 030	5 631	1 310	-44	-40	-93	145 794
varav övriga lån privatpersoner	28 151	1 476	1 257	-61	-49	-452	30 322
Bostadsrättsföreningar	283 134	11 367	13	-4	-20	-9	294 481
varav hypotekslån	265 549	5 291	12	-1	-1	-8	270 842
Fastighetsförvaltning	648 688	81 834	1 984	-130	-249	-159	731 968
Tillverkningsindustri	19 210	4 150	72	-24	-105	-46	23 257
Handel	30 214	671	108	-13	-9	-62	30 909
Hotell- och restaurangverksamhet	4 333	1 803	101	-4	-9	-6	6 218
Person- och godstransport till sjöss	1 289	1	0	0	0	0	1 290
Övrig transport och kommunikation	11 985	178	18	-5	-2	-15	12 159
Byggnadsverksamhet	14 238	4 429	281	-56	-264	-93	18 535
Elektricitet, gas och vatten	15 941	33	7	-2	0	-3	15 976
Jordbruk, jakt och skogsbruk	20 390	1 507	81	-7	-8	-3	21 960
Övrig serviceverksamhet	20 965	818	143	-11	-9	-85	21 821
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	23 154	878	12	-6	-5	-3	24 030
Stat och kommun	12 278	64		0	0		12 342
varav Riksgälden	6 748						6 748
Övrig företagsutlåning	28 453	344	85	-21	-7	-77	28 777
Summa	2 292 700	136 848	7 064	-426	-819	-1 150	2 434 217

31 december 2022	Brutto			Reserver			Netto
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	1 163 864	42 542	3 078	-161	-133	-568	1 208 622
varav hypotekslån	983 183	33 865	1 162	-35	-32	-38	1 018 105
varav övriga lån säkerställda i bostad	144 073	6 931	912	-38	-44	-90	151 744
varav övriga lån privatpersoner	36 608	1 746	1 004	-88	-57	-440	38 773
Bostadsrättsföreningar	287 299	1 933	38	-9	-2	-8	289 251
varav hypotekslån	262 117	955	11	-5	0	-6	263 072
Fastighetsförvaltning	705 567	27 035	1 434	-109	-105	-124	733 698
Tillverkningsindustri	34 186	2 807	49	-30	-116	-26	36 870
Handel	39 858	649	104	-13	-10	-56	40 532
Hotell- och restaurangverksamhet	4 296	1 978	19	-5	-30	-7	6 251
Person- och godstransport till sjöss	2 581	11	221	-2	-2	-77	2 732
Övrig transport och kommunikation	8 599	1 088	36	-17	-36	-33	9 637
Byggnadsverksamhet	17 219	3 549	119	-65	-175	-72	20 575
Elektricitet, gas och vatten	15 331	968	4	-5	-2	-3	16 293
Jordbruk, jakt och skogsbruk	19 997	2 223	40	-25	-75	-14	22 146
Övrig serviceverksamhet	21 030	577	180	-14	-7	-139	21 627
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	32 820	5 748	34	-9	-14	-24	38 555
Stat och kommun	4 520	84		0	-1		4 603
varav Riksgälden	1 566						1 566
Övrig företagsutlåning	17 546	157	360	-11	-14	-106	17 932
Summa	2 374 713	91 349	5 716	-475	-722	-1 257	2 469 324

Specifikation av Utlåning till allmänheten, fastighetsförvaltning

31 december 2023	Brutto			Reserver			Netto
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	11 306			0			11 306
Kommunalt ägda fastighetsbolag	7 311	515		0	0		7 826
Bostadsfastighetsbolag	129 563	30 200	64	-7	-68	-13	159 739
varav hypotekslån	121 606	28 574	56	-6	-64	-7	150 159
Övrig fastighetsförvaltning	131 093	20 222	164	-11	-30	-52	151 386
varav hypotekslån	72 794	10 836	63	-3	-17	-21	83 652
Summa utlåning i Sverige	279 273	50 937	228	-18	-98	-65	330 257
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	129 672	13 876	1 132	-87	-129	-26	144 438
Norge	133 310	6 364	91	-22	-12	-28	139 703
Finland	44 389	5 249	522	-2	-9	-35	50 114
Nederländerna	61 056	5 408		-1	-1		66 462
Övriga länder	988		11	0		-5	994
Summa utlåning utanför Sverige	369 415	30 897	1 756	-112	-151	-94	401 711
Total utlåning - Fastighetsförvaltning	648 688	81 834	1 984	-130	-249	-159	731 968

31 december 2022	Brutto			Reserver			Netto
mkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	11 198			0			11 198
Kommunalt ägda fastighetsbolag	8 212			0			8 212
Bostadsfastighetsbolag	148 992	3 851	22	-6	-5	-8	152 846
varav hypotekslån	137 576	3 661	18	-5	-5	-4	141 241
Övrig fastighetsförvaltning	145 098	6 376	171	-15	-15	-47	151 568
varav hypotekslån	77 194	1 656	32	-3	-4	0	78 875
Summa utlåning i Sverige	313 500	10 227	193	-21	-20	-55	323 824
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	138 506	8 972	647	-51	-60	-32	147 982
Norge	138 171	4 684	62	-22	-10	-9	142 876
Finland	48 458	2 383	521	-5	-12	-23	51 322
Nederländerna	65 913	765		-10	-3		66 665
Övriga länder	1 019	4	11	0	0	-5	1 029
Summa utlåning utanför Sverige	392 067	16 808	1 241	-88	-85	-69	409 874
Total utlåning - Fastighetsförvaltning	705 567	27 035	1 434	-109	-105	-124	733 698

Specifikation av Utlåning till allmänheten, fastighetsförvaltning – typ av säkerhet & land

31 december 2023	Stor-				Neder-	
mkr, brutto	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
Statliga garantier	3 336	5	1 290	19 494		24 125
Bostadsfastigheter	192 222	80 478	21 139	18 414	37 184	349 437
Kontor, detaljhandel och hotell	101 189	46 526	86 230	7 062	10 619	251 626
Övriga fastigheter	4 024	314	11 863	1 111	17 676	34 988
Industrifastigheter och lager	17 239	15 022	8 873	2 851	596	44 581
Jord- och Skogsbruk	4 093	1 139	113	4	15	5 364
Övriga säkerheter	1 763	209	192	509	281	2 954
Blanko	6 572	987	8 282	446	41	16 328
Obebyggd fastighet			1 783	269	52	2 104
Summa	330 438	144 680	139 765	50 160	66 464	731 507

31 december 2022	Stor-				Neder-	
mkr, brutto	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
Statliga garantier	1 306		25	30 036		31 367
Bostadsfastigheter	176 776	82 997	22 904	6 789	44 883	334 349
Kontor, detaljhandel och hotell	83 037	47 102	99 019	8 686	6 437	244 281
Övriga fastigheter	17 219	601	66	1 214	14 068	33 168
Industrifastigheter och lager	17 172	12 865	92	3 038	555	33 722
Jord- och Skogsbruk	1 668	885	76	3		2 632
Övriga säkerheter	10 923	459	1 710	690	498	14 280
Blanko	15 819	2 988	18 267	534	237	37 845
Obebyggd fastighet		228	758	372		1 358
Summa	323 920	148 125	142 917	51 362	66 678	733 002

Utlåning till allmänheten, fastighetsförvaltning, kommersiella fastigheter LTV-fördelning per land

31 december 2023	Stor-				Neder-	
LTV, %	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
0-40	83,7	90,1	78,9	75,1	88,4	83,2
41-60	15,5	9,5	18,9	15,7	11,3	15,3
61-75	0,6	0,2	1,9	6,9	0,2	1,3
>75	0,1	0,1	0,3	2,3	0,1	0,3
Genomsnittliga Loan to value (LTV)	46,0	41,0	51,0	47,0	45,0	45,0

31 december 2022	Stor-				Neder-	
LTV, %	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
0-40	84,9	88,9	80,4	80,9	85,0	84,2
41-60	14,4	10,8	17,5	12,5	13,7	14,4
61-75	0,6	0,2	1,5	3,0	0,7	0,9
>75	0,1	0,1	0,7	3,6	0,6	0,5
Genomsnittliga Loan to value (LTV)	45,0	42,0	51,0	46,0	47,0	46,0

Loan to value (LTV) visar utlåningen i förhållande till säkerheternas marknadsvärde. *Genomsnittliga LTV* avser viktat medelvärde av max LTV per fastighet. *Indelningen i intervall* följer en fördelningsmetod som kan beskrivas med följande tänkta exempel: en kredit med belåningsgrad 60% indelas så att 2/3-delar av volymen redovisas på raden LTV 0-40%, och resterande 1/3-delen på raden LTV 41-60%.

Utlåning till allmänheten, fastighetsförvaltning, bostadsfastigheter LTV-fördelning per land

31 december 2023	Stor-				Neder-	
LTV, %	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
0-40	79,2	86,6	76,5	55,7	81,0	79,3
41-60	18,1	13,2	20,5	20,2	16,4	17,1
61-75	2,4	0,2	2,6	10,5	2,4	2,5
>75	0,3	0,0	0,5	13,6	0,2	1,2
Genomsnittliga Loan to value (LTV)	49,0	45,0	54,0	57,0	51,0	49,0

31 december 2022	Stor-				Neder-	
LTV, %	Sverige	britannien	Norge	Finland	länderna	Totalt
0-40	79,6	84,5	77,0	54,6	79,3	78,9
41-60	17,8	14,9	19,3	20,0	18,3	17,4
61-75	2,5	0,5	2,3	9,9	1,7	2,4
>75	0,2	0,1	1,3	15,4	0,7	1,3
Genomsnittliga Loan to value (LTV)	49,0	46,0	53,0	84,0	52,0	51,0

Loan to value (LTV) visar utlåningen i förhållande till säkerheternas marknadsvärde. *Genomsnittliga LTV* avser viktat medelvärde av max LTV per fastighet. *Indelningen i intervall* följer en fördelningsmetod som kan beskrivas med följande tänkta exempel: en kredit med belåningsgrad 60% indelas så att 2/3-delar av volymen redovisas på raden LTV 0-40%, och resterande 1/3-delen på raden LTV 41-60%.

Not 9 Kreditriskexponering

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	476 181	482 313	503 684	447 601	475 882
Övrig utlåning till centralbanker	32 145	33 470	38 776	40 569	32 620
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	199 128	231 839	265 238	233 751	132 778
Utlåning till övriga kreditinstitut	19 297	28 803	38 259	24 442	9 415
<i>varav omvända repor</i>	<i>9 623</i>	<i>19 011</i>	<i>22 325</i>	<i>6 790</i>	
Utlåning till allmänheten	2 434 217	2 483 022	2 492 465	2 459 286	2 469 324
<i>varav omvända repor</i>	<i>17 404</i>	<i>18 555</i>	<i>14 233</i>	<i>14 350</i>	<i>12 917</i>
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 087	61 484	57 611	41 231	32 697
Derivatinstrument*	30 110	45 612	56 729	39 500	36 261
Ansvarsförbindelser	58 120	60 241	63 568	60 467	60 975
Åtaganden	427 865	450 456	459 305	450 498	459 114
Summa	3 727 150	3 877 239	3 975 634	3 797 345	3 709 066

*Avser den totala summan av positiva marknadsvärden.

Raderna från balansräkningen i tabellen ovan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not 10.

Not 10 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning samt avvecklad verksamhet

Tillgångar och skulder i bankens verksamhet i Finland utgör tillgångar och skulder som innehas för försäljning i enlighet med IFRS 5, vilka är hänförliga till två olika avyttringsgrupper. Under andra kvartalet 2023 undertecknades avtal om att sälja de delar i den finska verksamheten som omfattar privatkunder inklusive kapitalförvaltning- och placeringstjänsterna, små och medelstora företag samt livförsäkringsrörelsen. Denna affär beräknas vara slutförd under det andra halvåret 2024. Handelsbankens verksamhet i Danmark avyttrades under fjärde kvartalet 2022. Följande enheter i Finland ingår i avyttringsgrupperna och i den avvecklade verksamheten: Handelsbanken AB (publ) filial i Finland, Handelsbanken Asuntoluottopankki (Stadshypotek AB (publ) filial i Finland), Handelsbanken Liv Försäkrings AB i Finland, Handelsbanken Liv Försäkrings AB filial i Finland.

Värdering av respektive avyttringsgrupp till det lägsta av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och redovisat värde har ej föranlett någon nedskrivning.

Tillgångar och skulder som innehas för försäljning

31 december 2023 mkr	Finland
Tillgångar	
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	10
Övrig utlåning till centralbanker	25 863
Belåningsbara statsskuldförbindelser	
Utlåning till övriga kreditinstitut	3
Utlåning till allmänheten	142 409
<i>Varav hushåll</i>	39 561
<i>Varav företag</i>	102 847
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0
Aktier och andelar	2
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	9 586
Immateriella tillgångar	123
Fastigheter och inventarier	467
Övriga tillgångar	128
Summa tillgångar	178 590
Skulder	
Skulder till kreditinstitut	980
In- och upplåning från allmänheten	51 556
<i>Varav hushåll</i>	17 434
<i>Varav företag</i>	34 122
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	9 586
Avsättningar	195
Övriga skulder	1 404
Summa skulder	63 721

I omräkningsreserven ingår ett belopp uppgående till ackumulerat 1 022 mkr (1 064) hänförligt till omräkning av tillgångar och skulder som innehas till försäljning i, se Förändring i eget kapital Koncernen.

31 december 2022 mkr	Finland	Andra tillgångar som innehas för försäljning	Totalt
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	14		14
Övrig utlåning till centralbanker	28 015		28 015
Belåningsbara statsskuldförbindelser			
Utlåning till övriga kreditinstitut	5		5
Utlåning till allmänheten	153 506	310	153 816
<i>Varav hushåll</i>	43 922		43 922
<i>Varav företag</i>	109 584	310	109 894
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			
Aktier och andelar	3		3
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	9 145		9 145
Immateriella tillgångar	123		123
Fastigheter och inventarier	407		407
Övriga tillgångar	388		388
Summa tillgångar	191 606	310	191 916
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	679		679
In- och upplåning från allmänheten	57 361		57 361
<i>Varav hushåll</i>	20 297		20 297
<i>Varav företag</i>	37 064		37 064
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	9 145		9 145
Avsättningar	210		210
Övriga skulder	1 543		1 543
Summa skulder	68 938		68 938

Intäkter, kostnader och resultat, avvecklad verksamhet i Danmark och Finland

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	619	631	-2%	1 145	-46%	2 368	3 434	-31%
Provisionsnetto	97	103	-6%	238	-59%	406	1 096	-63%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	9	7	29%	-16		29	-12	
Försäkringsnetto	3	5	-40%	5	-40%	17	13	31%
Övriga intäkter	9	0		22	-59%	9	68	-87%
Summa intäkter	738	743	-1%	1 394	-47%	2 829	4 600	-39%
Personalkostnader	-264	-189	40%	-368	-28%	-841	-1 681	-50%
Övriga kostnader	-132	-103	28%	-432	-69%	-464	-1 543	-70%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar				0			-2	
Summa kostnader	-397	-292	36%	-800	-50%	-1 306	-3 226	-60%
Kreditförluster, netto	9	17	-47%	-25		41	29	41%
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0%			-1	2	
Riskskatt och resolutionsavgift	-24	-25	-4%	-37	-35%	-97	-160	-39%
Periodens resultat hänförligt till Danmark och Finland före skatt	327	444	-26%	531	-38%	1 467	1 245	18%
Skatter	-43	-64	-33%	-448	-90%	-200	-617	-68%
Periodens resultat hänförligt till Danmark och Finland efter skatt	284	379	-25%	84	238%	1 267	629	101%
Övriga kostnader hänförliga till avvecklad verksamhet*	-5	-15	-67%	-27	-81%	-73	-27	170%
Skatter	1	3	-67%	6	-83%	15	6	150%
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet inklusive tillkommande kostnader efter skatt	280	368	-24%	63	344%	1 209	608	99%
Realisationsresultat vid försäljning av avyttringsgrupper som utgör avvecklad verksamhet								
Realisationsresultat före skatt				235			235	
Skatter				-561			-561	
Realisationsresultat efter skatt				-326			-326	
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt	280	368	-24%	-265		1 209	280	332%
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter**:								
Summa intäkter	25	27		-343		100	-287	
Summa kostnader	-24	-29		-30		-101	-202	

* Det tillkommer vissa kostnader i Sverige till följd av att den avvecklade verksamheten ska avyttras, vilka hänförs till avvecklad verksamhet. Exempelvis konsult- och juristkostnader.

** Endast externa intäkter och kostnader ingår i resultatet från såväl kvarvarande som avvecklad verksamhet. Den avvecklade verksamheten har väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka således är eliminerade i redovisningen. Exempelvis är all finansiering och likviditetshantering centraliserad till den centrala enheten Group Treasury. Utlåning till allmänheten i Danmark och Finland är således finansierad genom intern upplåning från Group Treasury. Räntekostnader hänförliga till intern upplåning är eliminerade i redovisningen och ingår därmed inte i räntenettet ovan. Från och med 1 januari 2023 tillämpar banken en ny metod för eliminering av interna transaktioner hänförliga till räntenettet mellan avvecklad verksamhet i Finland och Group Treasury och presenterar därmed interna ränteutgifter och interna räntekostnader i kvarvarande respektive avvecklad verksamhet. Jämförelsesiffrorna är ej omräknade.

Intäkter, kostnader och resultat, avvecklad verksamhet i Danmark

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto				399			1 712	
Provisionsnetto				143			701	
Nettoresultat av finansiella transaktioner				-26			-49	
Försäkringsnetto				0			1	
Övriga intäkter				20			49	
Summa intäkter				535			2 413	
Personalkostnader				-149			-1 035	
Övriga kostnader				-276			-768	
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar								
Summa kostnader				-425			-1 803	
Kreditförluster, netto				-6			38	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar							2	
Riskskatt och resolutionsavgift				-11			-58	
Periodens resultat hänförligt till Danmark före skatt				94			593	
Skatter				19			-57	
Periodens resultat hänförligt till Danmark efter skatt				113			536	
Realisationsresultat vid försäljning av avyttringsgrupper som utgör avvecklad verksamhet								
Realisationsresultat före skatt				235			235	
Skatter				-561			-561	
Realisationsresultat efter skatt				-326			-326	
Periodens resultat hänförligt till avvecklad verksamhet efter skatt				-213			210	
Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter*:								
Summa intäkter				-68			-176	
Summa kostnader				-20			-89	

Intäkter, kostnader och resultat, avvecklad verksamhet i Finland

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	619	631	-2%	746	-17%	2 368	1 722	38%
Provisionsnetto	97	103	-6%	96	1%	406	396	3%
Nettoreultat av finansiella transaktioner	9	7	29%	10	-10%	29	37	-22%
Försäkringsnetto	3	5	-40%	5	-40%	17	12	42%
Övriga intäkter	9	0		1		9	19	-53%
Summa intäkter	738	743	-1%	857	-14%	2 829	2 186	29%
Personalkostnader	-264	-189	40%	-220	20%	-841	-647	30%
Övriga kostnader	-132	-103	28%	-157	-16%	-464	-775	-40%
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar				0			-2	
Summa kostnader	-397	-292	36%	-375	6%	-1 306	-1 423	-8%
Kreditförluster, netto	9	17	-47%	-20		41	-10	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0%			-1	0	
Riskskatt och resolutionsavgift	-24	-25	-4%	-26	-8%	-97	-102	-5%
Periodens resultat hänförligt till Finland före skatt	327	444	-26%	437	-25%	1 467	652	125%
Skatter	-43	-64	-33%	-467	-91%	-200	-560	-64%
Periodens resultat hänförligt till Finland efter skatt	284	379	-25%	-31		1 267	91	

Väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka är eliminerade och inte ingår i ovanstående resultatposter*:

Summa intäkter	25	27		-275		100	-110	
Summa kostnader	-24	-29		-10		-101	-113	

* Endast externa intäkter och kostnader ingår i resultatet från såväl kvarvarande som avvecklad verksamhet. Den avvecklade verksamheten har väsentliga interna transaktioner med kvarvarande verksamhet, vilka således är eliminerade i redovisningen. Exempelvis är all finansiering och likviditetshantering centraliserad till den centrala enheten Group Treasury. Utlåning till allmänheten i Finland är således finansierad genom intern upplåning från Group Treasury. Räntekostnader hänförliga till intern upplåning är eliminerade i redovisningen och ingår därmed inte i räntenettet ovan. Från och med 1 januari 2023 tillämpar banken en ny metod för eliminering av interna transaktioner hänförliga till räntenettet mellan avvecklad verksamhet i Finland och Centrala Treasury och presenterar därmed interna ränteintäkter och interna räntekostnader i kvarvarande respektive avvecklad verksamhet. Jämförelsesiffrorna är ej omräknade.

Provisionsintäkter, avvecklad verksamhet i Danmark

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Courtage och övriga värdepappersprovisioner				7			41	
Fonder				28			147	
Depå och övrig kapitalförvaltning				24			148	
Rådgivning				3			22	
Försäkringar				-2			22	
Betalningar				78			205	
Ut- och inlåning				9			55	
Garantier				10			65	
Övrigt				10			64	
Summa provisionsintäkter				166			768	

Provisionsintäkter, avvecklad verksamhet i Finland

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	2	3	-33%	2	0%	9	8	13%
Fonder	1	2	-50%	2	-50%	7	8	-13%
Depå och övrig kapitalförvaltning	10	10	0%	11	-9%	41	44	-7%
Rådgivning								
Försäkringar	19	20	-5%	18	6%	77	74	4%
Betalningar	50	55	-9%	50	0%	213	203	5%
Ut- och inlåning	20	21	-5%	22	-9%	85	79	8%
Garantier	4	5	-20%	5	-20%	19	20	-5%
Övrigt	3	2	50%	3	0%	11	13	-15%
Summa provisionsintäkter	111	118	-6%	112	-1%	463	448	3%

Kassaflödesanalys, avvecklad verksamhet

	Helår 2023	Helår 2022
mkr		
Kassaflöde från löpande verksamhet	4 611	-123 159
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-8	-11
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		
Periodens kassaflöde från avvecklad verksamhet	4 604	-123 171

Verksamheten i Danmark avyttrades under det fjärde kvartalet 2022 varför kassaflödesanalysen för avvecklad verksamhet endast omfattar verksamheten i Finland. Kassaflöden från avyttring av verksamheten i Danmark ingår i jämförelsesiffrorna avseende kassaflöde från investeringsverksamhet i tabellen Kassaflödesanalys Koncernen, se sidan 27.

Not 11 Derivat

	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
mkr					
Positiva marknadsvärden					
Handel	45 668	75 868	83 902	67 692	74 801
Marknadsvärdessäkring	17 253	15 889	16 973	15 946	16 972
Kassaflödessäkring	19 410	31 308	36 933	28 765	25 600
Kvittade belopp	-52 221	-77 453	-81 079	-72 903	-81 112
Summa	30 110	45 612	56 729	39 500	36 261
Negativa marknadsvärden					
Handel	54 579	65 677	69 463	67 329	78 199
Marknadsvärdessäkring	16 007	28 198	28 853	24 935	27 349
Kassaflödessäkring	8 877	5 461	6 321	6 226	6 050
Kvittade belopp	-45 225	-78 803	-82 330	-74 350	-82 558
Summa	34 238	20 533	22 307	24 140	29 040
Nominella värden					
Handel	2 789 188	3 188 776	3 586 661	3 694 500	3 762 560
Marknadsvärdessäkring	696 655	715 864	695 882	617 484	578 034
Kassaflödessäkring	468 797	497 359	526 301	517 162	562 999
Kvittade belopp	-2 310 691	-2 830 826	-2 897 069	-2 797 234	-2 826 362
Summa	1 643 949	1 571 173	1 911 775	2 031 912	2 077 231

I noten presenteras derivatkontrakt brutto. Belopp som kvittas i balansräkningen består av det kvittade marknadsvärdet på kontrakt för vilka det finns en legal rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto (däribland clearade kontrakt). Dessa kontrakt nettoredovisas i balansräkningen per motpart och valuta.

Not 12 Kvittning av finansiella instrument

31 december 2023		Återköpsavtal samt	
mkr	Derivat	utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettingsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	82 331	32 141	114 472
Kvittade belopp	-52 221	-4 628	-56 849
Redovisat värde i balansräkningen	30 110	27 513	57 623
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettingsavtal	-7 781		-7 781
Mottagna finansiella säkerheter	-18 880	-27 513	-46 393
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-26 661	-27 513	-54 174
Nettobelopp	3 449		3 449
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettingsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	79 463	4 631	84 094
Kvittade belopp	-45 225	-4 628	-49 853
Redovisat värde i balansräkningen	34 238	3	34 241
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettingsavtal	-7 781		-7 781
Ställda finansiella säkerheter	-17 305	-3	-17 308
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-25 086	-3	-25 089
Nettobelopp	9 152		9 152

31 december 2022		Återköpsavtal samt	
mkr	Derivat	utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettingsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	117 373	21 903	139 276
Kvittade belopp	-81 112	-8 320	-89 432
Redovisat värde i balansräkningen	36 261	13 583	49 844
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettingsavtal	-11 031		-11 031
Mottagna finansiella säkerheter	-21 972	-13 568	-35 540
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-33 003	-13 568	-46 571
Nettobelopp	3 258	15	3 273
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettingsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	111 598	8 325	119 923
Kvittade belopp	-82 558	-8 320	-90 878
Redovisat värde i balansräkningen	29 040	5	29 045
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettingsavtal	-11 031		-11 031
Ställda finansiella säkerheter	-5 897	-5	-5 902
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-16 928	-5	-16 933
Nettobelopp	12 112		12 112

Derivatinstrument kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera derivat. Återköpsavtal och omvända återköpsavtal mot centrala clearingmotparter kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera avtal. Det inträffar när banken både har en avtalsmässig rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto. Den kvarvarande motpartsrisken i derivat reduceras genom avtal om netting vid betalningsinställelse, det vill säga netting av positiva och negativa värden i alla derivattransaktioner med en och samma motpart i en konkurssituation. Banken har som policy att teckna nettingsavtal med alla bankmotparter. Nettingsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerheter för nettoexponeringen. I huvudsak används kontanter som säkerhet, men även statspapper förekommer. Säkerheter för återköpsavtal samt in- och utlåning av värdepapper utgår i regel i form av kontanter eller andra värdepapper.

I det kvittade beloppet för derivattillgångar ingår kvittade kontantsäkerheter om 11 268 mkr (11 346) vilka härrör från balansräkningsposten In- och upplåning från allmänheten. I det kvittade beloppet för derivatsskulder ingår kvittade kontantsäkerheter om 4 272 mkr (12 791) vilka härrör från balansräkningsposten Utlåning till allmänheten.

Not 13 Goodwill och andra immateriella tillgångar

mkr	Goodwill		Andra immateriella tillgångar		Totalt	
	Helår 2023	Helår 2022	Helår 2023	Helår 2022	Helår 2023	Helår 2022
Ingående bokfört värde	4 397	4 357	4 005	3 945	8 402	8 302
Under perioden tillkommande			961	703	961	703
Omklassificerat till tillgångar som innehas för försäljning						
Periodens avskrivningar			-751	-661	-751	-661
Periodens nedskrivningar			-1	-21	-1	-21
Valutaeffekt	-41	41	-3	38	-44	79
Utgående bokfört värde	4 356	4 397	4 211	4 005	8 567	8 402

Not 14 Skulder till kreditinstitut, in- och upplåning från allmänheten

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Skulder till kreditinstitut	90 143	135 502	143 863	97 306	81 693
varav repor	0	419	619	13	
In- och upplåning från allmänheten	1 298 480	1 369 077	1 433 843	1 435 563	1 318 925
varav repor	2	199	2 255	926	5

Not 15 Emitterade värdepapper

mkr	Helår 2023	Helår 2022
Emitterade värdepapper vid årets ingång	1 474 801	1 353 768
Emitterade	1 251 086	1 064 019
Återköpta	-72 561	-57 759
Förfallna	-1 124 075	-926 079
Valutaeffekter m m	-5 771	40 852
Emitterade värdepapper vid periodens utgång	1 523 481	1 474 801

Not 16 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
För egna skulder ställda säkerheter	1 062 518	1 024 027	1 004 096	978 609	979 378
Övriga ställda säkerheter	69 399	78 416	75 418	76 358	15 850
Ansvarsförbindelser	58 120	60 241	63 568	60 467	60 975
Åtaganden	427 865	450 456	459 305	450 498	459 114

Not 17 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

31 december 2023	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värde- optionen	Derivat identifierat som säkrings- instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaff- ningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					476 181	476 181	476 181
Övrig utlåning till centralbanker					32 145	32 145	32 145
Belåningsbara statsskuldförbindelser	3 534	195 594				199 128	199 128
Utlåning till övriga kreditinstitut					19 298	19 298	19 272
Utlåning till allmänheten					2 434 217	2 434 217	2 415 484
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					-9 657	-9 657	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13 550	23 827		12 709		50 087	50 087
Aktier och andelar	11 617			601		12 218	12 218
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	254 401				78	254 479	254 479
Derivatinstrument	13 618		16 492			30 110	30 110
Övriga tillgångar	27				10 282	10 309	10 309
Summa	296 747	219 421	16 492	13 310	2 962 544	3 508 514	3 499 412
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures						657	
Icke finansiella tillgångar						28 620	
Summa tillgångar						3 537 792	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					91 124	91 124	91 287
In- och upplåning från allmänheten					1 350 036	1 350 036	1 349 338
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		254 609			78	254 687	254 687
Emitterade värdepapper	1 506				1 521 975	1 523 481	1 497 333
Derivatinstrument	27 399		6 840			34 238	34 238
Korta positioner	2 364					2 364	2 364
Övriga skulder	27				15 712	15 739	15 739
Efterställda skulder					43 117	43 117	43 227
Summa	31 296	254 609	6 840		3 022 042	3 314 787	3 288 213
Icke finansiella skulder						17 919	
Summa skulder						3 332 706	

31 december 2022	Verkligt värde i resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värde- optionen	Derivat identifierat som säkrings- instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaff- ningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					475 882	475 882	475 882
Övrig utlåning till centralbanker					32 620	32 620	32 620
Belåningsbara statsskuldförbindelser	1 465	131 113		200		132 778	132 778
Utlåning till övriga kreditinstitut					9 415	9 415	9 410
Utlåning till allmänheten					2 469 324	2 469 324	2 422 795
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					-16 616	-16 616	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 328	17 487		9 882		32 697	32 697
Aktier och andelar	12 272			544		12 815	12 815
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	222 038				73	222 111	222 111
Derivatinstrument	14 912		21 349			36 261	36 261
Övriga tillgångar	14				14 797	14 811	14 811
Summa	256 028	148 600	21 349	10 626	2 985 494	3 422 097	3 392 180
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures						561	
Icke finansiella tillgångar						31 060	
Summa tillgångar						3 453 718	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					82 372	82 372	82 395
In- och upplåning från allmänheten					1 376 286	1 376 286	1 375 504
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		222 038			73	222 111	222 111
Emitterade värdepapper	1 635				1 473 167	1 474 801	1 431 925
Derivatinstrument	16 648		12 392			29 040	29 040
Korta positioner	1 939					1 939	1 939
Övriga skulder	11				11 227	11 238	11 238
Efterställda skulder					42 404	42 404	42 430
Summa	20 233	222 038	12 392		2 985 529	3 240 192	3 196 582
Icke finansiella skulder						19 502	
Summa skulder						3 259 694	

Tillgångar och skulder i tabellerna ovan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not 10.

Not 18 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

31 december 2023				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	199 092	36		199 128
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 231	1 856		50 087
Aktier och andelar	11 406	638	174	12 218
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	251 504	2 820	77	254 401
Derivatinstrument	92	30 016	2	30 110
Summa	510 325	35 366	253	545 944
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	251 712	2 820	77	254 609
Emitterade värdepapper		1 506		1 506
Derivatinstrument	47	34 189	2	34 238
Korta positioner	2 364			2 364
Summa	254 123	38 515	79	292 717

31 december 2022				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	132 778			132 778
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 939	758		32 697
Aktier och andelar	12 141	501	173	12 815
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	220 766	747	525	222 038
Derivatinstrument	49	36 173	39	36 261
Summa	397 673	38 179	737	436 589
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	220 766	747	525	222 038
Emitterade värdepapper		1 635		1 635
Derivatinstrument	54	28 947	39	29 040
Korta positioner	1 858	81		1 939
Summa	222 678	31 410	564	254 652

Tillgångar och skulder i tabellerna ovan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not 10.

Värderingsprocessen

Risikokontrollfunktionen kontrollerar att koncernens finansiella instrument värderas korrekt. Värderingarna baseras på extern data i så stor utsträckning som är möjligt.

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad likställs verkligt värde med det aktuella marknadspriset. Som aktiv betraktas en sådan marknad där noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en reglerad marknad, handelsplats, tillförlitlig nyhetstjänst eller motsvarande, och där erhållna prisuppgifter lätt kan verifieras genom regelbundet förekommande transaktioner. Det aktuella marknadspriset motsvaras av den kurs mellan köp- och säljkursen som under omständigheterna ger mest korrekt bild av det verkliga värdet. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

För finansiella instrument för vilka tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. Sådana modeller kan exempelvis bygga på prisjämförelser, nuvärdesberäkning alternativt optionsvärderingsteori, beroende på instrumentets karaktär.

Värderingshierarkin

Finansiella instrument värderade till verkligt värde har i tabellerna kategoriserats med avseende på hur de värderats och graden av transparens kring marknadsdata som använts vid värderingen. Kategoriseringen framgår som nivå 1–3 i tabellerna. Finansiella instrument som värderas till ett direkt och likvitt marknadspris kategoriseras som nivå 1. Dessa finansiella instrument består främst av statspapper och andra räntebärande värdepapper som handlas aktivt, noterade aktier samt korta positioner i motsvarande tillgångar. I nivå 1

ingår även merparten av de fondandelar och andra tillgångar som är kopplade till fondförsäkringskontrakt och liknande avtal samt motsvarande skulder. Finansiella instrument som värderas med värderingsmodeller som i allt väsentligt bygger på marknadsdata kategoriseras som nivå 2. I nivå 2 ingår främst räntebärande värdepapper samt ränte- och valutarelaterade derivat. Finansiella instrument vars värdering i väsentlig utsträckning påverkas av indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter kategoriseras som nivå 3. I nivå 3 ingår onoterade aktier, vissa innehav i riskkapitalfonder samt vissa derivat.

Som grund för indelningen ligger den värderingsmetod som använts på balansdagen. Om kategorin för ett specifikt instrument har förändrats i jämförelse med föregående balansdag (2022-12-31) har instrumentet flyttats mellan nivåerna i tabellen. Under året har 1,6 mdkr avseende innehav i obligationer och andra räntebärande värdepapper flyttats från nivå 1 till nivå 2 och 0,5 mdkr har överförts från nivå 2 till nivå 1. Under året har 1,8 mdkr avseende innehav i fondandelar som utgör tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken överförts från nivå 1 till nivå 2. Därmed har även 1,8 mdkr avseende skulder där kunden står värdeförändringsrisken flyttats från nivå 1 till nivå 2. Överföring mellan nivåerna har genomförts till följd av en förnyad bedömning av marknadsaktiviteten. Periodens förändring av innehav i nivå 3 redovisas i separat tabell, se nedan.

Innehav i nivå 3 består främst av onoterade aktier. Koncernens innehav av onoterade aktier består i huvudsak av andelar i företag som utför stödjande verksamhet för banken. Det kan exempelvis röra sig om andelar i clearingorganisationer och infrastruktursamarbeten på Handelsbankens hemmamarknader. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget, alternativt till det pris den senaste transaktionen genomfördes. Onoterade aktier är i allt väsentligt klassificerade till verkligt värde via övrigt total resultat, värdeförändringar på dessa innehav redovisas därmed i övrigt totalresultat.

Vissa innehav i riskkapitalfonder kategoriseras i nivå 3. De värderas med värderingsmodeller som huvudsakligen bygger på relativvärdering av jämförbara noterade företag i samma bransch. Det resultatmått som jämförelsen bygger på justeras för faktorer som stör jämförelsen mellan investeringen och jämförelsebolaget. Därefter beräknas värdet på basis av vinstmultiplar, exempelvis P/E-tal.

Vidare kategoriseras derivatkomponenten i vissa av bankens emitterade strukturerade obligationer och dess tillhörande säkrande derivat i nivå 3. För dessa derivat har interna antaganden väsentlig påverkan för beräkningen av det verkliga värdet. Säkrande derivat i nivå 3 är handlade under CSA avtal, där marknadsvärdena stäms av och säkerställs på daglig basis med bankens motparter.

Skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell

I modellerna används indata i form av marknadspriser och andra variabler som bedöms påverka prissättningen. De modeller och indata

som ligger till grund för värderingarna valideras regelbundet för att säkerställa att de överensstämmer med marknadspraxis och vedertagen finansiell teori. I de fall det uppstår positiva skillnader mellan det värde som tagits fram med hjälp av en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (så kallade dag 1-resultat), periodiseras mellanskillnaden över instrumentets löptid. Sådana skillnader orsakas av att den tillämpade värderingsmodellen inte fullt ut fångar samtliga komponenter som påverkar instrumentets värde. Dag 1-resultat utgörs av bankens vinstmarginal och ersättning för att täcka exempelvis kapital- och administrativa kostnader. Under året redovisas en periodiseringseffekt om 113 mkr (158) i nettoresultat av finansiella transaktioner. Vid utgången av året uppgick sammanlagda ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 472 mkr, vilket vid årsskiftet 2022 motsvarade 447 mkr.

Förändring av innehav i nivå 3

31 december 2023 mkr	Aktier och andelar	Derivat- tillgångar	Derivat- skulder	Tillgångar där kunden står värde- förändrings- risken	Skulder där kunden står värde- förändrings- risken
Redovisat värde vid årets ingång	173	39	-39	525	-525
Nyanskaffningar					
Återköp/avyttrat	-1				
Förfallet					
Periodens värdeförändring realiserad i resultaträkningen					
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	2			-448	448
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat					
Förändringar i metod					
Förflyttning från nivå 1 eller 2					
Förflyttning till nivå 1 eller 2		-37	37		
Redovisat värde vid periodens utgång	174	2	-2	77	-77

31 december 2022 mkr	Aktier och andelar	Derivat- tillgångar	Derivat- skulder	Tillgångar där kunden står värde- förändrings- risken	Skulder där kunden står värde- förändrings- risken
Redovisat värde vid årets ingång	639	43	-43	484	-484
Nyanskaffningar		34	-39		
Återköp/avyttrat	-472	-43	41		
Förfallet					
Periodens värdeförändring realiserad i resultaträkningen					
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	6	-32	39	41	-41
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat					
Förändringar i metod					
Förflyttning från nivå 1 eller 2		29	-29		
Förflyttning till nivå 1 eller 2		8	-8		
Redovisat värde vid periodens utgång	173	39	-39	525	-525

En förändring i icke observerbara indata bedöms ej föranleda betydande högre eller lägre värdering av innehaven i nivå 3 varför någon känslighetsanalys ej lämnas.

Not 19 Tillgångar och skulder i valuta

31 december 2023								Övriga
mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	67 895	128 820	4 776	0	113 645	160 935	109	476 181
Övrig utlåning till centralbanker		29 326	1 687		1 131			32 145
Utlåning till övriga kreditinstitut	259	5 772	9 671	1	873	2 299	422	19 297
Utlåning till allmänheten	1 579 316	287 783	319 815	1 464	234 892	9 330	1 617	2 434 217
<i>varav företag</i>	598 485	185 869	201 140	1 443	167 456	9 171	573	1 164 137
<i>varav hushåll</i>	974 083	101 914	118 675	21	67 436	159	1 044	1 263 332
Belåningsbara statsskuldförbindelser	181 752	7 561	36	1		9 778		199 128
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	36 868	486	12 223			509		50 087
Övriga ej valutafördelade poster	326 737							326 737
Summa tillgångar	2 192 827	459 749	348 209	1 465	350 541	182 852	2 148	3 537 792
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	15 666	50 097	18 093	64	346	6 835	22	91 124
In- och upplåning från allmänheten	814 008	140 586	110 296	1 171	257 177	24 238	2 561	1 350 037
<i>varav företag</i>	335 161	110 747	75 871	1 034	190 553	20 797	1 767	735 931
<i>varav hushåll</i>	478 848	29 839	34 424	138	66 624	3 441	793	614 106
Emitterade värdepapper	569 595	407 148	27 016		37 930	459 581	22 211	1 523 481
Efterställda skulder	0	22 740			6 258	14 120		43 117
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	530 033							530 033
Summa skulder och eget kapital	1 929 302	620 570	155 404	1 236	301 711	504 774	24 794	3 537 792
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		160 527	-192 764	-223	-48 850	321 918	22 716	
Nettoposition i valuta		-294	41	7	-20	-4	70	-200

31 december 2022								Övriga
mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	100 413	136 928	8 962	0	99 872	129 674	34	475 882
Övrig utlåning till centralbanker		31 364			1 256			32 620
Utlåning till övriga kreditinstitut	480	3 709	2	1	903	3 894	424	9 415
Utlåning till allmänheten	1 586 449	292 228	324 563	9 901	242 246	11 704	2 233	2 469 324
<i>varav företag</i>	602 504	183 963	206 027	9 884	169 380	11 517	847	1 184 121
<i>varav hushåll</i>	983 946	108 265	118 537	17	72 867	187	1 385	1 285 204
Belåningsbara statsskuldförbindelser	117 546	5 483	36	1		9 712		132 778
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 353	1 472	8 352			519		32 697
Övriga ej valutafördelade poster	301 002							301 002
Summa tillgångar	2 128 244	471 184	341 916	9 902	344 277	155 503	2 691	3 453 718
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	17 760	50 548	29	1 906	115	11 990	23	82 372
In- och upplåning från allmänheten	848 467	136 375	91 473	1 201	252 592	43 167	3 011	1 376 286
<i>varav företag</i>	366 562	103 155	58 072	1 110	179 920	39 354	2 184	750 356
<i>varav hushåll</i>	481 905	33 220	33 401	91	72 672	3 814	828	625 930
Emitterade värdepapper	511 251	342 123	25 828		39 407	536 118	20 076	1 474 801
Efterställda skulder	0	22 266			5 930	14 208		42 404
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	477 854							477 854
Summa skulder och eget kapital	1 855 331	551 311	117 330	3 107	298 044	605 483	23 110	3 453 718
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		80 111	-224 481	-6 819	-46 235	449 902	20 487	
Nettoposition i valuta		-16	105	-24	-2	-78	68	53

Tillgångar och skulder i tabellerna ovan inkluderar avyttringsgrupperna i Finland som i balansräkningen omklassificerats till Tillgångar som innehas för försäljning respektive Skulder som innehas för försäljning, se not 10.

Not 20 Kapitalbas och kapitalkrav i den konsoliderade situationen

Kraven på beräkning av kapitalbas och kapitalkrav regleras i förordning (EU) nr 575/2013 (CRR) samt direktiv 2013/36/EU, vilka utgör EU:s implementering av det internationella Basel III-regelverket. Samtliga hänvisningar till CRR i denna bokslutskommuniké avser hela detta EU-regelverk oavsett rättsakt (förordning, direktiv, genomförandeakt eller nationell implementering). Uppgifter som redovisas i detta avsnitt avser minimikapitalkraven enligt Pelare 1 och svarar upp mot kraven på offentliggörande av information om kapitaltäckning i CRR del åtta samt FFFS 2014:12. Uppgift om totalt kapitalbehov och kärnprimärkapitalbehov i Pelare 2 lämnas i avsnitt Koncernen - Utveckling. De uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Uppgifter i detta avsnitt avser Handelsbankens väsentliga risker och kapitalkrav vid publiceringstidpunkten av denna rapport. En fullständig beskrivning av bankens risker och kapitalhantering finns i Handelsbankens årsredovisning och i bankens Risk and Capital – Information according to Pillar 3.

Nyckeltal

31 december 2023 mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Tillgänglig kapitalbas (belopp)					
Kärnprimärkapital	157 576	168 147	166 003	160 582	158 551
Primärkapital	172 603	184 438	182 123	176 038	174 134
Totalt kapital	200 081	212 975	202 556	195 398	193 186
Riskvägda exponeringsbelopp					
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	836 790	868 888	837 505	827 075	810 144
Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Kärnprimärkapitalrelation (i %)	18,8%	19,4%	19,8%	19,4%	19,6%
Primärkapitalrelation (i %)	20,6%	21,2%	21,7%	21,3%	21,5%
Total kapitalrelation (i %)	23,9%	24,5%	24,2%	23,6%	23,8%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet	2,0%	2,0%	2,1%	2,1%	2,1%
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%
varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)	1,5%	1,5%	1,6%	1,6%	1,6%
Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	10,0%	10,0%	10,1%	10,1%	10,1%
Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisiker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)					
Institutspecifik kontryckisk kapitalbuffert (i %)	1,9%	1,9%	1,7%	1,1%	1,0%
Systemriskbuffert (i %)	3,2%	3,2%	3,2%	3,1%	3,2%
Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)					
Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Kombinerat buffertkrav (i %)	8,6%	8,6%	8,4%	7,7%	7,7%
Samlade kapitalkrav (i %)	18,6%	18,5%	18,4%	17,8%	17,8%
Tillgängligt kärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	13,1%	13,6%	14,0%	13,6%	13,7%
Bruttosoliditetsgrad					
Totalt exponeringsmått	3 390 498	3 543 920	3 602 883	3 453 723	3 341 332
Bruttosoliditetsgrad (i %)	5,1%	5,2%	5,1%	5,1%	5,2%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmåttet)					
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet					
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)					
Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (%)	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Bruttosoliditetsbuffert och samlat bruttosoliditetskrav (som en procentandel av det totala exponeringsmåttet)					
Krav på bruttosoliditetsbuffert (i %)					
Samlat bruttosoliditetskrav (i %)	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Likviditetstäckningskvot*					
Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde - genomsnitt)	895 982	883 232	889 405	889 352	885 096
Likviditetsutflöden - totalt viktat värde	617 192	633 045	652 947	660 672	645 218
Likviditetsinflöden - totalt viktat värde	88 942	92 214	91 583	88 477	83 191
Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	528 250	540 831	561 364	572 195	562 027
Likviditetstäckningskvot (LCR)	172%	164%	159%	156%	159%
Stabil nettofinansieringskvot					
Total tillgänglig stabil finansiering	2 101 503	2 140 123	2 165 163	2 052 855	2 036 932
Totalt behov av stabil finansiering	1 758 065	1 826 421	1 827 178	1 785 899	1 793 937
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)	120%	117%	118%	115%	114%

* Högkvalitativa likvida tillgångar och kassaflöden avser medelvärden av observationer vid varje månadsslut under de senaste 12 månaderna. Kvoten är beräknad utifrån dessa medelvärden.

Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp

	Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav	
	31 dec 2023	30 sep 2023	31 dec 2023	30 sep 2023
Kreditrisk (exklusive motpartskreditrisk)	726 276	759 840	58 102	60 787
Varav schablonmetoden	183 549	196 256	14 684	15 700
Varav den grundläggande internmetoden (F-IRB)	53 702	58 645	4 296	4 692
Varav klassificeringsmetoden				
Varav aktier enligt den enkla riskviktade metoden	2 240	2 236	179	179
Varav den avancerade internmetoden (A-IRB)	278 625	287 385	22 290	22 991
Varav riskviktsgolv	208 160	215 318	16 653	17 225
Motpartskreditrisk	11 827	10 736	946	859
Varav schablonmetoden	8 507	7 654	681	612
Varav metoden med interna modeller				
Varav exponeringar mot en central motpart	268	160	21	13
Varav kreditvärdighetsjustering - CVA	2 463	2 127	197	170
Varav andra motpartskreditrisker	589	795	47	64
Avvecklingsrisk				
Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter tillämpning av taket)				
Varav intern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering				
Varav extern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering				
Varav schablonmetoden för värdepapperisering				
Varav 1 250 %/avdrag				
Positionsrisk, valutakursrisk och råvarurisk (marknadsrisk)	23 471	23 096	1 878	1 848
Varav schablonmetoden	23 471	23 096	1 878	1 848
Varav metoden för interna modeller				
Stora exponeringar				
Operativ risk	75 216	75 216	6 017	6 017
Varav basmetoden				
Varav schablonmetoden	75 216	75 216	6 017	6 017
Varav interntmätningssmetoden				
Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 %)				
Totalt	836 790	868 888	66 943	69 511

Kapitalkrav kreditrisk

Kapitalkravet för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden och internmetoden i enlighet med CRR. För internmetoden återfinns två olika metoder: internmetod utan egna skattningar av LGD och KF och internmetod med egna skattningar av LGD och KF.

I internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF beräknar banken med en egen metod sannolikheten för att kunden ska falla inom ett år (PD), medan övriga parametrar är givna i regelverket CRR.

I internmetoden med egna skattningar av LGD och KF använder banken egna metoder för att beräkna förlust givet fallissemang (LGD) och exponeringsbeloppet.

Handelsbanken tillämpar internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF för exponeringar mot stater, institut samt för vissa produkt- och säkerhetstyper avseende företagsexponeringar i moderbolaget samt i dotterbolagen Stadshypotek AB och Handelsbanken Finans AB. Exponeringar i Handelsbanken Plc och Ecster AB rapporteras enligt schablonmetoden.

Internmetoden med egna skattningar av LGD och KF tillämpas för merparten av exponeringarna mot stora företag, medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar i moderbolaget (exklusive Nederländerna) samt dotterbolagen Stadshypotek AB och Handelsbanken Finans AB. Internmetoden med egna skattningar av LGD och KF tillämpas även för hushållsexponeringar i moderbolaget i Sverige, Norge och Finland samt i dotterbolaget Stadshypotek AB. Riskviktsgolv tillämpas i Sverige och Norge på bolån och företagsexponeringar med säkerhet i fastighet.

Internmetoden omfattade vid utgången av kvartalet 75% av det totala riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisk, inklusive effekten av

riskviktsgolv. För resterande kreditriskexponeringar beräknas kapitalkravet enligt schablonmetoden.

Av Handelsbankens företagsexponeringar uppgick 97% till kunder med en bedömd återbetalningsförmåga som var normal, eller bättre än normal, det vill säga hade en riskklassificering mellan 1 och 5 i bankens niogradiga skala för riskklassificering. Internmetoden baseras på historiska förluster från såväl de senaste årens finanskris som den svenska bankkrisen i början av 1990-talet. Riskvikterna, exklusive regulatoriska riskviktsgolv, som tillämpas vid beräkningen av riskvägt exponeringsbelopp speglar Handelsbankens kreditförlusthistorik. I riskbedömningen inkluderas försiktighetsmarginaler för att säkerställa att risken inte underskattas.

Kapitalkravet för aktieexponeringar i internmetoden beräknas enligt förenklad riskviktmetod.

Kapitalkrav marknadsrisk

Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas för bankens konsoliderade situation. Kapitalkravet för ränterisker och aktiekursrisker beräknas dock endast för positioner i handelslagret. Vid beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker tillämpas schablonmetoden.

Kapitalkrav operativa risker

Handelsbanken använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet för operativa risker. Kapitalkravet enligt schablonmetoden beräknas genom att en i regelverket bestämd faktor multipliceras med den genomsnittliga rörelseintäkten under de tre senaste verksamhetsåren. Olika faktorer tillämpas för olika affärssegment.

Not 21 Risk och likviditet

Uppgifter som redovisas i detta avsnitt svarar upp mot kraven på offentliggörande av information om risk och kapitalhantering i CRR del åtta.

Risk- och osäkerhetsfaktorer

Handelsbanken lämnar krediter genom kontorsrörelsen och har en låg risktolerans. Kreditprocessen utgår från övertygelsen att en decentraliserad organisation med lokal närvaro ger hög kvalitet i kreditbesluten. Marknadsrisker i bankens affärsverksamhet tas i allt väsentligt endast som ett led i att lösa kunders placerings- och riskhanteringsbehov. Handelsbankens exponering mot marknadsrisker är låg. Den låga risktoleransen gör banken väl rustad att verka även under svåra marknadsförutsättningar. Rysslands invasion av Ukraina har givit upphov till ökad osäkerhet i den europeiska och globala ekonomin. Handelsbanken har inga direkta exponeringar vare sig mot Ryssland, Ukraina eller Belarus. Trots det kan den geopolitiska

utvecklingen innebära indirekta risker för banken. Den ökade geopolitiska oron har ökat risken för olika typer av attacker mot kritisk infrastruktur i samhället. Bankens följer händelseutvecklingen och riskbedömer löpande olika scenarier.

De senaste årens förändrade räntemiljö har i olika utsträckning påverkat kassaflödet för bankens kunder. Banken följer löpande utvecklingen av kundernas finansiella förutsättningar i den ordinarie riskbedömningen.

Likviditet och finansiering

Handelsbanken har en låg tolerans för likviditetsrisker och arbetar aktivt för att minimera dessa, såväl totalt sett som i alla valutor var för sig. Ambitionen är att ha en god tillgång till likviditet, en låg resultatvariation och en stor kapacitet att även i svåra tider kunna tillgodose kundernas finansieringsbehov. Detta sker genom att upprätthålla en god matchning av ingående och utgående kassaflöden över tid i alla för banken väsentliga valutor och genom att upprätthålla stora likviditetsreserver av god kvalitet. Banken minimerar på det sättet de ekonomiska riskerna i finansieringen och kan därmed upprätthålla stabil och långsiktig finansiering av de affärsdrivande enheterna. Vidare eftersträvas en bredd i finansieringsprogrammen och deras användning. Därigenom säkerställs att banken kan bedriva sin kärnverksamhet intakt under en lång period även om de finansiella marknaderna skulle ha omfattande störningar.

För att säkerställa att banken har tillräckligt med likviditet för att stödja kärnverksamheten även under stressade finansiella förhållanden håller banken betydande likviditetsreserver i alla för banken relevanta valutor. Likviditetsreserven består av flera olika delar. Kassa, tillgodohavanden och övrig utlåning till centralbanker är delar som omedelbart kan ge likviditet till banken. Vidare består reserven av likvida värdepapper som statsobligationer, säkerställda obligationer och övriga värdepapper av mycket god kreditkvalitet. Även dessa kan ge banken likviditet omedelbart. Dessa delar av likviditetsreserven framgår av tabellen nedan och uppgick den 31 december 2023 till 763 mdkr. Resterande delar av likviditetsreserven består av outnyttjat emissionsutrymme av säkerställda obligationer och övriga likviditetsskapande åtgärder.

Tillgodohavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven

	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Marknadsvärde, mkr					
Tillgångar nivå 1	762 150	821 079	876 922	759 832	675 238
Kassa samt centralbanksreserver	504 940	512 134	539 119	484 816	505 339
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	192 930	225 591	263 339	226 417	135 492
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	209	1 997	421	329	447
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	64 071	81 357	74 044	48 270	33 961
Tillgångar nivå 2	1 109	3 446	3 004	4 836	1 137
Tillgångar nivå 2A	1 050	3 224	2 843	4 634	1 046
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	36	1 946	1 126	3 604	36
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	1 014	1 278	1 717	1 031	1 010
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)					
Tillgångar nivå 2B	60	222	161	202	91
Värdepapper med bakomliggande tillgångar					
Säkerställda obligationer med hög kvalitet					
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)	60	222	161	202	91
Aktier (större aktieindex)					
Summa likvida tillgångar	763 259	824 526	879 927	764 668	676 376
varav i SEK	282 920	286 056	330 391	278 473	238 066
varav i EUR	162 764	176 389	192 609	158 679	175 457
varav i USD	166 330	202 637	200 591	190 849	138 867
varav i övriga valutor	151 245	159 444	156 335	136 667	123 987

31 december 2023					
Marknadsvärde, mkr	SEK	EUR	USD	Övrigt	Totalt
Tillgångar nivå 1	282 713	162 484	165 828	151 125	762 150
Kassa samt centralbanksreserver	66 978	157 868	160 806	119 288	504 940
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	181 594	4 556	5 022	1 758	192 930
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	209				209
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	33 932	60		30 079	64 071
Tillgångar nivå 2	207	280	502	120	1 109
Tillgångar nivå 2A	207	221	502	120	1 050
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn				36	36
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	207	221	502	84	1 014
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)					
Tillgångar nivå 2B		60			60
Värdepapper med bakomliggande tillgångar					
Säkerställda obligationer med hög kvalitet					
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)		60			60
Aktier (större aktieindex)					
Summa likvida tillgångar	282 920	162 764	166 330	151 245	763 259

Löptider för finansiella tillgångar och skulder

31 december 2023 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar - 6 mån	6 - 12 mån	1 - 2 år	2 - 5 år	Över 5 år	Ospec. löptid	Summa
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	508 326							508 326
Belåningsbara statsskuldsförbindelser *	199 128							199 128
Obligationer och andra räntebärande värdepapper *	50 087							50 087
Utlåning till kreditinstitut	16 986	130	202	209	997	774		19 297
varav omvända repor	9 623							9 623
Utlåning till allmänheten	84 679	289 584	220 377	220 950	421 946	1 196 681		2 434 217
varav omvända repor	17 404							17 404
Övrigt **	17 847						308 890	326 737
varav aktier och andelar	12 218							12 218
varav fordringar på fondlikvider	5 629							5 629
Summa	877 053	289 714	220 580	221 158	422 942	1 197 454	308 890	3 537 792
Skulder								
Skulder till kreditinstitut ***	39 298	35 282	1 634	632	202	961	13 115	91 124
varav repor								
varav inlåning från centralbanker	11 298	19 837						31 135
In- och upplåning från allmänheten ***	72 098	187 961	33 466	4 993	1 622	157	1 049 740	1 350 037
varav repor								
Emitterade värdepapper	71 965	425 424	260 931	131 368	541 837	91 955		1 523 480
varav säkerställda obligationer		49 429	69 955	95 034	371 724	53 668		639 810
varav bankcertifikat (CD:s) med ursprunglig löptid understigande ett år	28 315	124 661	45 001					197 977
varav företagscertifikat (CP:s) med ursprunglig löptid understigande ett år	47 618	225 140	136 281					409 039
varav bankcertifikat (CD:s) och företagscertifikat (CD:s) med ursprunglig löptid överstigande ett år		18 518	13 884					32 402
varav Senior Non-preferred-obligationer					35 601	25 040		60 641
varav seniora obligationer och övriga värdepapper med ursprunglig löptid över ett år	75	24 961	1 111	31 002	115 228	11 234		183 611
Efterställda skulder		13 234			16 649	13 234		43 117
Övrigt **	7 574						522 459	530 033
varav korta positioner	2 364							2 364
varav fondlikvidskulder	5 210							5 210
Summa	190 935	661 901	296 031	136 993	560 310	106 307	1 585 314	3 537 792

* I tabellen redovisas innehav i obligationer och räntebärande värdepapper i det tidsintervall i vilket de kan omsättas till likviditet vid en eventuell belåning eller försäljning. Det innebär att tabellen inte återspeglar de faktiska löptiderna för dessa. I övrigt redovisas tillgångar och skulder som förfaller i de tidsintervall som motsvarar kontraktensliga förfallodatum, med beaktande av kontraktensliga amorteringsplan.

** Posterna "Övrigt" inkluderar marknadsvärden i derivatransaktioner.

*** Avistainlåning redovisas i kolumnen "Ospecifierad löptid".

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Liquidity coverage ratio (LCR) - delkomponenter	31 dec	30 sep	30 jun	31 mar	31 dec
mkr	2023	2023	2023	2023	2022
Högkvalitativa likviditetstillgångar	758 587	818 235	874 237	760 493	673 796
Kassautflöden					
Inlåning från allmänheten och småföretag	55 996	56 125	57 445	57 720	65 380
Osäkrad kapitalmarknadsfinansiering	255 923	357 613	351 101	407 876	293 008
Säkrad kapitalmarknadsfinansiering	4 266	3 169	8 476	7 330	7 351
Övriga kassautflöden	108 646	115 567	112 288	115 562	124 709
Summa kassautflöden	424 831	532 474	529 310	588 488	490 448
Kassainflöden					
Inflöden från fullt presterande exponeringar	40 108	37 989	26 458	27 603	27 209
Övriga kassainflöden	23 341	41 511	37 658	56 694	50 293
Summa kassainflöden	63 449	79 500	64 116	84 297	77 502
Liquidity coverage ratio (LCR)	210%	181%	188%	151%	163%

Net stable funding ratio (NSFR)

Net stable funding ratio (NSFR) - delkomponenter	31 dec	30 sep	30 jun	31 mar	31 dec
mkr	2023	2023	2023	2023	2022
Tillgänglig stabil finansiering					
Kapitalposter och kapitalinstrument	208 436	223 511	212 166	203 660	214 134
Inlåning från allmänheten	709 447	720 534	735 085	715 995	724 112
Kapitalmarknadsfinansiering	1 179 688	1 189 378	1 211 435	1 127 120	1 092 732
Övriga skulder	3 931	6 700	6 478	6 081	5 954
Summa Tillgänglig stabil finansiering	2 101 503	2 140 123	2 165 163	2 052 855	2 036 932
Behov av stabil finansiering					
Summa av högkvalitativa likvida tillgångar	6 063	11 597	9 932	8 768	4 918
Tillgångar som är intecknade för en återstående löptid på ett år eller mer i en säkerhetsmassa	487 444	530 545	493 384	452 064	483 554
Icke nödlidande lån och värdepapper	1 178 603	1 193 259	1 237 569	1 244 819	1 232 720
Övriga tillgångar	63 915	67 793	62 996	57 342	48 935
Poster utanför balansräkningen	22 040	23 228	23 296	22 905	23 811
Summa Behov av stabil finansiering	1 758 065	1 826 421	1 827 178	1 785 899	1 793 937
Net stable funding ratio (NSFR)	120%	117%	118%	115%	114%

Likviditetstäckningskvoten LCR (Liquidity Coverage Ratio) är genom Europeiska kommissionens delegerade förordning ett bindande krav för banker inom EU. Måttet uttrycker kvoten mellan bankens likviditetsbuffert och nettokassautflöden i ett mycket stressat scenario under en 30-dagarsperiod. Kravet gäller på aggregerad nivå och kvoten ska uppgå till minst 100%. Minimikrav för det strukturella likviditetsmåttet NSFR (Net Stable Funding Ratio), relationen mellan tillgänglig stabil finansiering och behovet av stabil finansiering, innebär att banken ska ha tillräcklig stabil finansiering för att täcka sina finansieringsbehov över en längre tidsperiod, under både normala och stressade förhållanden. Minimikravet gäller på aggregerad nivå och kvoten ska uppgå till minst 100%.

Vid utgången av kvartalet uppgick koncernens aggregerade LCR till 210%, vilket visar att banken har stor motståndskraft mot kortsiktiga störningar på finansieringsmarknaden. Vid samma tidpunkt uppgick koncernens NSFR till 120%.

omedelbart. Därutöver kan banken skapa likviditet genom att nyttja emissionsutrymme av säkerställda obligationer samt aktivera övriga likviditetsskapande åtgärder för att successivt ge likviditet till banken. Under dessa förutsättningar är banken likvid i mer än tre år.

Stresstest med likviditetsskapande åtgärder

Styrningen av bankens likviditetssituation baseras på stresstester vilka utförs såväl på aggregerad nivå som enskilt på de för banken väsentliga valutorna. Stresstesterna säkerställer att banken har tillräcklig likviditet i olika stressade scenarier och givet olika åtgärder, vilka även ingår i bankens återhämtningsplan. Stresstesterna utförs med såväl generell som idiosynkratisk stress på en regelmässig basis samt ad hoc. De kompletteras även med scenarioanalyser som tar kraftiga bostadsprisfall i beaktande.

Motståndskraften för mer långvariga störningar på marknaden mäts dagligen genom att kassautflöden stressas under vissa antaganden. Till exempel antas att banken inte kan finansiera sig alls på de finansiella marknaderna samtidigt som 5-20% av den icke-tidsbundna inlåningen från hushåll och företag försvinner successivt under den första månaden. Vidare antas att banken fortsätter att bedriva sin kärnverksamhet, det vill säga att den tidsbundna in- och utlåningen till hushåll och företag förlängs vid förfall och att utställda löften och kreditfaciliteter delvis nyttjas av kunderna. Samtidigt beaktas att kassa, tillgodohavanden och övrig utlåning till centralbanker är delar som omedelbart kan ge likviditet till banken. Vidare beaktas likvida värdepapper som statsobligationer, säkerställda obligationer och övriga värdepapper av mycket god kreditkvalitet som kan ge banken likviditet

Icke pantsatta tillgångar, IPT (Non-Encumbered Assets, NEA)

31 december 2023		
mdkr	IPT (NEA)	Ack. andel av icke säkerställd upplåning*
Behållning i centralbanker samt värdepapper i likviditetsportföljen	763	83%
Hypotekslån	780	167%
Övrig hushållsutlåning	141	182%
Fastighetsföretagsutlåning lägsta riskklass (1-3)	250	210%
Övrig företagsutlåning lägsta riskklass (1-3)	100	220%
Utlåning till kreditinstitut lägsta riskklass (1-3)	3	221%
Övrig företagsutlåning	364	260%
Övriga tillgångar	7	261%
Summa icke pantsatta tillgångar	2 408	261%
Pantsatta tillgångar utan underliggande skuld**	70	
Pantsatta tillgångar med underliggande skuld	1 062	
Summa tillgångar, koncernen	3 539	

31 december 2022		
mdkr	IPT (NEA)	Ack. andel av icke säkerställd upplåning*
Behållning i centralbanker samt värdepapper i likviditetsportföljen	676	75%
Hypotekslån	800	163%
Övrig hushållsutlåning	155	181%
Fastighetsföretagsutlåning lägsta riskklass (1-3)	311	215%
Övrig företagsutlåning lägsta riskklass (1-3)	137	230%
Utlåning till kreditinstitut lägsta riskklass (1-3)	4	231%
Övrig företagsutlåning	321	266%
Övriga tillgångar	55	272%
Summa icke pantsatta tillgångar	2 459	272%
Pantsatta tillgångar utan underliggande skuld**	75	
Pantsatta tillgångar med underliggande skuld	920	
Summa tillgångar, koncernen	3 454	

* Emitterad kort och lång icke säkerställd upplåning samt skulder till kreditinstitut.

** Överpantsättning i Cover pool (OC) och medel avsatta för Operational Continuity in Resolution krav i UK (from 2021).

Uppgifter i detta avsnitt avser Handelsbankens väsentliga risker och riskhantering vid publiceringstidpunkten av denna bokslutskommuniké. En fullständig beskrivning av bankens risker och kapitalhantering finns i Handelsbankens årsredovisning och i bankens Risk and Capital – Information according to Pillar 3.

Not 22 Transaktioner med närstående

Inga transaktioner av väsentlig betydelse med närstående har skett under perioden.

Not 23 Segmentinformation

Information om bankens segmentsredovisning lämnas på sidorna 10-19.

Not 24 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har skett efter balansdagen.

Finansiella rapporter i sammandrag – Moderbolaget

RESULTATRÄKNING – MODERBOLAGET

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Räntenetto	7 018	6 720	4%	5 674	24%	25 946	18 230	42%
Erhållna utdelningar	11 644	342		16 516	-29%	15 957	16 953	-6%
Provisionsnetto	1 153	1 162	-1%	1 252	-8%	4 573	5 167	-11%
Nettoresultat av finansiella transaktioner	508	770	-34%	1 352	-62%	1 745	820	113%
Övriga intäkter	1 356	884	53%	2 413	-44%	4 230	4 841	-13%
Summa intäkter	21 681	9 877	120%	27 207	-20%	52 452	46 011	14%
Personalkostnader	-2 476	-2 990	-17%	-3 070	-19%	-11 456	-11 990	-4%
Övriga administrativa kostnader	-2 070	-1 741	19%	-2 158	-4%	-7 453	-7 415	1%
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar	-528	-597	-12%	-660	-20%	-2 334	-2 459	-5%
Summa kostnader före kreditförluster	-5 074	-5 327	-5%	-5 889	-14%	-21 243	-21 864	-3%
Resultat före kreditförluster, riskskatt och resolutionsavgift	16 606	4 550	265%	21 319	-22%	31 208	24 148	29%
Kreditförluster, netto	-36	176		-51	-29%	58	-41	
Nedskrivning av finansiella tillgångar	-1 397	-29		-2 280	-39%	-1 524	-2 305	-34%
Riskskatt och resolutionsavgift	-359	-463	-22%	-267	34%	-1 633	-1 331	23%
Rörelseresultat	14 815	4 235	250%	18 720	-21%	28 110	20 471	37%
Bokslutsdispositioner				-180	-100%		-160	-100%
Resultat före skatt	14 815	4 235	250%	18 541	-20%	28 110	20 311	38%
Skatter	-3 416	-1 019	235%	-4 304	-21%	-5 747	-4 856	18%
Periodens resultat	11 399	3 215	255%	14 236	-20%	22 363	15 455	45%

TOTALRESULTAT – MODERBOLAGET

mkr	Kv 4 2023	Kv 3 2023	För- ändr.	Kv 4 2022	För- ändr.	Helår 2023	Helår 2022	För- ändr.
Periodens resultat	11 399	3 215	255%	14 236	-20%	22 363	15 455	45%
Övrigt totalresultat								
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen								
Instrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat - egetkapitalinstrument	5	-8		-49		63	41	
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-2	1		-3		-11	-19	
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-2	1		-3		-11	-19	
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	3	-7		-52		52	22	
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen								
Kassaflödessäkringar	-1 100	-799		-931		-1 571	3 411	
Instrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat - skuldinstrument	9	18	-50%	25	-64%	25	-61	
Periodens omräkningsdifferens	-1 131	-325	-248%	436		-1 289	1 326	
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet				-14	-100%	5	-83	
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	445	167	166%	-383		522	-1 251	
varav kassaflödessäkringar	227	165	38%	191	19%	324	-703	
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-2	-3	33%	-6	67%	-5	6	
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet				3	-100%	-1	17	
varav skatt på omräkningsdifferens	220	6		-572		204	-572	
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-1 777	-939	-89%	-853	-108%	-2 313	3 425	
Summa övrigt totalresultat	-1 774	-946	-88%	-905	-96%	-2 262	3 447	
Periodens totalresultat	9 624	2 269	324%	13 331	-28%	20 100	18 902	6%

Resultatkommentar moderbolaget januari – december 2023 jämfört med januari – december 2022

Moderbolagets räkenskaper omfattar delar av den verksamhet som organisatoriskt ingår i kontorsrörelsen i och utanför Sverige, Capital Markets samt centrala avdelningar och staber. Även om Handelsbankens affärer till övervägande del utgår från och samordnas av de lokala bankkontoren, ligger en betydande del av affärsvolymerna juridiskt utanför moderbolaget i helägda dotterbolag, i synnerhet bolåneinstitutet Stadshypotek AB och Handelsbanken plc. Utvecklingen i moderbolaget är därmed inte att likställa med utvecklingen av affärsverksamheten i koncernen som helhet.

Verksamheten i Danmark avyttrades under det fjärde kvartalet 2022. För information om avyttring av verksamheten i Finland, se inledningen till Not 10.

Moderbolagets rörelseresultat ökade med 37 % till 28 110 mkr (20 471). Den post som huvudsakligen bidrog till det ökade rörelseresultatet jämfört med föregående år är räntenettet som steg med 42 % till 25 946 mkr (18 230). Vidare ökade främst posten nettoresultat av finansiella transaktioner. Den främsta förklaringen till att nettoresultatet av finansiella transaktioner ökade med 925 mkr till 1 745 mkr (820) är att bankens innehav av förlagslån emitterade av dotterbolaget Stadshypotek, som värderas till verkligt värde i balans- och resultaträkningen, har påverkats positivt av minskade spreadar i marknaden. Provisionsnettot minskade med 11 % till 4 573 mkr (5 167). Årets resultat ökade med 45 % till 22 363 mkr (15 455). Moderbolagets egna kapital har sedan årsskiftet 2022 ökat till 158 431 mkr (153 887).

BALANSRÄKNING – MODERBOLAGET

	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
mkr					
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	362 536	373 681	398 811	349 209	376 010
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	199 128	231 839	265 238	233 751	132 778
Utlåning till kreditinstitut	1 007 992	1 057 541	1 098 040	1 082 040	1 025 664
Utlåning till allmänheten	600 997	630 946	633 301	624 712	637 721
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring	-9 657	-14 836	-16 042	-15 035	-16 611
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 791	63 846	59 185	45 177	33 339
Aktier och andelar	6 170	18 955	16 206	15 103	7 112
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	68 986	70 591	70 855	70 625	70 483
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	1 948	2 475	2 475	2 344	2 387
Derivatinstrument	39 019	62 065	73 212	53 928	52 360
Immateriella tillgångar	3 211	3 180	3 196	3 168	3 144
Fastigheter, inventarier och leasingobjekt	6 673	6 532	6 480	6 287	6 530
Aktuella skattefordringar		1 140	1 055	1 186	30
Uppskjutna skattefordringar	374	662	648	651	617
Övriga tillgångar	20 789	22 546	8 025	28 283	30 166
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 386	1 503	1 702	2 010	1 159
Summa tillgångar	2 360 344	2 532 668	2 622 388	2 503 439	2 362 889
Skulder och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	176 143	232 856	245 534	196 634	169 617
In- och upplåning från allmänheten	1 109 471	1 176 047	1 236 513	1 247 521	1 137 272
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	1 948	2 475	2 475	2 344	2 387
Emitterade värdepapper	806 167	868 137	892 268	810 790	806 013
Derivatinstrument	46 269	29 794	34 406	32 847	36 985
Korta positioner	2 364	12 558	13 459	11 544	1 939
Aktuella skatteskulder	831				
Uppskjutna skatteskulder	336	1 175	1 324	1 190	1 193
Avsättningar	624	606	623	617	646
Övriga skulder	11 374	12 995	11 817	19 497	6 779
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 399	2 728	1 764	3 316	2 901
Efterställda skulder	43 117	43 598	35 085	33 771	42 404
Summa skulder	2 201 046	2 382 968	2 475 267	2 360 071	2 208 135
Obeskattade reserver	867	867	867	867	867
Aktiekapital	3 069	3 069	3 069	3 069	3 069
Överkursfond	8 758	8 758	8 758	8 758	8 758
Andra fonder	9 063	10 791	11 740	10 525	11 196
Balanserad vinst	115 178	115 251	114 938	114 983	115 409
Periodens resultat	22 363	10 964	7 749	5 165	15 455
Summa eget kapital	158 431	148 832	146 253	142 501	153 887
Summa skulder och eget kapital	2 360 344	2 532 668	2 622 388	2 503 439	2 362 889

FÖRÄNDRING EGET KAPITAL – MODERBOLAGET

Januari – december 2023 mkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs- fond	Säkrings- reserv *	Verkligt värde- reserv *	Omräknings- reserv *		
Ingående eget kapital 2023	3 069	2 682	3 010	8 758	3 531	126	1 847	130 864	153 887
Periodens resultat								22 363	22 363
Övrigt totalresultat					-1 247	71	-1 086		-2 262
varav Omklassificering inom eget kapital							-284		-284
Periodens totalresultat					-1 247	71	-1 086	22 363	20 100
Omklassificerat till balanserat resultat								284	284
Utdelning								-15 840	-15 840
Fond för internt utvecklad programvara			129					-129	
Utgående eget kapital	3 069	2 682	3 140	8 758	2 284	197	761	137 541	158 431

Januari – december 2022 mkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
	Aktie- kapital	Reserv- fond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs- fond	Säkrings- reserv *	Verkligt värde- reserv *	Omräknings- reserv *		
Ingående eget kapital 2022	3 069	2 682	2 913	8 758	823	158	1 075	124 742	144 220
Periodens resultat								15 455	15 455
Övrigt totalresultat					2 708	-33	771		3 447
varav Omklassificering inom eget kapital						-91	-573		-664
Periodens totalresultat					2 708	-33	771	15 455	18 902
Omklassificerat till balanserat resultat								664	664
Utdelning								-9 900	-9 900
Fond för internt utvecklad programvara			98					-98	
Utgående eget kapital	3 069	2 682	3 010	8 758	3 531	126	1 847	130 864	153 887

* Ingår i fond för verkligt värde.

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG – MODERBOLAGET

mkr	Helår 2023	Helår 2022
Rörelseresultat	28 110	20 471
Justering från rörelseresultat till investeringsverksamhet	-335	-124
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet	-8 076	-13 583
Betalda inkomstskatter	-5 188	-4 842
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder	-19 128	1 447
Kassaflöde från löpande verksamhet	-4 615	3 370
Avyttring av verksamhet och dotterbolag		-3 891
Likvidering av dotterbolag	336	
Förändring aktier	-53	-83
Förändring materiella anläggningstillgångar	-1 956	-1 358
Förändring immateriella anläggningstillgångar	-682	-575
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-2 355	-5 907
Amortering av förlagslån	-8 351	-3 000
Emitterade förlagslån	8 635	11 845
Utbetald utdelning	-15 840	-9 900
Erhållna koncernbidrag	16 249	16 685
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	692	15 630
Likvida medel vid periodens början*	376 010	338 768
Periodens kassaflöde	-6 278	13 093
Kursdifferens i likvida medel	-7 196	24 149
Likvida medel vid periodens slut*	362 536	376 010

* Likvida medel definieras som Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker.

KAPITALBAS OCH KAPITALKRAV – MODERBOLAGET

Nyckeltal

31 december 2023 mkr	31 dec 2023	30 sep 2023	30 jun 2023	31 mar 2023	31 dec 2022
Tillgänglig kapitalbas (belopp)					
Kärnprimärkapital	125 618	135 100	133 640	131 789	130 069
Primärkapital	140 644	151 391	149 759	147 244	145 652
Totalt kapital	168 123	179 928	170 192	166 604	164 704
Riskvägda exponeringsbelopp					
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	421 681	463 350	447 494	449 408	442 406
Kapitalrelationer (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Kärnprimärkapitalrelation (i %)	29,8%	29,2%	29,9%	29,3%	29,4%
Primärkapitalrelation (i %)	33,4%	32,7%	33,5%	32,8%	32,9%
Total kapitalrelation (i %)	39,9%	38,8%	38,0%	37,1%	37,2%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera andra risker än risken för alltför låg bruttosoliditet	1,2%	1,2%	1,7%	1,7%	1,7%
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)	0,7%	0,7%	1,0%	1,0%	1,0%
varav: ska utgöras av primärkapital (i procentenheter)	0,9%	0,9%	1,3%	1,3%	1,3%
Totala kapitalbaskrav för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	9,2%	9,2%	9,7%	9,7%	9,7%
Kombinerat buffertkrav och samlat kapitalkrav (som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)					
Kapitalkonserveringsbuffert (i %)	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Konserveringsbuffert på grund av makrotillsynsrisiker eller systemrisker identifierade på medlemsstatsnivå (i %)					
Institutspecifik kontryckisk kapitalbuffert (i %)	1,9%	1,8%	1,7%	1,1%	1,0%
Systemriskbuffert (i %)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Buffert för globalt systemviktigt institut (i %)					
Buffert för andra systemviktiga institut (i %)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kombinerat buffertkrav (i %)	4,4%	4,3%	4,2%	3,6%	3,5%
Samlade kapitalkrav (i %)	13,6%	13,6%	13,9%	13,3%	13,2%
Tillgängligt kärnprimärkapital efter uppfyllande av de totala kapitalbaskraven för översyns- och utvärderingsprocessen (i %)	24,6%	23,9%	24,3%	23,8%	23,9%
Bruttosoliditetsgrad					
Totalt exponeringsmått	1 609 855	1 760 618	1 812 374	1 687 857	1 575 111
Bruttosoliditetsgrad (i %)	8,7%	8,6%	8,3%	8,7%	9,2%
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet (som en procentandel av det totala exponeringsmåttet)					
Ytterligare kapitalbaskrav för att hantera risken för alltför låg bruttosoliditet					
varav: ska utgöras av kärnprimärkapital (i procentenheter)					
Totala krav avseende bruttosoliditetsgrad för översyns- och utvärderingsprocessen (%)	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Likviditetstäckningskvot*					
Totala högkvalitativa likvida tillgångar (viktat värde - genomsnitt)	790 916	781 574	787 647	787 825	785 155
Likviditetsutflöden - totalt viktat värde	595 524	607 454	622 915	636 476	628 587
Likviditetsinlöden - totalt viktat värde	174 788	178 459	170 646	169 290	156 413
Totala nettolikviditetsutflöden (justerat värde)	420 736	428 995	452 269	467 186	472 174
Likviditetstäckningskvot (LCR)	192%	184%	176%	171%	170%
Stabil nettofinansieringskvot					
Total tillgänglig stabil finansiering	1 320 193	1 349 621	1 372 825	1 321 153	1 306 873
Totalt behov av stabil finansiering	1 211 510	1 192 901	1 204 214	1 219 697	1 236 689
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)	109%	113%	114%	108%	106%

* Högkvalitativa likvida tillgångar och kassaflöden avser medelvärdet av observationer vid varje månadsslut under de senaste 12 månaderna. Kvoten är beräknad utifrån dessa medelvärden.

Översikt över totala riskvägda exponeringsbelopp

	Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav	
	31 dec 2023	30 sep 2023	31 dec 2023	30 sep 2023
Kreditrisk (exklusive motpartskreditrisk)	359 282	380 916	28 743	30 473
Varav schablonmetoden	148 672	150 525	11 894	12 042
Varav den grundläggande internmetoden (F-IRB)	47 163	51 509	3 773	4 121
Varav klassificeringsmetoden				
Varav aktier enligt den enkla riskviktade metoden	2 182	2 176	175	174
Varav den avancerade internmetoden (A-IRB)	139 864	148 598	11 189	11 888
Varav riskviktsgolv	21 401	28 108	1 712	2 249
Motpartskreditrisk	11 827	10 728	946	858
Varav schablonmetoden	8 507	7 646	681	612
Varav metoden med interna modeller				
Varav exponeringar mot en central motpart	268	160	21	13
Varav kreditvärdighetsjustering - CVA	2 463	2 127	197	170
Varav andra motpartskreditrisker	589	795	47	64
Avvecklingsrisk				
Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter tillämpning av taket)				
Varav intern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering				
Varav extern kreditvärderingsmetod för värdepapperisering				
Varav schablonmetoden för värdepapperisering				
Varav 1 250 %/avdrag				
Positionsrisk, valutakursrisk och råvarurisk (marknadsrisk)	11 003	32 137	880	2 571
Varav schablonmetoden	11 003	32 137	880	2 571
Varav metoden för interna modeller				
Stora exponeringar				
Operativ risk	39 569	39 569	3 166	3 166
Varav basmetoden				
Varav schablonmetoden	39 569	39 569	3 166	3 166
Varav internmätningssmetoden				
Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 %)				
Totalt	421 681	463 350	33 734	37 068

AVLÄMNANDE AV RAPPORT

Härmed avlämnas denna bokslutskommuniké.

Stockholm, 7 februari 2024

Michael Green
VD och Koncernchef

Information om press- och telefonkonferens

En digital presskonferens arrangeras den 7 februari 2024 klockan 09.00.

Pressmeddelande, presentationsmaterial, faktabok och inspelning av presskonferens finns tillgängligt på handelsbanken.com/ir.

Årsredovisning 2023 publiceras under vecka 8 och finns då tillgänglig på handelsbanken.com/ir

Årsstämman hålls den 20 mars 2024

Delårsrapport för perioden januari – mars 2024 publiceras den 24 april 2024.

Ytterligare information lämnas av:

Michael Green, VD och Koncernchef
telefon 08-22 92 20

Carl Cederschiöld, CFO
telefon 08-22 92 20

Peter Grabe, Head of Investor Relations
telefon 070-559 11 67, peter.grabe@handelsbanken.se

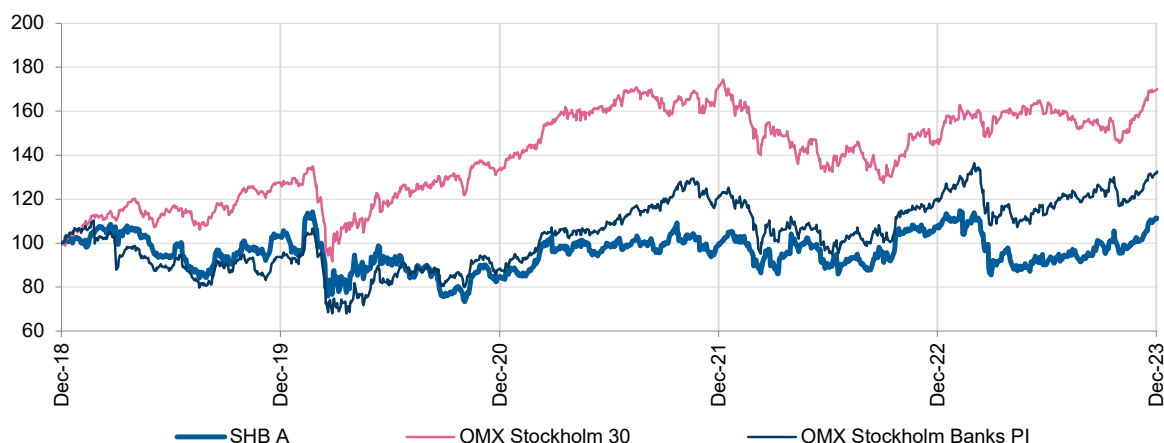
Aktiekursutveckling och övrig information

Den svenska aktiemarknaden (OMX Stockholm 30-index) ökade med 17% under året. Stockholmsbörsens bankindex steg också med 11%. Handelsbankens A-aktie stängde på 109,45 kronor, vilket motsvarade en uppgång med 4%. Inklusive lämnad utdelning på 8,00 kronor per aktie uppgick totalavkastningen till 12%.

Under de senaste fem åren har Stockholmsbörsen (OMX Stockholm 30) stigit med 70%, medan bankindex (OMX Stockholm Banks PI) stigit med 32%. Kursen på Handelsbankens A-aktie har under samma period stigit med 11%.

KURSUMTECKLING SENASTE FEM ÅREN

Index 100 = 28 december 2018

ANALYTIKER SOM FÖLJER BANKEN

Bolag	Analytiker	E-postadress
ABG SUNDAL COLLIER	Magnus Andersson	magnus.andersson@abgsc.se
ARCTIC SECURITIES	Roy Tilley	roy.tilley@arcticsec.no
AUTONOMOUS	Jacob Kruse	jkruse@autonomous-research.com
BANK OF AMERICA MERRILL LYNCH	David Taranto	david.taranto@bofa.com
BARCLAYS	Namita Samtani	namita.samtani@barclays.com
BERENBERG BANK	Hugh Moorhead	hugh.moorhead@berenberg.com
CARNEGIE	Jens Hallen	jens.hallen@carnegie.se
CITIGROUP	Andrew Coombs	andrew.coombs@citi.com
DANSKE BANK	Kristin Dahlberg	kristin.dahlberg@danskebank.se
DEUTSCHE BANK	Kazim Andac	kazim.andac@db.com
DNB	Nicholas McBeath	nicholas.mcbeath@dnb.se
EXANE BNP PARIBAS	Nick Davey	nick.davey@exanebnpparibas.com
HSBC	Piers Brown	piers.brown@hsbc.com
JEFFERIES INTERNATIONAL	Joseph Dickerson	jdickerson@jefferies.com
J P MORGAN	Sofie Peterzens	sofie.c.peterzens@jpmorgan.com
KEEFE, BRUYETTE & WOODS	Hari Sivakumaran	sivakumaranh@kbw.com
KEPLERCHEUVREUX	Markus Sandgren	msandgren@keplercheuvreux.com
MEDIOBANCA	Riccardo Rovere	riccardo.rovere@mediobanca.it
NORDEA	Rickard Strand	rickard.strand@nordea.com
SEB	Maths Liljedahl	maths.liljedahl@seb.se
SOCIETE GENERALE	Geoff Dawes	geoff.dawes@sgcib.com
UBS	Johan Ekblom	johan.ekblom@ubs.com

Handelsbanken

